

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Financování zvoleného projektu v regionu Asie

Diplomová práce

Autorka: Bc. Denisa Poppová

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Rajchlová, Ph.D.

Brno 2015

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne

.....

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucí diplomové práce paní Ing. Jaroslavě Rajchlové, Ph.D. za odborné vedení práce a za podporu a trpělivost při jejím vytváření. Děkuji také panu Mgr. Ondřeji Konečnému za pomocnou ruku při konzultaci některých problémů.

Velký dík patří také všem třem mým spolužákům, se kterými jsme návrh projektu skupinově vytvořili.

Ráda bych poděkovala také všem blízkým a přátelům, kteří mě při vytváření této práce podpořili, a bez jejich pomoci by nebylo možné práci dokončit.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou financováním zvoleného projektu. Financování staví na návrhu projektu rozvojové pomoci v Thajsku.

Úvodní část práce pojednává o teoretických poznacích týkajících se rozvojové spolupráce, finančních institucí a organizací. Další část práce je věnována finančním ukazatelům a indikátorům potřebným k financování projektu. Praktická část zahrnuje analýzu nejvhodnějšího poskytovatele finančních prostředků.

Návrhová část práce formuluje na základě závěrů a výsledků analýzy možnosti financování na modelovém případě daného projektu v Thajsku, které je vytvořeno spolu s variantními finančními plány. Návrhová část mapuje také přínosy a dopady ze socioekonomického hlediska, které z návrhu projektu a jeho realizace vyplývají.

Klíčová slova

Rozvojová spolupráce, financování projektu, variantní finanční plány, Thajsko, přínosy a dopady

Abstract

This thesis follow up with the funding of the selected project. The funding builds on project proposal development cooperation in Thailand.

Introductory part deals with theoretical knowledge on development cooperation, financial institutions and organizations. The next part is devoted to financial indicators which are needed to funding the project. The practical part includes an analysis of the most appropriate provider of funds.

The suggestion part formulates conclusions based on the results of the analysis and financing options on the model for the project in Thailand, which is created along with variant financial plans. This part also maps the benefits and impacts of socio-economic, which the project proposal and its implementation result.

Klíčová slova

Development cooperation, funding project, variant financial plans, Thailand, benefits and impacts

Obsah

Úvod.....	9
Cíl práce a metodika	11
1. Úvod do rozvojové spolupráce	12
1.1. Definice rozvoje a základní pojmy	12
1.2. Aktéři rozvojové spolupráce	15
2. Rozvojové cíle tisíciletí	18
3. Financující instituce rozvojové spolupráce	23
3.1. Evropská Unie	25
3.1.1. Evropský rozvojový fond	29
3.1.2. Programy a nástroje zahraniční pomoci EU	30
3.2. OSN a vybrané programy na podporu rozvoje	35
3.2.1. Rozvojový program OSN (UNDP)	35
3.2.2. Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)	37
3.3. Světová banka	37
3.3.1. Instituce skupiny světové banky.....	38
3.3.2. Finanční produkty a služby	41
3.3.3. Strategie světové banky v rámci rozvojových cílů tisíciletí.....	44
3.4. USAID.....	49
3.4.1. Mise a vize USAID	51
3.4.2. Financování a rozpočet.....	52
3.4.3. Ukázka práce USAID v potravinové pomoci	55
4. Finanční ukazatele a indikátory pro zpracování návrhové části.....	60
5. Praktická část.....	64
5.1. Odůvodnění výběru vhodného poskytovatele finančních prostředků pro rozvojový projekt v Thajsku	64
5.2. Krátké shrnutí o Thajsku	66
5.3. Návrhová část.....	69
5.3.1. Ganttův diagram	69
5.3.2. Histogram	70
5.3.3. Kritická cesta	71
5.3.4. Odhadované celkové náklady	72

5.3.5. Odpisy.....	74
5.3.6. Odhadovaná roční poptávka	75
5.3.7. Odhad návštěvnosti	77
5.3.8. Kalkulace	79
5.3.9. Plány tržeb	81
5.3.10. Variantní finanční plány	84
5.3.11. Bod zvratu	93
5.3.12. Zisková marže	94
5.3.13. Anuitní splácení úvěru.....	96
5.4. Zhodnocení dopadů a přínosů projektu ze socioekonomického hlediska.....	101
Závěr	102
Seznam použité literatury	104
Seznam použitých zkratek	111
Seznam obrázků.....	112
Seznam grafů	112
Seznam tabulek	113
Přílohy.....	114

Úvod

V teoretické části mé práce se obecně zabývám institucemi a největšími světovými donory, kteří poskytují finanční pomoc rozvojovým zemím. Zejména Evropskou Unií, Skupinami Světové banky a americkou vládní agenturou USAID.

V první kapitole se zabývám obecně pojmem rozvoje. Dále se pak zaměřuji na to, jak se měří úroveň rozvoje v dnešní době, a indexem lidského rozvoje, který je velmi nízký především ve státech subsaharské Afriky a jižní a jihovýchodní Asie. Dále se zabývám rozdílem mezi rozvojovou a humanitární pomocí a jejich významem. V další podkapitole se zaměřuji obecně na pojem rozvojové spolupráce a aktéry, kteří v rozvojové spolupráci hrají velkou roli.

Ve druhé kapitole popisují rozvojové cíle tisíciletí. Do rozvojových cílů tisíciletí byly vybrány ty nejvýznamnější podle nejzákladnějších a nejdůležitějších potřeb lidí, kteří rozvojovou a humanitární pomoc urgentně potřebují. Rozvojových cílů tisíciletí je osm, a byly navrženy tak, aby jich bylo dosaženo společným úsilím vyspělých i méně rozvinutých zemí do roku 2015.

Třetí kapitola je věnována financujícím institucím rozvojové spolupráce. Finanční prostředky a rozvojové politiky vyspělých zemí jsou pro rozvojové země velmi významné. Zejména pro subsaharskou Afriku a jižní a jihovýchodní Asii, kde žijí lidé v extrémní chudobě, a s příjmem menším než jeden dolar na den. Mezi největší dárci finanční pomoci patří Evropská unie, Skupiny Světové banky a americká vládní agentura USAID. Všechny tyto tři dárci finanční pomoci jsou ve třetí kapitole důkladně rozebráni, od fondů, které mají k dispozici pro rozvojovou pomoc a spolupráci až po jednotlivá řešení rozvojové pomoci.

Ve čtvrté kapitole se zmiňuji o finančních ukazatelích a indikátorech, které slouží pro zpracování návrhové části práce. Zabývám se zde také pojmy, jako jsou finanční plán, Cash flow a jiné.

V návrhové části práce jsem vytvořila financování k projektu s podnikatelským záměrem výroby marmelád na severu Thajska pro komunitu v provincii Chiang Rai. Na

modelovém případě nastiňuji, jak by situace mohla vypadat, kdyby si Thajská komunita v Chiang Rai vzala úvěr od Skupiny Světové Banky s dobou splatnosti na 20 let.

Pro modelový případ jsem nejprve vytvořila Ganttův diagram, histogram a výpočet metody kritické cesty, abych mohla naplánovat, jak moc času bude pro realizaci projektu potřeba. Dále jsem vytvořila odhad provozních nákladů ve třech fázích projektu. K nakoupenému dlouhodobého majetku patří i odpisy, které jsem také zahrнула do návrhové části. Dále bylo nutné stanovit odhadovanou roční poptávku po produktu a pomocí časových řad vytvořit odhad návštěvnosti provincie Chiang Rai. Nezbytné bylo také naplánovat kalkulaci na jednu marmeládu.

V návrhové části jsem vytvořila tři možné případy, které mohou nastat – optimistický, realistický a pesimistický plán tržeb, a poté vyhodnotila jejich průběh. Ke všem třem případům jsem zpracovala i finanční plány pro roky 2017 až 2036, a současně také vyhodnotila, jak bude projekt ziskový a životaschopný.

Na závěr návrhové části jsem vytvořila plán splátek s dobou splácení 20 let se sedmi procentní úrokovou sazbou a možností odložení splátky v prvním roce.

Všechny částky uvádím v USD, které jsou v současné době oficiální měnou Světové banky.

Kompletní aktualizovaná a přepracovaná verze návrhu projektu je v příloze mé práce.

Cíl práce a metodika

Cílem práce není návrh rozvojového projektu, nýbrž zpracovat na základě závěrů vyplývajících z analýzy možnosti financování daného projektu a vytvoření variantních finančních plánů.

Projekt je navržen nejen z hlediska ziskovosti, ale i z hlediska rozvojové pomoci pro místní komunitu na severu Thajska v provincii Chiang Rai, která je relativně chudá. A celkově zhodnotit dopady a přínosy ze socioekonomického hlediska.

V této práci bylo použito metodiky navržení třech finančních plánů – optimistického, realistického a pesimistického a jejich celkové zhodnocení pro realizaci projektu. Pomocnou metodou pro zhodnocení finančních plánů byla čistá současná hodnota a pro případ pesimistického finančního plánu i analýza bodu zvratu.

1. Úvod do rozvojové spolupráce

1.1. Definice rozvoje a základní pojmy

Lidský rozvoj lze chápat jako proces rozšiřování možností lidí, jak žít svůj život. Zaměřuje se především na lidské schopnosti. Na všech úrovních rozvoje se klade důraz na tyto tři složky: možnost žít dlouhý a zdravý život, možnost získávat vědění a možnost přístupu ke zdrojům nutným pro zajištění důstojného života. (22)

Pokud nemají lidé tyto tři složky k dispozici, nemají pro ně další vymoženosti velký význam. *Podle rozvojového programu OSN (UNDP) se rozvoj odehrává na těchto sedmi různých úrovních:*

- ekonomická – zajištění základního příjmu, přijatelné pracovní podmínky a mzdy,
- osobní – ochrana před násilím ze strany státu, skupin lidí či jednotlivců,
- potravinová – fyzický a ekonomický přístup k potravinám,
- zdravotní – dostačující výživa, nezávadná pitná voda a základní lékařská péče pro všechny,
- komunitní – ochrana před etnickým či skupinovým útokem,
- environmentální – zajištění čistého a bezpečného životního prostředí,
- politická – ochrana proti politickým represím, mučení a porušování lidských práv, zajištění práva volit a být volen. (22)

V roce 1987 Světová komise pro životní prostředí a rozvoj definovala udržitelný rozvoj jako „rozvoj, který uspokojuje naše dnešní potřeby takovým způsobem, který neohrožuje šance budoucích generací uspokojovat své potřeby“. Pojetí rozvoje se pomalu posunulo od primárního zaměření na problémy životního prostředí směrem k důrazu na vyváženost tří složek rozvoje. A ty jsou: sociální, ekonomická a environmentální. Ve své podstatě to znamená, že rovnováha mezi uspokojením našich současných a budoucích potřeb záleží na tom, jak dokážeme vyvážit všechny tři zmíněné složky tak, aby ani jedna nebyla zanedbána. (22)

Jak měříme rozvoj

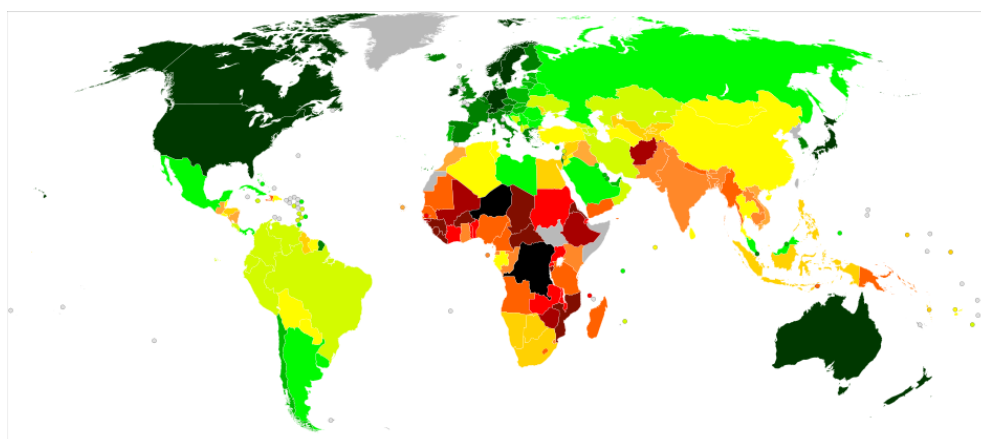
Nejčastěji užívanými ukazateli pro srovnávání ekonomické úrovně zemí jsou: hrubý domácí produkt (HDP) a hrubý národní produkt (HNP). Ukazatele HDP a HNP měří pouze formální peněžní ekonomiku země a nezahrnují ekonomiku neformální, ani sociální, politické, kulturní a environmentální aspekty rozvoje. Z tohoto důvodu vytvořil Rozvojový program OSN (UNDP) nový ukazatel, který se nazývá Index lidského rozvoje (anglicky Human Development Index - HDI). Zachycuje jak ekonomické, tak sociální aspekty rozvoje. Zaměřuje se spíše na člověka a uspokojování jeho základních potřeb, rozlišuje, jestli je země rozvinutá (vyspělá), rozvojová nebo nejméně rozvinutá, a také poměřuje vliv ekonomických politik na kvalitu života. (22,32)

Index lidského rozvoje (HDI) se stanovuje na základě tří veličin:

- očekávaná délka života
- vzdělání (gramotnost a počet let školní docházky)
- hrubý domácí produkt – HDP

„Očekávaná délka života odráží skutečnost, že lidský život sám o sobě je pro rozvoj nejvýznamnější hodnotou. Úroveň vzdělání je zjišťována na základě gramotnosti lidí, protože schopnost číst a psát je prvním krokem k získávání vědění a učení se.“ (22)

Obrázek č. 1: Index lidského rozvoje

Zdroj: Mapa světa s rozdělením HDI v členských státech OSN v roce 2011 (data publikována OSN 2. listopadu 2011)

Vysvětlivky:

0.900 a více	0.650–0.699	0.400–0.449
0.850–0.899	0.600–0.649	0.350–0.399
0.800–0.849	0.550–0.599	0.300–0.349
0.750–0.799	0.500–0.549	méně než 0.300
0.700–0.749	0.450–0.499	N/A

Index lidského rozvoje rozděluje státy do čtyř skupin na základě jejich HDI. Barva znázorňuje, jestli je HDI země: **velmi vysoký**, **vysoký**, **střední** nebo **nízký**.

Rozvojová pomoc

Většina rozvojových zemí je při nedostatku vlastních zdrojů odkázána na rozvojovou pomoc. Jedná se o toky peněz, materiálu či know-how do rozvojových zemí financovaných z veřejných rozpočtů vyspělých zemí. Tyto transfery jsou většinou součástí širších vládních politik dárcovských zemí, proto se zde používá pojem politika rozvojové spolupráce. Je to způsob, jakým vyspělé státy pomáhají těm méně rozvinutým. (19)

Humanitární pomoc

Humanitární pomoc zahrnuje aktivity, které představují okamžitou reakci na humanitární krizi. Ta se obecně popisuje jako „situace, ve které jsou běžné prostředky lidí, které jim garantují důstojný život, narušeny v důsledku přírodní katastrofy nebo lidmi zaviněné krize“. Je to tedy pomoc krátkodobá, která pomáhá lidem zasaženým humanitární krizí uspokojit jejich základní životní potřeby, a také znovu obnovit důstojný život do podoby, jakou měl před danou krizí. Každá humanitární pomoc je poskytována ve čtyřech základních sektorech a jedná se o: vodu a hygienu, potraviny a výživu, obydlí a zdravotní péči. (19)

Rozdíl mezi humanitární pomocí a rozvojovou pomocí je v tom, že humanitární pomoc reaguje na okamžitou potřebu, zatímco rozvojová pomoc má dlouhodobé cíle.

Rozvojová spolupráce

Pojem rozvojová spolupráce se začal používat po druhé světové válce jako výraz modernější formy humanitární tradice, symbolizující obecněji a šířeji pojatý lidský

rozvoj, a partnerský postoj zúčastněných stran. Spolupráce se zaměřila na kontrolu dlouhodobých sociálních a ekonomických podmínek, ve kterých lidé v méně rozvinutých zemích světa žijí, a také na hledání způsobů, jak by se tyto podmínky daly globálně zlepšit (19).

Konkrétní podoby rozvojové spolupráce

Rozvojová spolupráce má řadu různých podob. Jednotlivé dárcovské státy mohou poskytovat pomoc přímo rozvojovým zemím. V tomto případě se jedná o dvoustrannou čili bilaterální pomoc. Další možností je přispívat mezinárodním organizacím, například agenturám OSN nebo Světové banky. V tomto případě jde o multilaterální pomoc. (19)

1.2. Aktéři rozvojové spolupráce

Za hlavní aktéry rozvojové spolupráce považujeme vlády rozvinutých západních zemí, jejich protějšky v rozvojových zemích a konkrétní příjemce v terénu. Skupina těch, kteří hrají v této oblasti nějakou roli, je ale daleko rozmanitější. Jejich konkrétní vliv na změnu celé situace může být rozdílný. Každý z nich však znamená pro rozvojovou spolupráci zvláštní přínos i specifický okruh problémů. (19)

Mezinárodní finanční instituce

Pod tímto pojmem jsou zahrnuty zejména Mezinárodní měnový fond, Světová banka a obdobné nadnárodní instituce, které jsou vytvořeny k regulaci a rozvíjení globálního ekonomického trhu, a na pomoc rozvojovým zemím. Díky svému velkému vlivu na světovou ekonomiku jsou Mezinárodní měnový fond i Světová banka jedním z klíčových aktérů rozvojové spolupráce. (19)

Agentury OSN

Rozvojovým problémům a spolupráci se věnuje zejména Rozvojový program OSN (UNDP), v rámci svých dalších programů i Světová zdravotnická organizace (WHO) a Dětský fond OSN (UNICEF). Nicméně jejich vliv na řešení zásadních otázek rozvoje je relativně malý, protože stejně jako ostatní agentury OSN jsou ve velké míře závislé na financování z členských států. (19)

Vlády

Vlády konkrétních národních států, a také jejich instituce, patří k dalším důležitým aktérům rozvojové spolupráce. Ve většině rozvinutých států existuje rozvojová agentura, která koordinuje rozvojové aktivity. Na vlády má značný vliv i veřejnost v jednotlivých státech a mnohé neziskové organizace, které se snaží rozvojová témata neustále prosazovat. Klíčovým tématem pro vlády rozvinutých zemí je objem finančních prostředků poskytovaných na pomoc chudým zemím a systém jejich využívání. Důraz se při tom klade na efektivnost, systémovost a dlouhodobou udržitelnost. (19)

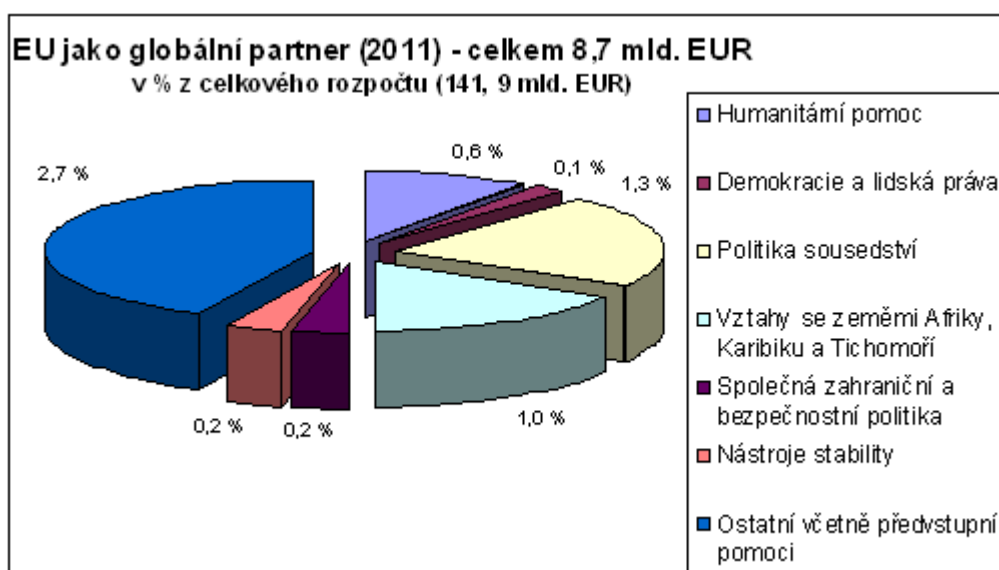
Evropská Unie

Evropská unie je v oblasti spolupráce s rozvojovými zeměmi velmi důležitým a zkušeným hráčem. EU jako celek (v součtu komunitární a národní úrovně) je největším světovým poskytovatelem rozvojové pomoci. EU je současně také největším obchodním partnerem mnoha rozvojových zemí. Na politiky rozvojové a vnější spolupráce je kladen rostoucí důraz a Evropská komise na ně věnuje stále více finančních prostředků. (19)

„Zahraniční pomoc EU je poskytována prostřednictvím širokého spektra regionálně nebo tematicky zaměřených programů, které jsou financovány ze zdrojů společného unijního rozpočtu a z tzv. Evropského rozvojového fondu.“ (2)

Evropská unie jako celek poskytuje více jak 50 % celosvětových finančních fondů na rozvojovou pomoc a spolupráci, tedy zhruba částku 30 mld. € ročně.

Graf č. 1: Výdajové stropy EU v procentech

Zdroj: *www.fors.cz, údaje za rok 2011*

Největší podíl finanční pomoci EU v roce 2011 zaujímal nástroj pro předvstupní pomoc, politika sousedství a vztahy se zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří. Viz. Graf č. 1.

Veřejnost, občanská hnutí, nevládní organizace

Veřejnost a občanská hnutí, stejně jako nejrůznější místní aktivity, hrají v rozhodování o rozvojových otázkách velkou roli. Vliv těchto aktérů rozvojové spolupráce v západních rozvinutých zemích v poslední době významně vzrostl. Lze zpozorovat přímou úměru nespokojenosti tamní veřejnosti s politikou nadnárodních institucí i jednotlivých vlád v otázkách rozvoje. Některé z mezinárodních nevládních organizací se staly natolik velkými a známými, že jsou jejich konkrétní studie a kampaně k rozvojovým tématům brány seriózně jak národními vládami, tak i mezinárodními institucemi. Jsou to především neziskové organizace. (19)

V České republice najdeme několik renomovaných neziskových organizací, které působí v rozvojových zemích na podporu rozvojové pomoci. Těmito organizacemi se rozumí: Adra, Člověk v tísni, Charita Česká republika a mnohé další. Platforma, ve které se sdružují tyto neziskové organizace, se nazývá FoRS (Fórum pro rozvojovou spolupráci). (19)

2. Rozvojové cíle tisíciletí

Pojem rozvojové cíle tisíciletí (anglicky Millennium Development Goals) představuje soubor rozvojových cílů, přijatých na různých mezinárodních konferencích a summitech během devadesátých let minulého století. Na konci tisíciletí z nich byly vybrány ty nejvýznamnější a byly zahrnuty do Miléniové deklarace přijaté v září 2000. Deklarace se skládá z osmi cílů s osmnácti dílčími podkapitolami a více než čtyřiceti ukazateli, kterých má být dosaženo společným úsilím vyspělých i méně rozvinutých zemí do roku 2015. Jsou to:

- snížení extrémní chudoby a hladu o polovinu,
- dosažení základního vzdělání pro všechny,
- prosazování rovnosti pohlaví,
- snížení úmrtnosti dětí do pěti let o dvě třetiny,
- snížení mateřské úmrtnosti o tři čtvrtiny,
- zamezení šíření HIV/AIDS, malárie a tuberkulózy,
- zajištění trvalé udržitelnosti životního prostředí,
- posilování světového partnerství pro rozvoj s důrazem na pomoc, obchod a odpuštění dluhů. (23)

1. Cíl: Odstranit extrémní chudobu a hlad

Nejvíce sledovaným úkolem, a také jedním z hlavních cílů současnosti, je úkol č. 1. Zde je potřebné dodat, že snižování chudoby ve větším měřítku je registrováno jen u několika zemí zažívajících významný dlouhodobý ekonomický růst. Jedná se především o Čínu a Indii, bez jejichž podílu by došlo jen k minimálnímu pozitivnímu vývoji. Nejhorší situace je stále v subsaharské Africe, kde v podstatě nedošlo k pokroku v počtu obyvatel postižených absolutní chudobou. V roce 2004 v subsaharské Africe žilo 298 miliónů lidí s příjmem menším než jeden dolar na den. (23)

V letech 2001 až 2003 počet trpících hladem v rozvojovém světě zůstával stále na úrovni kolem 824 milionů lidí, což odpovídalo přibližně 17 % populace v těchto státech. Ve srovnání s obdobím 1990 až 1992, kdy byl podíl odhadován na 20 % (cca 817 milionů lidí), tedy nedošlo k příliš velkému pokroku. Nyní spadá do této kategorie trpících hladem stále ještě třetina populace v oblasti subsaharské Afriky a pětina jižní

Asie. Podíl dětí ve věku do pěti let, které trpí podvýživou v rozvojových zemích, klesl z 33 procent na 26 procent, což stále odpovídá 140 milionům dětí v tomto věku. (23, 18)

Tabulka č. 1: Nejhladovější země podle globálního indexu hladu v roce 2012 (% podvyživených z celkové populace dané země)

Kontinent	Afrika		Asie		Latinská Amerika		Evropa	
Země	Burundi	73%	Východní Timor	38%	Haiti	45%	Moldavsko	23%
	Komory	70%	Severní Korea	32%	Guatemala	30%	Albánie	8%
	Eritrea	65%	Jemen	32%	Paraguay	26%	Bulharsko	7%

Vlastní zpracování, zdroj: <http://www.rozvojovka.cz/clanky/1404-globalni-index-hladu-unikatni-statistiky-o-hladu-ve-svete-za-rok-2012.htm>

Největšího úspěchu v boji proti hladu a podvýživě dosáhla východní, jižní a jihovýchodní Asie. Statistiky uvádějí, že se mezi lety 1990 a 2003 výrazně zlepšil stav především v Číně, kde došlo ke snížení podvýživy téměř o polovinu. Příčinou je zlepšení distribuce potravin i přístupu k pitné vodě a modernizace zdravotnického vybavení. (23, 12)

2. Cíl: Dosáhnout základního vzdělání pro všechny

Vzdělání je základem pro všechny společnosti a konkurenceschopné ekonomiky. Je také základem pro snižování chudoby a nerovnosti, udržení dobrého zdravotního stavu, schopnosti používat nové technologie, apod. Základní vzdělání je nezbytné pro vyšší úroveň vzdělání a tím i rozvoj celé společnosti. Dívky jsou vylučovány ze vzdělávacího procesu více než chlapci. Tento směr vývoje je nejvíce viditelný v oblasti Oceánie, subsaharské Afriky, západní a jižní Asie, kde rozdíly mezi chlapci a dívkami v registraci školní docházky tvoří přibližně čtyři až sedm procent. Mezi dětmi, které dosud nenavštěvují základní školy, tvoří cca 60 % pouze dívky. Téměř jedna třetina dětí na venkově v rozvojových zemích nemá přístup k základnímu vzdělávání. Ve městech je to 18 %. Podíl dětí z nejchudších domácností, které nemají přístup k základnímu vzdělání, je 37 % (23)

3. Cíl: Prosazovat rovnost pohlaví a posílit roli žen ve společnosti

Tento cíl je pevně spjat i s ostatními rozvojovými cíly. Vzdělané ženy totiž mají výrazně větší vliv na plánování počtu svých dětí. Vysoká porodnost silně souvisí nejen s chudobou, ale též dětskou a mateřskou úmrtností, rizikem propuknutí domácího násilí nebo nakažení se sexuálně přenosnými chorobami. Pokud se ženy aktivně nezačleňují do ekonomického růstu společnosti, a nemají šanci přispět svým intelektem, názory a zkušenostmi k řízení společnosti, není možný plný rozvoj dané země. (23)

4. Cíl: Snížit dětskou úmrtnost

U dítěte narozeného v rozvojové zemi je 13krát větší pravděpodobnost, že zemře do věku pěti let, ve srovnání s dítětem narozeným ve vyspělých zemích. Tato situace je naprosto nevyhovující. Ve většině případů lze přitom úmrtí dětí předejít, protože smrt přibližně poloviny dětí v tomto věkovém období způsobuje pouze pět nemocí: zápal plic, průjmová onemocnění, spalničky, malárie a HIV/AIDS. V roce 2006 na světě zemřelo poprvé o něco méně než 10 miliónů dětí mladších pěti let, ve srovnání s 10,9 milióny v roce 2002. I když na globální úrovni klesá dětská úmrtnost, tento pokrok není rovnoměrný ve všech regionech a zemích. (23)

5. Cíl: Zlepšit zdraví matek

Více než půl milionu matek umírá ročně na následky těhotenství a porodu. Přestože byl zaznamenán určitý pokrok ve snižování mateřské úmrtnosti, její úroveň stále zůstává hodně vysoká. V rozvojových zemích je registrováno celkem 99 % všech případů. Nejhorší situace je opět v oblasti subsaharské Afriky a v jižní Asii. Podobně jako u cíle pro snížení dětské úmrtnosti, se jedná o léčitelné a včasnou prevencí odstranitelné komplikace během těhotenství a porodu. (23)

Porodní komplikace postihují celosvětově alespoň 15 % těhotenství, takže nesouvisí s ekonomickou vyspělostí země. Mateřská úmrtnost je však vysoká jen v rozvojových zemích. Přímé porodní komplikace, jako je velká ztráta krve, potrat, eklampsie, těžká fyzická námaha a infekce, zapříčiní asi tři čtvrtiny úmrtí. Nepřímé porodní komplikace, které vycházejí ze špatných životních podmínek, včetně malárie, chudokrevnosti, žloutenky, a ve stále větší míře HIV/AIDS, stojí za zbylou čtvrtinou. (23)

6. Cíl: Bojovat s HIV/AIDS, malárií a dalšími nemocemi

Podle zprávy OSN z roku 2008 bylo v roce 2007 evidováno na světě odhadovaných 33 milionů lidí nakažených HIV nebo již s chorobou AIDS, především ve státech subsaharské Afriky. Pouze v roce 2007 se tímto virem nově nakazily tři milióny lidí. Počet lidí, kteří umřeli v důsledku AIDS, začal konečně klesat. Z počtu 2,2 miliónu v roce 2005 na dva miliony v roce 2007. Nejhorší situace je znovu v zemích subsaharské Afriky. (23)

Základní strategií v boji proti šíření HIV/AIDS je prevence založená na vzdělávání, které je zaměřeno na způsoby ochrany před HIV/AIDS a riziky spojené s tímto onemocněním.

Odhaduje se, že akutních případů lidí žijících s malárií je na světě zhruba 300 až 500 milionů. Světová banka odhaduje, že každoročně zemře asi 1,2 milionu lidí přímo na tuto nemoc, u dalších dvou milionů lidí je malárie jednou z příčin jejich úmrtí. I přes to, že je malárie léčitelnou nemocí, případně se jí dá úspěšně preventivně bránit. Naprostá většina z těchto zbytečných obětí jsou děti. (23)

7. Cíl: Zajistit udržitelný stav životního prostředí

Způsoby, jakými jsou integrovány principy udržitelného rozvoje do politik národních států, jsou kontrolovány na základě pěti indikátorů:

- podíl lesní plochy na rozloze státu;
- množství vypouštěných emisí oxidu uhličitého (CO₂);
- spotřeba látek poškozujících ozonovou vrstvu;
- podíl způsobů využívaných lovišť ryb v rámci biologických limitů;
- poměr množství využívaných vodních zdrojů na celkovém množství obnovitelných zdrojů vody. (23)

Více, než polovina všech obyvatel naší planety žije ve městech. Třetina všech městských obyvatel rozvojových zemí žila v roce 2005 v chudinských čtvrtích, které se nazývají slumy. Slumy jsou extrémně chudé části měst bez jakékoliv dostatečné té nejpotřebnější infrastruktury (pitné vody, elektrického proudu, kanalizace, odvozu odpadů, atd.), kde lidé žijí stísněni v provizorních příbytcích na minimálním prostoru.

Absolutní počet obyvatel slumů stoupá, i když tempo růstu se snížilo. V současné době je počet lidí žijících ve slumech kolem jedné miliardy. Slumy nalezneme nejvíce ve městech subsaharské Afriky a jižní Asie. (23)

Demografické odhady ukazují, že pokud bude setrváno ve stávajícím přístupu k problému, stoupne do roku 2020 počet lidí žijících v chudinských čtvrtích na 1,4 miliardy a do roku 2030 na rovné dvě miliardy. (23)

8. Cíl: Budovat světové partnerství pro rozvoj

Hlavními prioritami, kterých se daný cíl týká, jsou především: problematika dobrého vládnutí, globální obchodní i zemědělské politika a přístupy k trhům, odpovědné chování soukromých (zahraničních, nadnárodních) společností, zvýšení oficiální rozvojové pomoci zemí OECD vůči ekonomicky chudým regionům, řešení specifických potřeb vnitrozemských států a malých ostrovních rozvojových států, dále zadlužení rozvojových zemí, vytvoření a realizace strategií směřujících k zajištění slušné a produktivní práce pro mladé lidi, zajištění přístupu k dostupným základním lékům v rozvojových zemích, umožnění přístupu rozvojových zemí k moderním technologiím, a to především v informační i komunikační oblasti (případně počítačové a internetové technologie). (23)

3. Financující instituce rozvojové spolupráce

*„Realizace rozvojových projektů a programů vyžaduje značné finanční prostředky, které k finálním příjemcům putují od dárců prostřednictvím realizátorů. Dárci mohou být **mezinárodní organizace**, které mají část příspěvků vyčleněnu na podporu rozvojových programů a projektů, **národní vlády** prostřednictvím národních programů zahraniční rozvojové spolupráce nebo **privátní dárci**, kteří přispívají formou sbírek či pravidelných dlouhodobých příspěvků vybrané nevládní organizací. Mezi privátní dárci se řadí též korporátní dárci, kteří mohou přispívat i jinou formou než finanční (formou zboží či služeb) či případně vytvořit vlastní nadaci.“ (48)*

Kromě příjemců, realizátorů a dárců hrají v rozvojové spolupráci významnou roli i instituce vlivu. Tento pojem můžeme chápat jako instituce, organizace i jednotlivce, kteří ve větší či menší míře mají možnost ovlivnit průběh rozvojové spolupráce, ať už formou vytvoření legislativy (vládní instituce), ekonomického tlaku (komerční subjekty), ovlivňováním veřejnosti (médiá, náboženské instituce, nevládní organizace) či mezinárodní intervencí (mezinárodní organizace). (48)

Instituce poskytující finance na rozvojovou pomoc

Financování rozvojové spolupráce probíhá různými způsoby a vždy se skládá z příspěvků několika různých poskytovatelů finančních zdrojů.

Multilaterální dárci

Některé mezinárodní instituce mají ve svém právním a finančním rámci stanovený mandát vyhrazovat potřebné finanční prostředky a určovat způsob jejich využití v rámci rozvojové spolupráce. Příkladem takové instituce je například **Evropské společenství**. V rozpočtu s víceletým výhledem jsou vymezeny potřebné kapitoly, které jsou dále tematicky a administrativně děleny pro využití v rámci rozvojové spolupráce. V rámci EU byl založen nerozpočtový **Evropský rozvojový fond**, jenž je také využíván pro rozvojovou spolupráci. (48)

Specializované **agentury OSN** rovněž disponují rozpočty na podporu rozvojových projektů. Jedná se o tyto organizace: Světový potravinový program

(WFP), Organizaci OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Dětský fond OSN (UNICEF) a Rozvojový program OSN (UNDP). (48)

Dalším významným zdrojem financí pro rozvojovou spolupráci jsou také programy **Skupiny Světové banky**. Jedná se zejména o Mezinárodní asociaci pro rozvoj (IDA) a Mezinárodní banku pro obnovu a rozvoj (IBRD). (48)

Existují i další, méně známé mezinárodní organizace, které si kladou za cíl financování rozvojové spolupráce. Je to například OPEC Fond pro mezinárodní rozvoj, do něž přispívají země skupiny OPEC. Jsou to země vyvázející ropu. (48)

Národní vlády

„Národní vládní programy rozvojové pomoci jsou založeny na dvou politických základech. Prvním jsou vlastní národní priority zahraniční politiky daných států a druhým je zapojení národních vlád do mezinárodních závazků vztahujících se k rozvojové problematice. V současné době je jedním z nejvýznamnějších mezinárodních závazků naplňování cílů miléniové konference OSN nebo rozvojové závazky členských států EU.“ (48)

Největšími a nejznámějšími vládními agenturami financujícími rozvojovou spolupráci jsou **americká agentura pro mezinárodní rozvoj (USAID)** a **britské ministerstvo pro mezinárodní rozvoj (DFID)**. Dalšími jsou například: Kanadská mezinárodní rozvojová agentura (CIDA), japonská mezinárodní rozvojová vládní agentura (JICA), švédská vládní agentura (SIDA), německé Ministerstvo pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (BWZE). Významným vládním donátorem je také Království Saudské Arábie. (48)

Privátní dárci

Jsou to jednotlivci, kteří se finančně podílejí na rozvojové spolupráci na základě nejrůznějších soukromých důvodů. Jednotliví dárci vyhledávají zejména vhodné instituce nebo organizace, jejichž působení v oblasti rozvojové spolupráce mohou podpořit. Činí tak prostřednictvím sbírek nebo darů. (48)

Na rozvojové spolupráci se rovněž podílejí významní individuální lidumilové prostřednictvím svých soukromých nadací. Jsou to například Nadace Billa a Melindy Gatesových nebo Open Society Institute, kterou založil George Soros. (48)

Mezi soukromé dárcce se řadí rovněž tzv. korporátní dárci neboli dárci obchodních společností. Korporátní soukromí poskytovatelé finančních prostředků vydávají finance na základě etických a strategických důvodů, které se u různých dárců liší. Korporátní dárci obdobně jako individuální dárci vyhledávají vhodného realizátora rozvojové spolupráce. To znamená instituci nebo organizaci, jejíž působení v oblasti rozvojové spolupráce mohou podpořit. Korporátní donoři poskytují v některých případech pomoc zprostředkovanou, což znamená ve formě zboží nebo služeb. (48)

Někteří korporátní dárci zabudovávají do své organizační struktury složku, která se kontinuálně zabývá různými způsoby poskytování finanční nebo zprostředkované podpory různým realizátorům, a vytvoří tak vlastní nadaci. Příkladem těchto nadací jsou Vodafone Foundation, Levi Strauss Foundation nebo Robert Bosch Stiftung. (48)

3.1. Evropská Unie

Evropská unie je kolektivně největším světovým poskytovatelem rozvojové pomoci a také významným zastáncem pozitivních principů realizace rozvojové pomoci. Na provádění rozvojové politiky se aktivně podílí i Česká republika. (4)

Podle Lisabonské smlouvy patří rozvojová spolupráce do oblasti sdílených pravomocí, kdy se aktivity Unie a členských států vzájemně doplňují a posilují. Základní dokument EU pro oblast rozvojové spolupráce se nazývá Evropský konsensus o rozvoji z roku 2005. Ten stanovuje společný rámec pro opatření v oblasti rozvojové spolupráce na úrovni členských států i Unie, a potvrzuje společné závazky spojené s plněním Rozvojových cílů tisíciletí, především snížení celosvětové chudoby o polovinu do roku 2015. Tento konsensus klade velký důraz na partnerství s rozvojovými zeměmi a jejich vlastní odpovědnost za proces rozvoje, ale také na větší efektivnost poskytované pomoci a na soudržnost rozvojové politiky s dalšími politikami, které na rozvoj mají vliv. (4)

Rozvojová spolupráce je zaměřena hlavně na pomoc při obnově, rozvoji a začleňování rozvojových zemí do světové ekonomiky. Konkrétními cíli rozvojové spolupráce EU jsou:

- udržitelný hospodářský a sociální rozvoj rozvojových zemí, zvláště těch, které jsou v nejméně výhodné situaci, harmonické a postupné zapojování rozvojových zemí do světové ekonomiky a boj proti chudobě v rozvojových zemích. (4)

Politika Společenství v této oblasti přispívá ke všeobecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, respektování lidských práv a základních svobod. Společenství a členské státy dodržují závazky a berou zřetel na cíle, které byly schváleny v OSN a dalších příslušných mezinárodních organizacích. (43)

Rozvojová politika Evropské unie je realizována pomocí dvou základních nástrojů: regionálních dohod a činností realizovaných v celosvětovém měřítku. (43)

Mezi tzv. činnosti realizované v celosvětovém měřítku patří kromě Všeobecného systému celních preferencí následující nástroje:

- **Humanitární pomoc** zahrnuje akce na pomoc utlačovaným lidem, uprchlíkům, vyhnancům, obětem přírodních katastrof, mimořádně krizových ekonomických podmínek a válečných konfliktů. Humanitární pomoc je poskytována ve formě jednorázové a opakované (dlouhodobé) finanční pomoci, a poskytování potravin a dalších nezbytných produktů ke krytí životních potřeb, a to částečně ze společných zdrojů (rozpočet EU, mimořádné fondy), částečně ze zdrojů členských států EU. Celkovou koordinací je pověřen program pro humanitární pomoc a civilní ochranu (ECHO). Významnou roli hrají také evropské nevládní organizace, které vyvíjejí různorodou činnost. (43)
- **Potravinová pomoc** představuje dodávky potravin zemím s jejich nedostatkem či skupinám lidí ohrožených hladem a vyhladověním. Menší část pomoci směřuje k hladovějícím přímo. To je prostřednictvím vlád příslušných států. Převážná část je dodávána do rozvojových zemí nepřímo, tj. prostřednictvím mezinárodních agentur (např. Světového potravinového programu, Ligy společnosti či Mezinárodního výboru Červeného kříže) Financována je z rozpočtu EU. Pomocnou institucí při

poskytování potravinové pomoci je EuronAid 42, který má 42 členů a pomáhá ve více než stu neziskových organizacích celosvětově. (43)

- **Finanční a technická pomoc zemím Latinské Ameriky a Asie.** Jejím úkolem je zajistit spolufinancování projektů nevládních organizací v rozvojových zemích regionu Latinské Ameriky a Asie. Finanční a technická pomoc směřuje hlavně do rozvoje zemědělství a venkova, na urbanizaci, participaci žen, respektování kulturní identity, vzdělávání a výchovu, ochranu životního prostředí, demokratizaci a dodržování lidských práv. Podmínkou poskytnutí pomoci je schválení příslušného projektu Komisí Evropské unie. Tato pomoc má formu nevratných grantů a půjček. Granty se financují z Programu finanční a technické pomoci pro Asii a Latinskou Ameriku, půjčky poskytuje Evropská investiční banka (EIB). (43)
- **Dohody různého typu se zeměmi Latinské Ameriky a Asie.** Na rozdíl od tzv. regionálních dohod, které zahrnují určité obchodní preference pro partnerské rozvojové země, dohody o spolupráci uzavřené se zeměmi Latinské Ameriky a Asie jsou nepreferenčního typu. Jedinou cestou, jak usnadnit přístup těchto zemí na trhy EU, jsou obchodní komoditní dohody, které podepisuje Evropské společenství s jednotlivými latinskoamerickými a asijskými zeměmi o obchodu s citlivými produkty. Pod pojmem citlivé produkty rozumíme: textil a oděvy, obiloviny apod.). (43)

Tyto aktivity zahrnují tedy jak instrumenty, které se vztahují obecně na rozvojové země (Všeobecný systém preferencí, humanitární pomoc, potravinová pomoc), tak i přímo specifické nástroje, které jsou určeny jednotlivým zemím v Latinské Americe a Asii. (43)

Společným rámcem pro poskytování rozvojové pomoci Evropského společenství/Evropské unie jednotlivým skupinám zemí jsou Strategické dokumenty pro jednotlivé země. V těchto dokumentech by měly být obsaženy: cíl spolupráce, nastínění politické situace v zemi, pro kterou je pomoc určena, analýza politické situace, obchodní politika a obchodní vztahy, ekonomická a sociální situace, včetně udržitelnosti současných politik, přehled minulé a současné spolupráce s Evropským

společenstvím, údaje o programech členských států EU a jiných subjektů poskytujících dotace, odpovídající strategii Evropského společenství, určující omezený počet intervenčních sektorů, Národní indikační program a definování přiměřených opatření a kroků k dosažení příslušných cílů. (43)

Národní indikační program (NIP) je nástroj, který řídí pokrývající období několika let (3-5 v závislosti na aplikovatelnosti dohod). NIP upřesňuje priority mezi sektory, finanční krytí, cíle a očekávané výsledky pro každou oblast spolupráce, vlastní výkony a omezený počet klíčových indikátorů pro výkony (výstupy), programy, které budou realizovány, a druh poskytované pomoci. Měl by také brát v úvahu dočasná opatření a uvádět zdroje, které by měla mít země k dispozici z ostatních zdrojů ES (granty Evropského rozvojového fondu, půjčky EIB). (43)

Rozvojová spolupráce financovaná z rozpočtu EU a z Evropského rozvojového fondu (EDF)

*„Systém vnější spolupráce EU je tvořen několika nástroji financovanými z rozpočtu EU a **Evropským rozvojovým fondem (EDF)**, který stojí mimo všeobecný rozpočet EU.“ (4)*

Nejvýznamnějšími nástroji z hlediska objemu rozvojových programů EU jsou kromě Evropského rozvojového fondu, který financuje spolupráci EU s nejméně rozvinutými státy Afriky, Karibiku a Pacifiku, i ostatní tři geograficky zaměřené nástroje: **Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI)**, který se věnuje zejména rozvojovým zemím Asie a Latinské Ameriky, **Nástroj předvstupní pomoci (IPA)** a **Nástroj evropského sousedství a partnerství (ENPI)**. (4)

Z hlediska priorit zahraniční politiky je pro Českou republiku významný tematicky zaměřený Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR) a tematické programy Nástroje pro rozvojovou spolupráci (DCI). Česká republika se taktéž účastní programovacího procesu rozvojové pomoci EU pro jednotlivé partnerské země a regiony, které zahrnuje schvalování rámcových strategických dokumentů, víceletých orientačních programů a ročních akčních plánů. Česká republika dlouhodobě usiluje o posílení účasti českých subjektů na realizaci projektů financovaných z nástrojů vnější spolupráce EU. (17)

Platby do rozpočtu Unie představují významnou součást české mnohostranné rozvojové pomoci, s tendencí nárůstu v příštích letech. Česká republika, stejně jako další členské státy EU, si započítává proporcionalní procentní podíl ze svého členského příspěvku do rozpočtu EU, využitý pro financování rozvojové pomoci. V roce 2012 činila tato částka 1 959,29 mil. Kč. ČR zároveň přispěla i do fondu EDF částkou 339,34 mil. Kč. (17)

3.1.1. Evropský rozvojový fond

Nejdéle působícím finančním nástrojem pro rozvojovou spolupráci je Evropský rozvojový fond. EDF není financován z rozpočtu Evropské Unie. První fond byl vytvořen již v roce 1957 a dosahoval tehdy výše 569,4 miliony EUR. Od roku 1975, kdy byla uzavřena Dohoda z Lomé, je fond každých pět let doplňován a objem jeho prostředků významně narůstá. V Dohodě z Cotonou roku 2000 byla zrušena možnost převádět nevyčerpané finanční prostředky z minulého EDF do toho dalšího. (4)

Do EDF přispívají členské státy Evropské unie každých pět let podle předem stanovených kvót. Kvóty se odvíjejí především od velikosti hrubého národního produktu a historických vazeb na partnerské země. Česká republika přispěla do desátého EDF od roku 2011 do roku 2013 částkou 115,68 mil. EUR. (4)

Vyplácení prostředků z EDF probíhá prostřednictvím dvou finančních nástrojů. První je založen na základě grantů a prostředky z něj jdou na sektorové programy, odpouštění dluhů, podporu regionální integrace, apod. Druhý nástroj, který disponuje nižším objemem finančních prostředků a který spravuje Evropská investiční banka (EIB), směřuje finance prostřednictvím úvěrů na podporu soukromých investic. (6)

„Pomoc z EDF jsou oprávněny čerpat:

- regionální nebo mezistátní organizace, jejichž členem je alespoň jeden stát Afriky, Karibiku a Tichomoří (AKT) nebo je-li tato organizace zaštitěna státem AKT,*
- organizace s právní subjektivitou, založená společně státy AKT a EU za účelem dosažení specifických cílů,*
- společnosti, podnikatelé nebo soukromé ekonomické organizace v zemích AKT, jakož i společnosti členských států EU, kde příspěvek z EDF je použit na investici v AKT,*
- finanční zprostředkovatelé (AKT a EU), kteří zaručují podporu investic ve státech*

AKT,

- ministerstva, nevládní organizace, banky, finanční instituce a jiné subjekty místní či regionální správy v zemích AKT.“ (43)

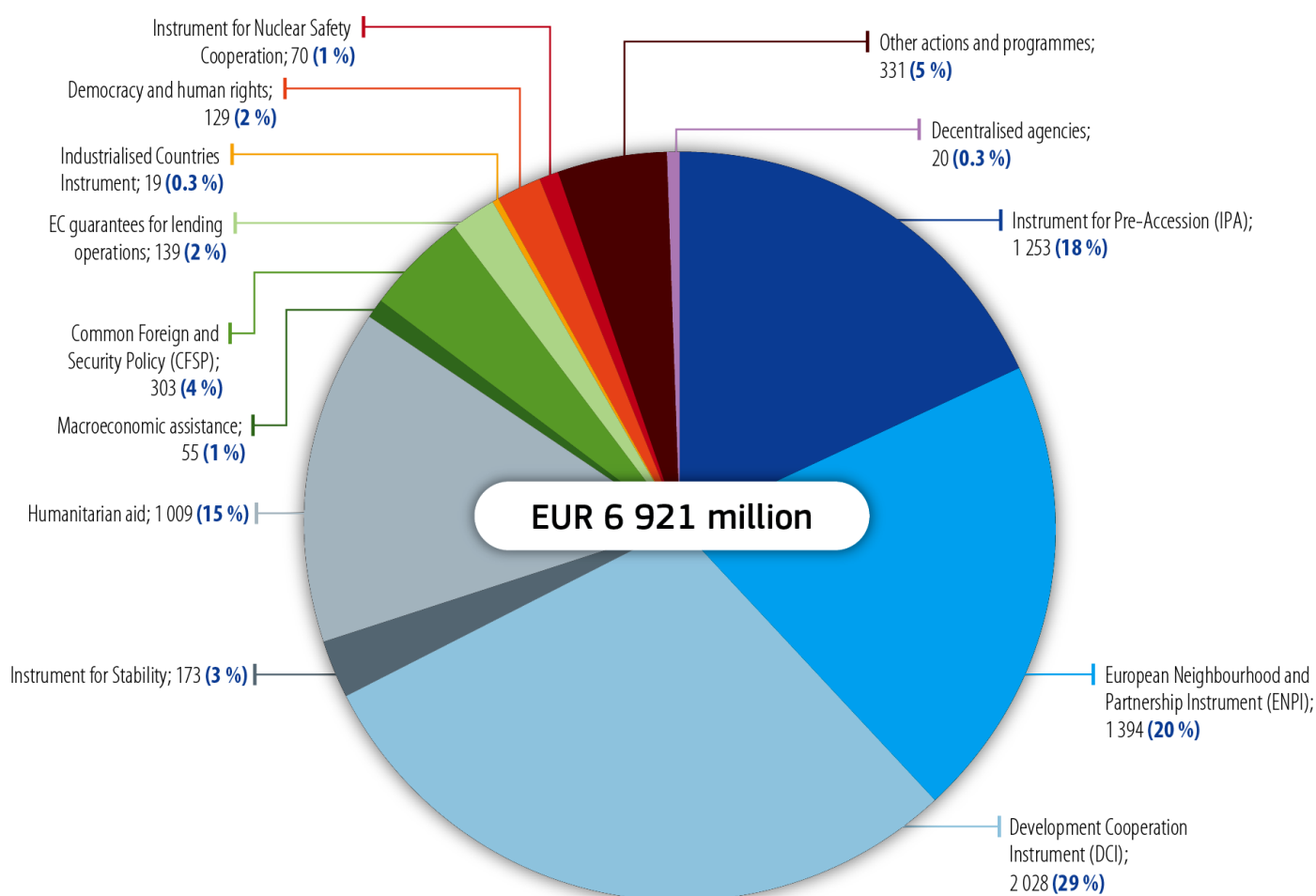
3.1.2. Programy a nástroje zahraniční pomoci EU

Programy, které slouží pro zahraniční pomoc EU rozvojovým zemím, jsou buď roční, nebo víceleté. Pro každé teritorium existují jak geograficky zaměřené programy (bilaterální a regionální), tak i sektorově zaměřené programy, které zahrnují více zemí v daném regionu. (4)

EU pro potřeby realizace těchto programů zahraniční pomoci na určité období disponuje souborem tzv. vnějších finančních nástrojů EU. Ty stanovují, za jakých podmínek a jakým konkrétním způsobem lze unijní finanční prostředky na tyto programy uvolnit. (4)

Graf č. 2: Rozpočet EU pro zahraniční spolupráci a pomoc

Tato část rozpočtu financuje aktivity EU i za jejími hranicemi. Zásadními cíli v zahraniční politice jsou stabilita, bezpečnost a okolí prosperity. Aktivnější zahraniční a bezpečnostní politika EU umožňuje provádět krizové řízení a mírové mise v Evropě i daleko za jejími hranicemi. (7)

Zdroj:

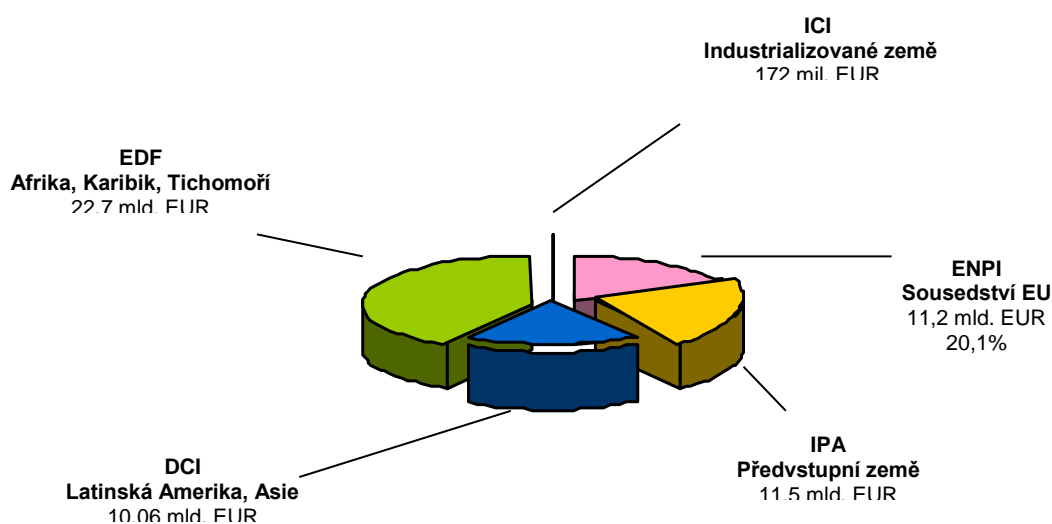
http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2011/expenditure/global/index_en.html

29 % financí z rozpočtu Evropské Unie pro aktivity EU i za hranicemi bylo poskytnuto pro finanční nástroj DCI (Nástroj pro rozvojovou spolupráci), který slouží k financování zemím Asie, střední Asie, Latinské Ameriky a středního východu.

Druhé místo zaujímá finanční nástroj ENPI (Nástroj evropského sousedství a partnerství), pro který bylo vyhrazeno 20% z rozpočtu Evropské Unie pro aktivity EU i za hranicemi. Tento finanční nástroj slouží k financování sousedských zemí EU v jižním Středomoří a východní Evropě.

Třetí místo zaujímá podíl 18% z rozpočtu Evropské Unie pro aktivity EU i za hranicemi vyhrazených pro finanční nástroj IPA (Nástroj předvstupní pomoci). IPA financuje kandidátské a potenciální kandidátské země pro vstup do EU. Viz. Graf č. 2

Graf č. 3: Finanční perspektiva na léta 2007 – 2013: Geografické nástroje EU

Zdroj: Ministerstvo zahraničních věcí ČR

EU poskytuje nejvíce finančních prostředků pro rozvojovou spolupráci pomocí Evropského rozvojového fondu, který stojí mimo rozpočet Evropské Unie a slouží k financování zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří. Viz. Graf č. 3.

Regiony jsou primárně financovány z geografických nástrojů zahraniční pomoci EU, které jsou vymezeny následovně:

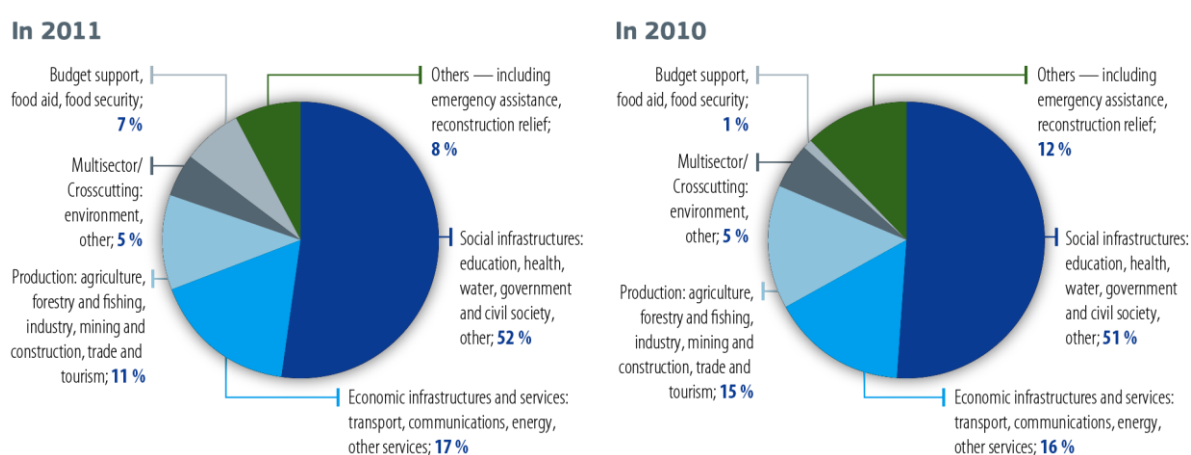
A) Kandidátské a potenciální kandidátské země pro vstup do EU

Politika rozšíření a její cíle jsou podporovány **finančním nástrojem IPA**, který pomáhá kandidátským a potenciálně kandidátským zemím splnit kritéria členství v EU a harmonizovat své standardy a politiky s EU. Taktéž podporuje jejich socio-ekonomický rozvoj, připravuje jejich hospodářství na konkurenční tlak otevřeného trhu a jejich budoucí čerpání ze strukturálních fondů EU. Celková alokace IPA pro období 2007–2013 činila zhruba 11,5 mld. EUR. (4,5)

B) Sousedské země EU v jižním Středomoří a východní Evropě

Politika sousedství pro tyto země využívá **finanční nástroj ENPI**, ze kterého mohou čerpat země bezprostředně sousedící s EU. Nástroj slouží na podporu politických a ekonomických reforem, za účelem zmírnění rozdílů mezi sousedními státy a EU, a vytvoří tak vzájemné stabilní a bezpečné prostředí. Celková alokace ENPI pro období 2007–2013, včetně navýšení v roce 2011, představovala cca 12,4 mld. EUR. (4)

Graf č. 4: Podíl toku financí rozpočtu ENPI podle sektorů rozvojové pomoci rok 2010 a 2011

Zdroj:

http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2011/expenditure/global/index_en.html

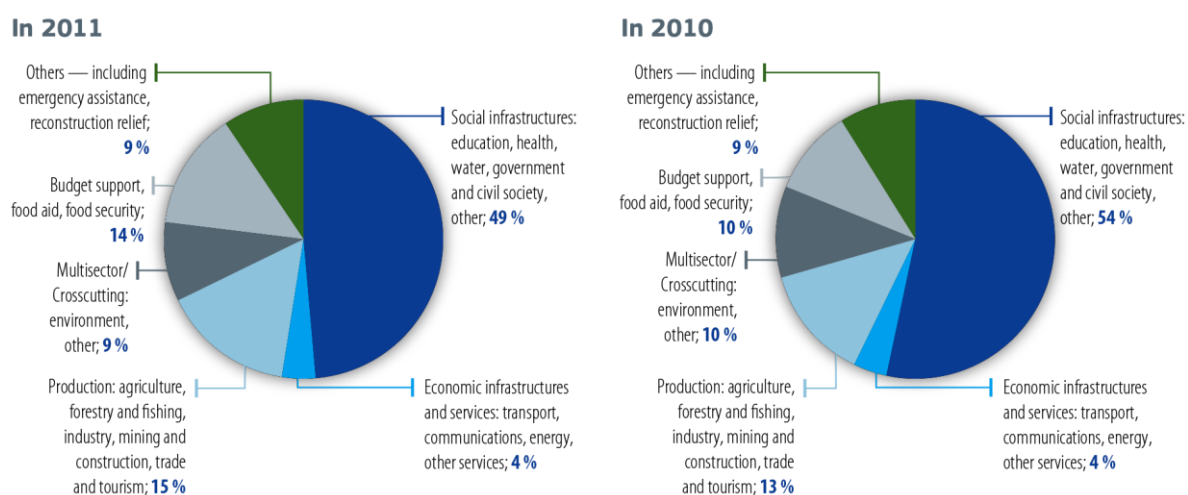
V roce 2010 putovalo nejvíce finančních prostředků (51%) v rámci ENPI do sociální infrastruktury, vzdělání, zdravotní péče, vody a vládní a občanské společnosti. Nejméně finančních prostředků putovalo do potravinové pomoci a bezpečnosti potravin (1%).

V roce 2011 bylo věnováno nejvíce finančních prostředků (52%) v rámci ENPI do sociální infrastruktury, vzdělání, zdravotní péče, vody a vládní a občanské společnosti. Nejmenší podíl finančních prostředků zaujímal tentokrát životní prostředí (5%), jelikož se oproti roku 2010 podíl finančních prostředků do potravinové pomoci a bezpečnosti potravin zvýšil na 7%. Viz. Graf č. 4

C) Země Asie, Střední Asie, Latinské Ameriky a Středního východu

Pro realizaci rozvojové spolupráce, jejímž cílem je dosáhnout omezení chudoby, udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje, včetně rozvojových cílů tisíciletí, podpory demokracie, lidských práv a právního státu, a hladké a postupné začleňování rozvojových zemí do světového hospodářství, slouží **finanční nástroj DCI**. Celková alokace DCI pro období 2007–2013 se pohybovala kolem 16,9 mld. EUR (z toho na geografickou část bylo věnováno cca 10 mld. EUR (4)

Graf č. 5: Podíl toku financí rozpočtu DCI podle sektorů rozvojové pomoci rok 2010 a 2011

Zdroj:

http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2011/expenditure/global/index_en.html

V roce 2010 putovalo nejvíce finančních prostředků (54%) v rámci DCI do sociální infrastruktury, vzdělání, zdravotní péče, vody a vládní a občanské společnosti. Nejméně finančních prostředků putovalo do ekonomické infrastruktury a služeb, dopravy, komunikací a energie (4%).

V roce 2011 bylo rozděleno nejvíce finančních prostředků (49%) v rámci DCI do sociální infrastruktury, vzdělání, zdravotní péče, vody a vládní a občanské společnosti. Nejmenší podíl finančních prostředků zaujímal sektor ekonomické infrastruktury a služeb, dopravy, komunikací a energie (4%). Viz. Graf č. 5.

D) Země ACP (Afrika, Karibik a Tichomoří)

Země Afriky, Karibiku a Tichomoří jsou podporovány z Evropského rozvojového fondu (EDF), který stojí mimo rozpočet EU a řídí se tedy vlastními pravidly. (4)

E) Průmyslově vyspělé země

V případě spolupráce s rozvinutými státy světa pro EU existuje potřeba užší spolupráce v oblasti kulturního, vědecko-technologického a hospodářského partnerství. Na podporu této spolupráce byl vytvořen finanční nástroj ICI. Jeho celková alokace pro období 2007–2013 dosahovala zhruba 172 mil. EUR. (4)

Vedle regionálních programů EU spravuje i globálně zaměřené programy bez teritoriálního vymezení, které se soustředí na řešení naléhavých problémů globálního významu. Ty jsou financovány z nástrojů: Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, Nástroj stability a Nástroj pro spolupráci v jaderné bezpečnosti. (4)

3.2. OSN a vybrané programy na podporu rozvoje

OSN představuje velmi významného globálního aktéra v oblasti multilaterální rozvojové spolupráce i humanitární pomoci, kterou realizuje prostřednictvím svých organizací (např. FAO, WHO, UNIDO), fondů a programů.

3.2.1. Rozvojový program OSN (UNDP)

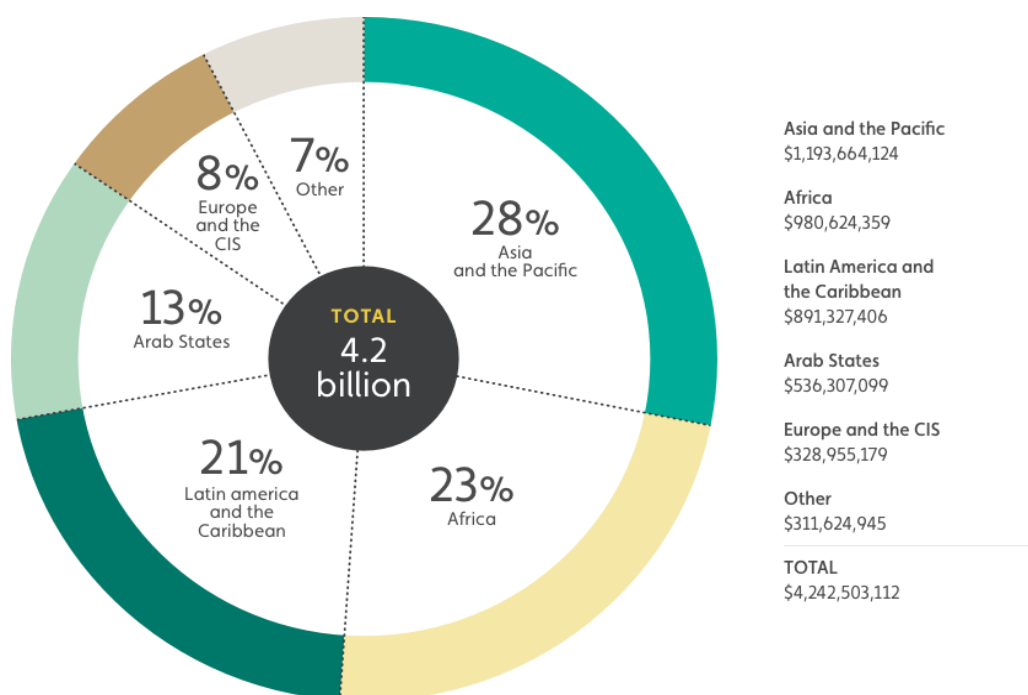
Rozvojový program OSN je globálním koordinátorem rozvojové činnosti OSN. Působí v téměř ve všech státech světa, kde podporuje řešení globálních i místních problémů rozvoje. Pro svou činnost využívá fondy, do nichž přispívají vyspělé státy. Na

konkrétní projekty většinou přispívá v podobě spolufinancování. Příjemce příspěvku tak musí zajistit chybějící část rozpočtu. (21)

Nejvýznamnější částí práce UNDP jsou pravidelně zveřejňované zprávy a studie, které se každý rok zaměřují na určitý problém - například na otázku postavení žen, přístupu k vodě, klimatických změn, apod. UNDP také vydává každoročně aktualizované přehledy statistických ukazatelů rozvoje. (21)

Představitelé států světa se v roce 2000 zavázali splnit do roku 2015 tzv. Rozvojové cíle tisíciletí. Jedná se například o snížení na polovinu počet lidí žijících v extrémní chudobě. UNDP je považován za hlavního koordinátora aktivit na globální i národní úrovni ve prospěch naplnění těchto cílů. Zaměřuje se hlavně na pomoc jednotlivým zemím v budování demokratických systémů, omezování chudoby, předcházení krizím a při následné obnově, zabývá se otázkami energetiky a životního prostředí, informačních a komunikačních technologií i problematikou AIDS. (11, 15)

Graf č. 6: Podíl finančního rozpočtu UNDP do rozvojových zemí za rok 2013

Zdroj: <http://annualreport.undp.org>

Nejvíce finančních prostředků bylo v roce 2013 poskytnuto Asii a tichomoří (28%), poté Africe (23%). Nejnižší procento finančních prostředků z UNDP zaujímá

Evropa (8%). Celkové náklady UNDP pro finanční pomoc byly 4,2 miliard USD. Viz. Graf č. 6.

3.2.2. Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)

Cílem této organizace je zajistit dostatek potravin a pitné vody pro obyvatelstvo v rozvojových zemích. FAO se zaměřuje na pomoc těmto zemím zejména po technické, technologické, finanční a vzdělávací stránce. Snaží se dosáhnout jejich soběstačnosti ve výživě, omezit tak problémy s nedostatkem potravin a zlepšit životní podmínky venkovského obyvatelstva, které je závislé na zemědělství. V souvislosti s tím jsou snahy FAO směřovány jednak na zvyšování produktivity zemědělství v rozvojových zemích, čímž má být zajištěna produkce dostatečného množství potravy, a jednak na zajištění přístupu k nezávadným zdrojům pitné vody. V souvislosti s trvalou udržitelností hospodaření v krajině se snaží zavádět metody, jež zabraňují erozi a současně tak omezit i další zábory především lesní půdy, k nimž běžně dochází používáním způsobů hospodaření vyčerpávajících půdu. (10)

FAO poskytuje rozvojovou pomoc, poradenství v oblasti strategií a plánování, shromažďuje, zpracovává a poskytuje informace a slouží jako mezinárodní fórum pro diskuse o otázkách zemědělství a výživy. Zvláštní programy FAO pomáhají státům postavit se potravinovým krizím a poskytují pomoc v nouzových situacích. Běžně realizuje FAO zhruba 2000 projektů současně. Roční výdaje na tyto projekty jsou více než 300 milionů USD. Zdroje tvoří příspěvky dárcovských organizací a vlád. (10)

3.3. Světová banka

Světová banka je hlavním aktérem v mezinárodním finančním sektoru spolu s mezinárodním měnovým fondem a světovou obchodní organizací. Každá z těchto organizací má na starost koordinaci specifických oblastí globální ekonomiky. (20)

Projekty Světové Banky jsou diskutovány s Mezinárodním Měnovým Fondem, který taktéž dohlíží na programy hospodářské politiky dané země. V případě půjčky se dlužníkem stává vláda dané členské země. Finanční prostředky, které jsou získané tímto prostřednictvím, nesmí země použít na pořízení zboží a služeb z jiné země. SB klasicky půjčuje na dobu 20 let s možným pětiletým odkladem splátek na začátku období.

Světová banka obecně vykazuje v rámci tzv. strategické dohody až 85% úspěšnost z hlediska prostředků, které poskytla. (49)

V průměru poskytne SB každý rok zhruba 25 miliard dolarů vládám 80 rozvojových zemí.

Skupina Světové banky stanovila dva cíle pro svět, které chce dosáhnout do roku 2030:

- Konec extrémní chudobě tím, že klesá podíl lidí žijících za méně než 1,25 dolarů na den, ale ne více než 3%
- Podporovat sdílenou prosperitu tím, že podpoří růst dolních 40 % příjmů pro každou zemi (29)

Světová banka je pro rozvojové země důležitým zdrojem finanční a technické pomoci po celém světě. Je jedinečným partnerstvím pro snížení chudoby a podporu rozvoje. (20)

3.3.1. Instituce skupiny světové banky

Světová banka se soustředí se na rozvojové projekty. Je zastřešující organizací pěti institucí:

A) Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj

Půjčuje peníze zemím středně rozvinutým a rozvojovým za podmínek, které jsou výhodnější, než na komerčních trzích. Hlavní oblasti, na které se zaměřuje, jsou rozvoj hospodářské infrastruktury, jako jsou například silnice, doly, továrny či elektrárny a přehrady. Členem IBRD je 188 zemí. (20, 13)

Instituce poskytuje kombinaci finančních prostředků, znalostí a technických služeb, a strategické poradenství pro rozvojové země se středními příjmy a země s nižší mírou důvěryhodnosti. Konkrétní činnosti IBRD:

- podporuje dlouhodobý lidský a sociální rozvoj,
- zachovává finanční sílu dlužníků poskytováním podpory v době krize, kdy jsou chudí lidé nejvíce negativně ovlivněni,

- podporuje klíčové politické a institucionální reformy (jako záchranné sítě nebo protikorupční reformy),
- vytváří příznivé investiční klima poskytováním soukromého kapitálu,
- usnadňuje přístup na finanční trhy za často výhodnějších podmínek, než členové mohou dosáhnout na vlastní pěst. (26)

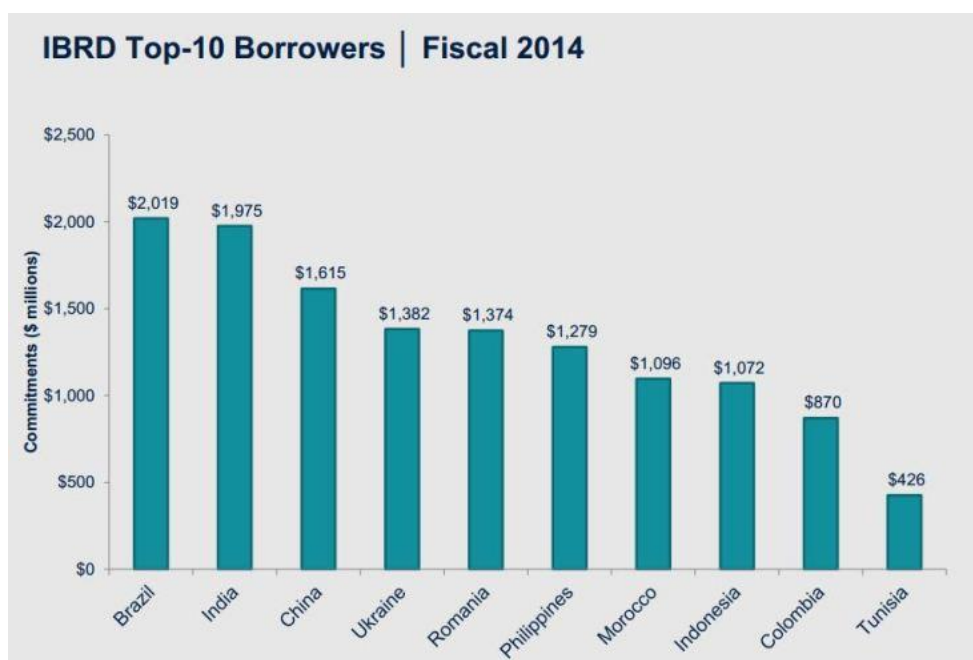
IBRD financuje projekty napříč všemi sektory a poskytuje technickou podporu a poradenství v různých fázích projektu. Na rozdíl od komerčních úvěrů, financování pomocí IBRD nejen půjčuje zemím potřebné finance, ale slouží také jako prostředek pro globální předávání znalostí a technické pomoci. (26)

Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj získává většinu svých prostředků na finančních trzích světa. Ve skutečnosti je na těchto trzích známá spíše jen jako Světová banka. V praxi poskytla více, než 500 miliard dolarů půjček pro zmírnění chudoby ve světě od roku 1946. (26)

Udržuje Triple-A rating od roku 1959. Tento vysoký úvěrový rating jí umožňuje půjčovat za nízké náklady, a nabízí rozvojovým zemím se středními příjmy přístup ke kapitálu za výhodných podmínek - ve větších objemech, s delší splatností a udržitelnějším způsobem než na světových finančních trzích obvykle poskytují. (26)

Světová banka pomohla milionům chudých lidí v zemích se středními příjmy získat přístup k zaměstnání, trhům a sociálních služeb, pomohla jim se základními službami, jako je voda, elektřina, a silnice a pracovala s vládami na zlepšení správy a řízení veřejného sektoru. (26)

Graf č. 7: Top deset největších dlužníků IBRD ve fiskálním roce 2014

Zdroj: <http://www.worldbank.org/en/about/what-we-do/brief/ibrd>

Největším dlužníkem za rok 2014 je Brazílie a těsně za ní Indie. Viz. Graf č. 7

B) Mezinárodní finanční korporace

Její náplní je spolupráce se soukromým sektorem a poskytnutí levných úvěrů na komerční projekty (většinou nadnárodním společnostem). Ve zprávách Mezinárodní finanční korporace je uvedeno, že na každý dolar, který investuje, přiláká šest dolarů ze soukromých zdrojů. (20)

C) Mezinárodní asociace pro rozvoj

Poskytuje bezúročné půjčky vládám těch nejchudších zemí pro odstranění chudoby nebo programy udržitelného rozvoje. Svým zaměřením se hodně podobá činnosti Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj. Rozdíl spočívá v podmínkách půjček (asociace poskytuje prakticky bezúročné půjčky s velmi dlouhou dobou splatnosti), nikoli v typu projektů. Kromě bezúročných půjček může také IDA poskytovat i nenávratné granty. V současné době probíhá velká debata o správném poměru mezi půjčkami a granty. Příjmem IDA jsou příspěvky dárcovských zemí. Každé tři roky

probíhá tzv. doplnění zdrojů. Kdyby se tedy snížil podíl půjček v portfoliu IDA, musely by se tak rozhodně zvýšit členské příspěvky. (20)

Čerpat prostředky z jejích zdrojů může v současné době 82 zemí, jejichž HNP/obyv. nepřesáhl v roce 2013 hranici 1195 USD. Členem IDA je 173 zemí. (3)

Půjčky Mezinárodní asociace pro rozvoj jsou poskytovány zejména zemím s ročním příjmem na osobu nižším než 925 dolarů. Půjčky asociace se poskytují na 35 až 40 let bez úroku, kromě malého poplatku, který je určen na pokrytí administrativních nákladů. Splácení jistiny začíná až po uplynutí deseti let odkladu. (13)

Převážná většina prostředků IDA pochází z příspěvků vlád bohatších členských zemí. Mezi dárcovské země zároveň spadá i několik zemí, které jsou taktéž i příjemci půjček Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj. Dárcovské země jsou jednou za tři roky požádány, aby svými finančními zdroji doplnily fondy IDA. Od vzniku Mezinárodního sdružení pro rozvoj před třiceti lety došlo k jedenácti takovým doplněním fondu IDA. (13)

D) Multilaterální agentura pro garanci investic

Agentura se věnuje vytváření příznivých podmínek pro zahraniční investice v rozvojových zemích. Poskytuje nekomerční pojištění firmám, které podnikají v rozvojových zemích, a mají obavy z politických a jiných faktorů, které by mohly ovlivnit návratnost jejich investic. (20)

E) Mezinárodní centrum pro urovnávání investičních sporů

Tato instituce má na starost řešení sporů vzniklých v oblasti investic a funguje podobně jako panel řešící obchodní spory při Světové obchodní organizaci. (20)

3.3.2. Finanční produkty a služby

Světová banka poskytuje půjčky s nízkým úrokem, nízko úročené úvěry a dotace do rozvojových zemí. Ty podporují širokou škálu investic v takových oblastech, jako je školství, zdravotnictví, veřejná správa, infrastruktura, rozvoj finančního a soukromého sektoru, zemědělství a péče o životní prostředí a přírodních zdrojů. Některé z jejích projektů jsou spolufinancovány s vládami, dalšími multilaterálními institucemi,

obchodními bankami, agenturami pro vývozní úvěry a investory ze soukromého sektoru. (20)

Poskytuje také nebo usnadňuje financování prostřednictvím partnerství svěřeneckého fondu bilaterálních a multilaterálních dárců. Mnozí partneři požádali banky, které pomáhají spravovat iniciativy, uspokojující potřeby v celé řadě sektorů a rozvojových regionů. (39)

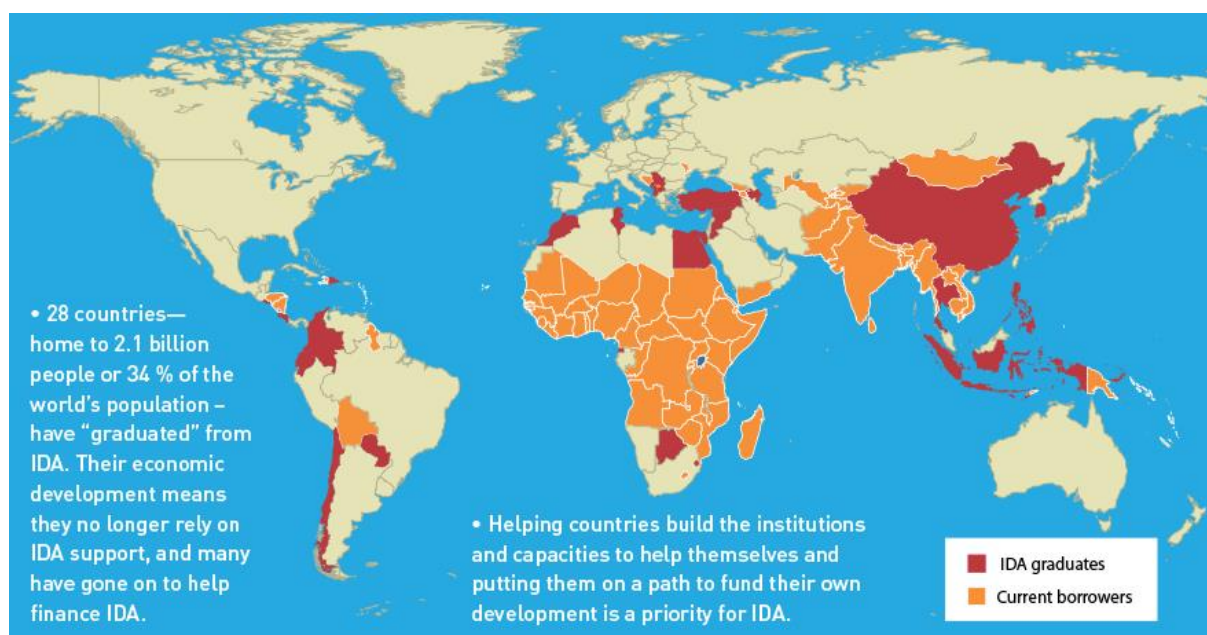
Mezinárodní asociace pro rozvoj - fakta

IDA je jedním z největších zdrojů pomoci pro 82 nejchudších zemí světa, z toho 40 zemí je v Africe. Je také největším zdrojem finančních prostředků od dárců základních sociálních služeb v těchto zemích. Operace financované přes IDA přinášejí pozitivní změnu pro 2,5 miliardy lidí, z nichž většina přežívá za méně než 2 dolary denně. (25)

IDA je největším zdrojem zvýhodněných finančních prostředků pro světově nejchudší země. V průměru se podařilo darovat 16 miliard USD ročně za poslední tři roky. (25)

V dnešní době IDA, fond světové banky pro nejchudší, pracuje na pomoci 2,5 miliardám lidí unikajících naprosté chudobě tím, že pomáhá poskytovat přístup k čisté vodě, bezpečnému jídlu, pracovním místům, zdravotní péči, školnímu vzdělání, výstavbě pozemních komunikací a elektřině. (25)

Obrázek č. 2: Nejchudší země, kde pomáhá Mezinárodní asociace pro rozvoj

Zdroj:

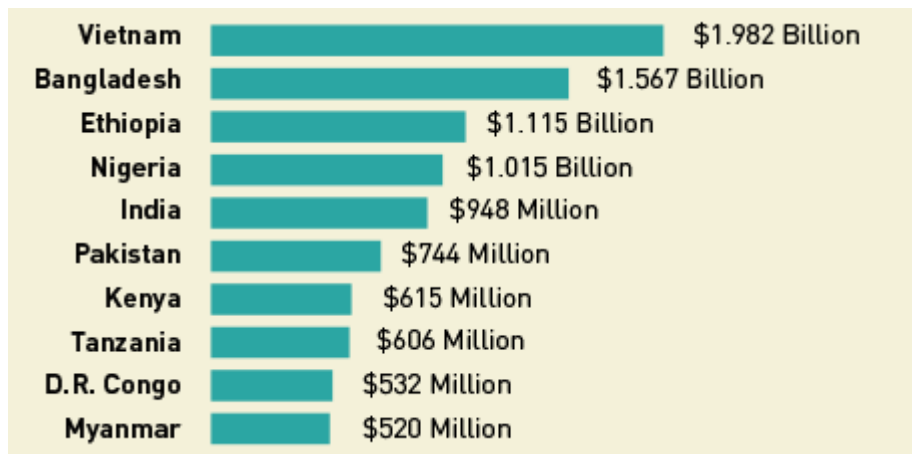
<http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/Feature%20Story/Health/what-is-IDA-info-900x2450.png>

Červenou barvou na mapě jsou zvýrazněny státy, kterým se pomocí finančních prostředků a pomoci od Mezinárodní asociace pro rozvoj podařilo vyspět. Jejich ekonomický rozvoj znamená, že už se dále nemusejí spoléhat na podporu od Mezinárodní asociace pro rozvoj a mnoho z nich se začalo podílet na financování této instituce. Je to 28 států, které jsou domovem pro 2,1 miliard lidí, čili 34 % světové populace. Jedná se zejména o Čínu, Egypt, Turecko, Thajsko, Chile, Kolumbie a další.

Hlavní prioritou pro Mezinárodní asociaci pro rozvoj je pomoc zemím při budování institucí a kapacit uvádění na cestě k financování jejich vlastního rozvoje.

Oranžovou barvou na mapě jsou zvýrazněny státy, které jsou aktuálně závislé na finančních prostředcích od Mezinárodní asociace pro rozvoj. Jedná se zejména o státy subsaharské Afriky, Indie, Myanmar, Laos, Kambodža, Vietnam, Mongolsko, Pákistán, Afghánistán a další. Viz. obrázek č. 2.

Obrázek č. 3: Země, na které bylo poskytnuto nejvíce finančních prostředků v roce 2013

Zdroj:

<http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/Feature%20Story/Health/what-is-IDA-info-900x2450.png>

Ve fiskálním roce 2013 poskytla Mezinárodní asociace pro rozvoj celkem 16,3 miliard, ze kterých bylo 15% grantů. Jak lze vidět na obrázku, nejvíce finančních prostředků bylo poskytnuto Vietnamu (1.982 miliard USD), druhé místo zaujal Bangladéš (1.567 miliard USD) a třetí místo Etiopie (1.115 miliard USD). Viz. obrázek č. 3.

3.3.3. Strategie světové banky v rámci rozvojových cílů tisíciletí

3.3.3.1. Odstranění extrémní chudoby a hladu

Smysluplná cesta z chudoby vyžaduje silnou ekonomiku, která vytváří pracovní místa a dobré mzdy. Vláda, která může poskytnout školy, nemocnice, silnice a energie a zdravé, dobře živené děti, vytváří budoucí lidský kapitál, který bude pohánět ekonomický růst. Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA) – se angažovala v rekordní 22,2 miliard USD ve fiskálním roce 2014 na podporu hospodářského růstu, zvýšení sdílené prosperity a boji proti extrémní chudobě. Skupina banky se spojila s více než 100 partnerských agentur a organizací, aby podpořila rozšiřování výživy: rámec pro činnost, která stanovuje zásady a priority pro opatření k řešení podvýživy a pomoci zemím dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015. (28)

Světová banka používá ke snížení chudoby a hladu tyto nástroje:

- investice do zemědělství,
- vytváření pracovních míst,
- rozšiřování sociálních záchranných sítí,
- rozšíření výživových programů, které se zaměřují na děti do 2 let,
- zevšeobecnit vzdělávání,
- prosazování rovnosti žen a mužů,
- ochrana zranitelných zemí během krize. (28)

Strategie pro chudobu a hlad

- poskytnutí vládám s nulovým úrokem financování rozvoje, granty a záruky nabídka technické pomoci a dalších poradenských služeb na snižování chudoby a podvýživy
- použití ochranných sítí a nutričních programů pro zmírnění dopadu nedostatku potravin a finanční krize
- zvýšení podpory pro zemědělství a zajišťování potravin
- zvýšení výdajů na zemědělství 8-10 miliard dolarů ročně mezi 2013-2015, a to až ze 4 miliard dolarů v roce 2008.
- slouží jako správce pro multi-dárce globálního zemědělství a potravinového programu Security (GAFSP) a pomáhá zemím rozvíjet a realizovat strategie bezpečnosti potravin. (28)

3.3.3.2. Dosažení základního vzdělání pro všechny

Světová banka podporuje vzdělávání v průměru 2,8 miliardami dolarů ročně pro nejchudší země, jakož i země se středními příjmy. Podpora pro základní vzdělávání je prioritou v posledních deseti letech pro Mezinárodní asociaci pro rozvoj, fond banky pro nejchudší země. Mezinárodní asociace pro rozvoj integruje vzdělávání do vnitrostátních hospodářských strategií a vytváří vzdělávací systémy, které posílí děti, aby se staly produktivními občany. S Mezinárodní asociací pro rozvoj v letech 2000 až 2010 bylo postaveno nebo zrekonstruováno více než 2 miliony učeben pro 105 milionů dětí. Taktéž bylo nakoupeno nebo distribuováno asi 300 milionů učebnic. (28)

Strategie pro vzdělávání

- měření výsledků vzdělávání, zejména pro chudé a znevýhodněné komunity
- nabídka inovační pobídky, jako jsou hotovost pro účast, aby děti zůstaly ve škole
- ujištění se, že vzdělání vede k učení dovedností, a že to je relevantní a kvalitní
- stanovení norem pro učitele a školy (28)

3.3.3.3. Prosazování rovnosti pohlaví a posílení role žen ve společnosti

Dvě třetiny partnerských zemí Banky se nyní dostaly k rovnosti pohlaví v základním vzdělávání a dívky výrazně převyšují počet chlapců ve středním vzdělávání ve více než jedné třetině z těchto zemí. Investice Mezinárodní asociace pro rozvoj a spolupráce s vládami umožnily ženám přístup k pozemku a zajištění držby práva. (28)

Genderová strategie

- posílení výživy, prevence nemocí a zdravotních programů na mateřské dovolené
- zlepšení vzdělání a životních dovedností žen a dívek
- rozšíření přístupu žen k úvěrům a ekonomickým příležitostem (28)

3.3.3.4. Snížení dětské úmrtnosti

Investice do snížení dětské úmrtnosti Mezinárodní asociací pro rozvoj, fondem Světové banky pro nejchudší země, vyústily v téměř 600 milionů dětí, které byly imunizovány v letech 2003 až 2013. V letech 2003 až 2013 více než 117 milionů lidí získalo přístup k základním zdravotnickým službám, téměř 195 milionů těhotných žen dostalo předporodní péči a bylo zakoupeno 150 milionů sítí proti hmyzu k jejich distribuci v nejchudších zemích. (28)

Strategie pro dětské zdraví

- posílení národních zdravotních systémů pro dosažení lepších výsledků
- zavázání se pro financování pro zlepšení zdraví dětí a záchranu jejich života
- ochrana chudých se špatným zdravotním stavem a léčba (28)

3.3.3.5. Zlepšení zdraví matek

V letech 2003 až 2013, více než 117 milionů lidí v nejchudších zemích získalo přístup k základním zdravotnickým službám; 195 milionů těhotných žen bylo přijato k předporodní péči a více než 30 milionů porodů se zúčastnili kvalifikovaní zdravotničtí pracovníci. (28)

Strategie pro zlepšení zdraví matek

- vyvíjení účinnějších a efektivnějších národních zdravotních systémů
- motivování mladých lidí, aby zpozdili těhotenství a dosáhli vyšší úrovně vzdělání
- podpora zvýšeného využívání reprodukčního zdraví se zaměřením na podporované dodávky a plánování rodiny
- zavázání se pro financování s výkonem do zdravotních programů matek
- ochraňování chudých žen od nemocí a léčba (28)

3.3.3.6. Bojování s HIV/AIDS, Malárií a dalšími nemocemi

S podporou skupiny Světové banky se v letech 2003 až 2013 více než 1,3 milionu dospělých a dětí s HIV dostalo antiretrovirové terapie, bylo zakoupeno a distribuováno 152 milionů sítí proti malárii a 601 milionů kondomů pro prevenci HIV, pohlavně přenosných chorob a nechtěného těhotenství. (28)

Strategie pro bojování s HIV/AIDS, Malárií a dalšími nemocemi

- podpora zemím ke zvýšení zdravotních zásahů
- vytváření silnějších národních zdravotních systémů
- ujištění se, že prevence onemocnění je integrována do mateřských a dětských zdravotních programů
- ochraňování chudých před zdravotními riziky a finančními otřesy (28)

Obrázek č. 4: Odhadovaný počet dospělých a dětí žijící s nálezou HIV, data za rok 2013

Adults and children estimated to be living with HIV | 2013

Total: 35.0 million [33.2 million – 37.2 million]

Source: UNAIDS

Zdroj: <https://www.aids.gov/hiv-aids-basics/hiv-aids-101/global-statistics/index.html>

Na celém světě žije zhruba 35 milionů lidí, kteří žijí s nálezou HIV. 3,2 milionů z nich jsou děti pod patnáct let svého života. Nejkritičtější je situace v subsaharské Africe, kde je počet nakažených HIV 24.7 milionů lidí. Viz. obrázek č. 4.

3.3.3.7. Zajištění udržitelného stavu životního prostředí

Udržitelné životní prostředí a řízení přírodních zdrojů je v centru úsilí Světové banky k ukončení chudoby a zvýšení sdílené prosperity. Biodiverzita a přírodní zdroje představují sociální záchranou síť chudých, představující potravinové banky a často jsou jejich jediným zdrojem obživy. Světová banka se angažovala 33 miliardami USD na financování pro životní prostředí a řízení přírodních zdrojů za posledních deset let. S Mezinárodní asociací pro rozvoj přispívá 7,7 miliardami USD pro udržitelnost životního prostředí v nejhudších zemích. (28)

Strategie pro zajištění udržitelného stavu životního prostředí

- zlepšení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji
- zvýšení přístupu k nízkým emisím, klimatu, inteligentní dopravě, energetice, zemědělství

- snížení zemských otřesů souvisejících se změnou klimatu (28)

3.3.3.8. Budování světového partnerství pro rozvoj

V posledních 13 letech Mezinárodní asociace pro rozvoj, fond Světové banky pro nejhudší země, byl lídrem v oblasti partnerství ke snížení zadlužení rozvojových zemí. Skupina Světové banky pomohla rozvojovým zemím vyrovnat se s dopady finanční krize v roce 2008 a nadále podporuje rozvojové země tváří v tvář pokračující ekonomické nejistotě, zvyšuje úvěry související s obchodem od 1,9 miliard USD na konci fiskálního roku 2012 a na 2.7 miliardy USD ve fiskálním roce 2013. (28)

Strategie pro budování světového partnerství pro rozvoj

- snížení zátěže pro země s nízkými příjmy zahraničního dluhu snížením dluhů
- zlepšení přístupu na globální trhy pro zboží a služby prostřednictvím poradenských služeb a grantů
- zapojení lidí a trhů prostřednictvím investic do IT a komunikační infrastruktury (28)

3.4. USAID

Americká agentura pro mezinárodní rozvoj, je agentura federální vlády Spojených států amerických, zodpovědná primárně za administraci zahraniční civilní pomoci. Oficiální cíle USAID zahrnují poskytování „ekonomické, rozvojové a humanitární pomoci po celém světě na podporu amerických zahraničně-politických cílů.“ Agentura působí v subsaharské Africe, Asii, na Blízkém východě, v Latinské Americe a Karibiku, Evropě a Eurasii. (34)

Od 1961, kdy agentura vznikla, pomohl USAID milionům lidí z chudoby, a pomohl zemím na cestě k udržitelnému hospodářskému růstu ve spolupráci s místními vládami a občanskou společností, soukromými dobrovolnými organizacemi, vysokými školami, podniky, mezinárodními agenturami, vládami a meziinstitucionálními partnery. (31)

USAID je nezávislá federální vládní agentura spojených států amerických, která přijímá celkové vedení zahraniční politiky. V čele agentury stojí správce a zástupce správce, oba jsou jmenováni prezidentem a potvrzeni senátem. (31)

Americká zahraniční pomoc měla vždy dvojí účel, který můžeme chápat jako podporu amerických zájmů a zároveň zlepšení života v rozvojovém světě. USAID provádí zahraniční politiku USA tím, že podporuje v širokém měřítku lidský pokrok, a ve stejné době expanduje do stabilní, svobodné společnosti, vytváří trhy a obchodní partnery pro Spojené státy, a podporuje dobrou vůli v zahraničí. (31)

USAID se zaměřuje především na:

- podporu ekonomické prosperity,
- posílení demokracie a řádné správy věcí veřejných,
- ochranu lidských práv,
- zlepšení globálního zdraví,
- potravinovou pomoc a zemědělství,
- zlepšení udržitelnosti životního prostředí,
- další vzdělávání,
- pomoc společnostem zabránit a zotavit se z konfliktů,
- poskytovat humanitární pomoc po přírodních a člověkem způsobených katastrofách. (35)

Obrázek č. 5: Země, kde pomáhá USAID

Zdroj: http://www.foreignassistance.gov/web/Agency_USAID.aspx

3.4.1. Mise a vize USAID

Poslání USAID vyzdvihuje dva vzájemně se doplňující a vnitřně propojené cíle: **ukončení extrémní chudoby a podporu rozvoje pružných, demokratických společností**, které jsou schopny realizovat svůj potenciál. Ukončení extrémní chudoby vyžaduje umožňující začlenění, udržitelný růst, podporovat svobodu, klidné a soběstačné společnosti s účinnými legitimními vládami; budování lidského kapitálu a vytváření sítí sociálního zabezpečení, které dosahují nejchudší a nejzranitelnější. (37)

Boj proti chudobě se vztahuje i na ty s vyššími příjmy, kteří vydělávají více než 1,26 USD na den, avšak jejich situace zůstává i tak hrozně špatná. Chudoba je multi-dimenzionální, vyžaduje přístup k řešení hladu a nedostatku potravin, negramotnosti a innumeracy, špatnému zdravotnímu stavu a zranitelnosti. Společnosti **Feed the Future, Global Health, Global Climate Change a Power Africa** se zaměřují na cesty z chudoby. Stejně tak průřezové úsilí v podpoře demokracie, práv a řádné správy věcí veřejných, posílení postavení žen a dívek, postupující prosperitu, vytváří stabilní společnosti, a zmírňování změn klimatu jsou nezbytné k ukončení chudoby. (37)

Pružné, demokratické společnosti nejsou jen pro udržení stability. Jsou nezbytné pro udržení pokroku a rozvoje. Pružné, demokratické společnosti jsou široce založené

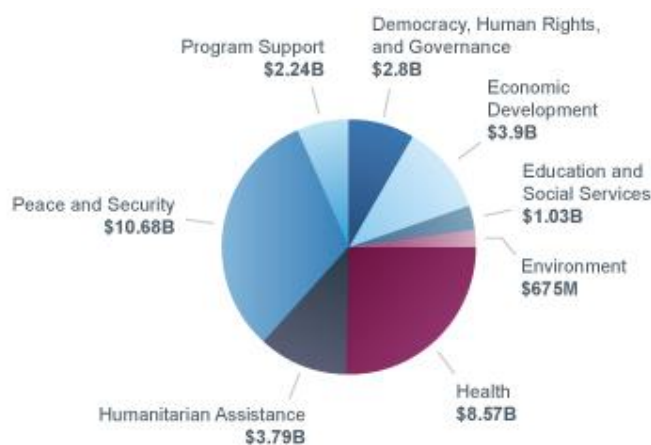
na hospodářském růstu, zdravé, dobře živené a vzdělané populaci a udržitelnosti životního prostředí. Nejsou to pouze volby, ale také legitimní a zodpovědné instituce, které účinně poskytují služby pro všechny své lidi, respektování a prosazování lidských práv, a snaží se prosazovat svobodu, lidskou důstojnost a rozvoj. Mají schopnost zvládat konflikty, zmírnění dopadu přírodních katastrof a zabránit krizím. Tyto společnosti jsou vybaveny tak, aby zajistily, že cesty z chudoby jsou trvalé. (37)

Úsilí USAID přímo zlepšuje americkou a globální bezpečnost a prosperitu. Spojené státy jsou bezpečnější a silnější, když méně lidí čelí nouzi, když obchodní partneři USA vzkvétají, když národy po celém světě mohou odolat krizím, když jsou společnosti svobodnější, demokratičtější a ochraňují základní práva a lidskou důstojnost všech občanů. Zaměřením na tyto cíle USAID vnímá výzvy dnešní doby, a zároveň snižuje rizika zítřka. (37)

3.4.2. Financování a rozpočet

USAID realizuje financování z dvanácti zahraničních účtů. Na fiskální rok 2016 byla celková prezidentova žádost o 22,3 miliard USD, ze kterých je 10,7 miliard USD jádro USAID účtů, které jsou: **Rozvojová pomoc** (Development Assistance), **Globální zdravotní programy** (Global Health Programs), **Mezinárodní pomoc při katastrofách** (International Disaster Assistance), **Jídlo pro mír** (Food for Peace Title II), **Přechodné iniciativy** (Transition Initiatives), **Komplexní krizový fond** (Complex Crises Fund) a **USAID administrativní náklady**. (36)

Graf č. 8: Podíl finančních prostředků USAID ve fiskálním roce 2013

Zdroj: http://www.foreignassistance.gov/web/Agency_USAID.aspx

Výhled USAID pro fiskální rok 2016

Snížení dětské úmrtnosti: 2,8 miliard USD pro USAID Globální zdravotní programy, které spolu s Ministerstvem zahraničních věcí Globálních zdravotních programů, přispívá ke globálnímu úsilí pro podporu tří cílů: snížení úmrtí dítěte a matky, vytvoření AIDS-free generace a ochrana komunit od infekčních nemocí. (36)

Zajištění bezpečnosti potravin a pokrok směrem k ukončení hladu: 978 milionů USD pro Feed Future iniciativu, která podporuje bezpečnost potravin a zemědělských programů, snížení hladu, extrémní chudoby a podvýživy. (36)

Budování odolnosti proti opakujícím se krizím spojených se změnou klimatu: 348, 5 milionu na investice prostřednictvím iniciativy Globální změny klimatu na podporu rozvojových zemí pro přechod k odolnosti vůči klimatu, hospodářskému růstu s nízkými emisemi napříč 25 rozvojových zemí. (36)

Podpora další demokratické společnosti a institucí: 2.4 miliard USD na demokracii, lidská práva a programy správy se specifickým zvýšením ve střední Americe, Asii a Africe s cílem zajistit, aby rozvojové investice byly udržitelné a transparentní. Tyto prostředky budou podporovat vznik a posílení začlenění do

demokratické společnosti s cílem šířit svobodu, důstojnost a vývoj, včetně snahy o ukončení extrémní chudoby. (36)

Zvýšit prosperitu a hospodářský růst ve střední Americe: téměř 500 milionů USD na El Salvador, Guatemala, Honduras a prosazování hospodářské prosperity prostřednictvím snížením chudoby, zlepšení vzdělávání a rozvoje pracovních sil, a posílení odolnosti v regionu. (36)

Připojit a vybavit Afriku: 133,9 milionů USD pro podporu klíčových závazků a investic v Africe, včetně Power Africa 76,7 milionů USD, pro zlepšení přístupu ke spolehlivější energii pro hospodářský růst. Rozšířit stávající USG dvoustranných a regionálních obchodních programů v subsaharské Africe a Young African Leaders Initiative (Yali) 10 milionů USD, s cílem přivést mladé africké vůdce do Spojených států na dobu šesti týdnů k tréninku a činnostem potřebným pro jejich profesní rozvoj, jakmile se vrátí zpět do Afriky. (36)

Posílit vědu, technologie, inovace, hodnocení a učení a partnerství: 190,5 milionů pro financování Globálních rozvojových laboratoří a politiky, územního plánování a učení. Financování laboratoří umožní USAID urychlit transformaci rozvoje podniků v USA posílením dalších vnějších zdrojů a zlepšit udržitelnost rozvojových intervencí přitahujících soukromý sektor a tržně řízené zdroje. (36)

Pokračovat k obnovení rovnováhy v asijsko-pacifické oblasti: 687,5 milionů USD na podporu rozšíření úsilí o posílení správy věcí veřejných a demokratických procesů, pěstounské zapojení s občanskou společností, podporu právního státu a dodržování lidských práv v asijsko-pacifickém regionu. (36)

Poskytovat život zachraňující odpovědi do oblastí s nejzranitelnějšími skupinami obyvatel 3.1 miliard USD pomocí USAID řízené humanitární pomoci, která je poskytována především pro nouzové zásobování potravinami a eliminovat příčiny nedostatku potravin, pomoc vnitřně vysídleným osobám, obětem konfliktů a přírodních katastrof. (36)

Reforma potravinové pomoci: Najít nový orgán pro reformu potravinové pomoci poskytující flexibilitu využití až 25 procent Food for Peace oceněný na 350 milionů

USD na bázi peněžních toků potravinové pomoci pro případ nouze. Potřeba nouzových potravin roste na celém světě, a to umožní USAID, aby poskytla včasnou a nákladově efektivní nouzovou potravinovou pomoc. (36)

Agentura pro podporu operací: 1,4 miliardy USD na provozní náklady USAID na udržení probíhajících operací, dosažení významných zlepšení v oblasti zadávání veřejných zakázek, budování místních kapacit, inovací a odpovědnosti. (36)

Tabulka č. 2: Rozpočet nejvýznamnějších sektorů USAID pro rok 2016

Sektor	částka v USD
Snížení dětské úmrtnosti	2 800 000 000
Zabezpečení jídla a konec hladu	978 000 000
Budování odolnosti s krizemi se změnou klimatu	348 500 000
Podporování demokratické společnosti	2 400 000 000
Zvýšení prosperity a hospodářského růstu ve Střední Americe	500 000 000
Připojení a vybavení Afriky	133 900 000
Zlepšení vědy, technologie, inovace	190 500 000
Obnovení rovnováhy v asijsko-tichomořské oblasti	687 500 000
Poskytování život zachraňujících odezvy pro nejzranitelnější obyvatele	3 100 000 000
Reformování potravinové pomoci	350 000 000
Operace pomáhající agentuře	1 400 000 000
Celkem	12 888 400 000

Zdroj: Vlastní zpracování

3.4.3. Ukázka práce USAID v potravinové pomoci

USAID poskytuje naléhavou potravinovou pomoc zranitelným skupinám obyvatel postižených přírodními katastrofami, jako jsou sucha a povodně, a v reakci na konflikt. Nástroje odezvy jsou US-kupované jídlo ("v naturálních" potravinové pomoci), nebo potraviny nakupované v postižené zemi nebo regionu. Někdy poskytuje příjemcům hotovost nebo stravenky, takže mohou přímo přistupovat k jídlu na svých místních trzích. Neexistuje žádný "správný" způsob, jak pomoci hladovějícím lidem. Intervence jsou závislé na zjištění příčin nedostatku potravin, fungování trhů, bezpečnostních podmínek a celkových cílů programu. (38)

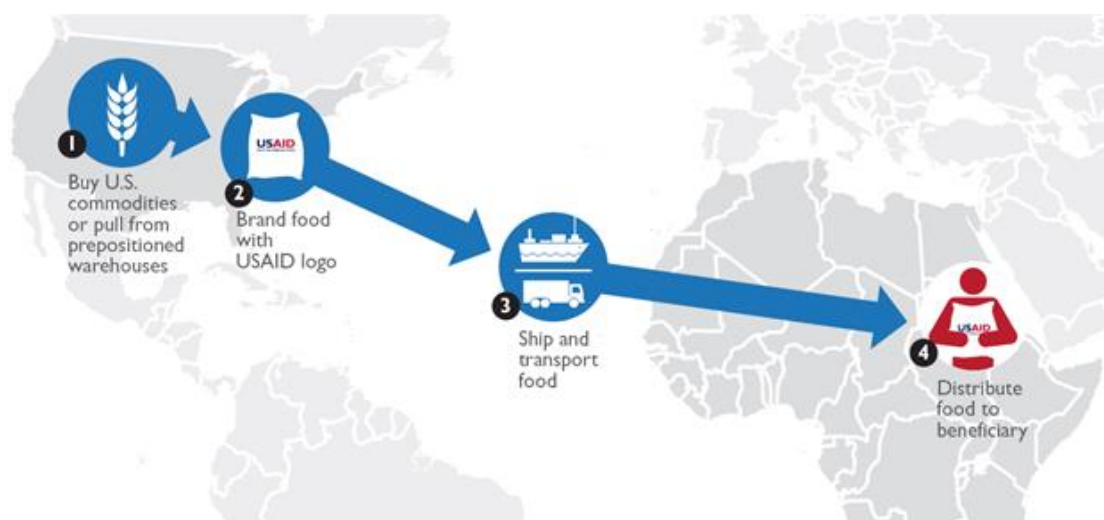
Typy potravinové pomoci

USA potravinová pomoc v naturálních

U této formy potravinové pomoci, se často používá reakce na situace, kdy: 1. místní trhy nefungují; 2. není dostatek potravin na místních trzích nebo 3. příjemci nemají fyzický přístup na trhy. Typické jídlo může být obilí, puls a olej, který byl navržen tak, aby odrážel místní stravu co nejvíce. Tato potravinová pomoc trvá v průměru 4-6 měsíců k dosažení uspokojení potřeb příjemců. (38)

Například: za celý rok 2013 USAID spolupracovala se Světovým potravinovým programem a doručovala potravinovou pomoc zranitelným, lidem postiženým krizí a vnitřně vysídleným osobám v celé Mali. (38)

Obrázek č. 5: Proces při potravinové pomoci z USA

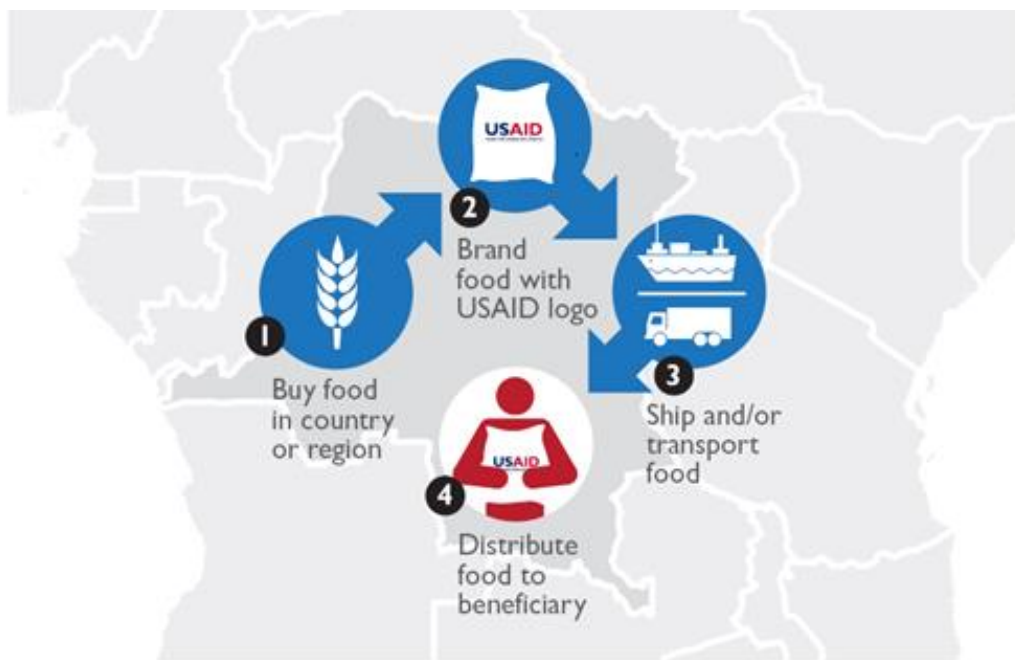
Zdroj: <http://www.usaid.gov/what-we-do/agriculture-and-food-security/food-assistance/programs/emergency-programs/types-emergency>

Místní a regionální nákup

Tato forma pomoci je často používána. Na místních či regionálních trzích je dostatečné množství dostupného jídla a dodávají se sem programy pomoci bez dopadu na cenu a obchodní výměnu. Jídlo dostanou příjemci v rámci 1-2 měsíců. Například: USAID s partnerem WFP zakoupili kukuřičnou mouku a fazole vnitřně vysídleným

osobám v Severním a Jižním Kivu postiženým probíhajícím konfliktem v Demokratické republice Kongo. Tím USAID a jeho partneři podporují konžské zemědělce a trhy. (38)

Obrázek č. 6: Místní a regionální nákup

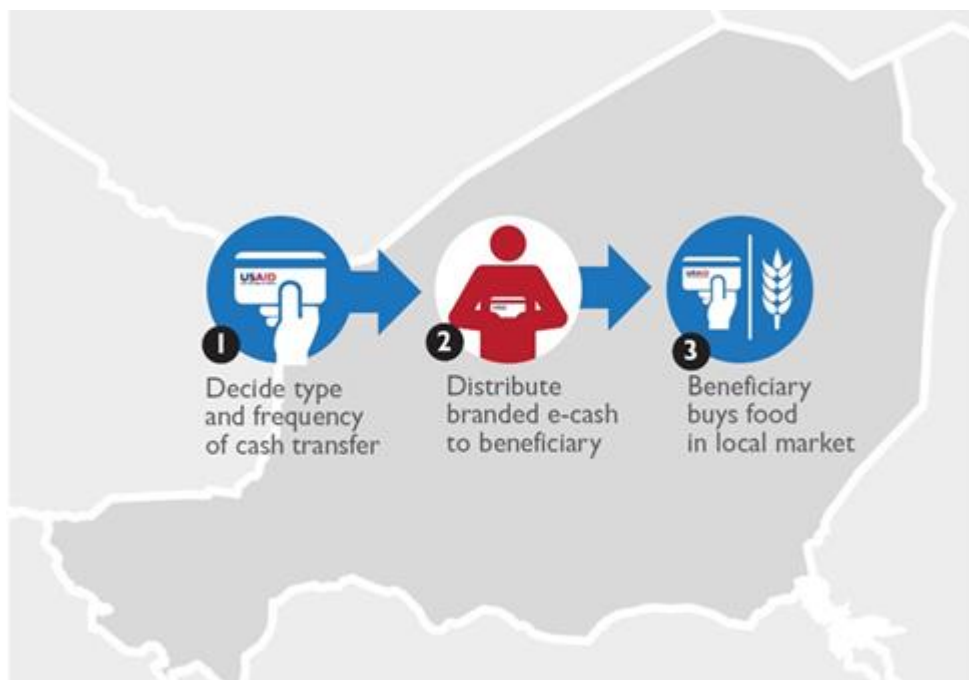

Zdroj: <http://www.usaid.gov/what-we-do/agriculture-and-food-security/food-assistance/programs/emergency-programs/types-emergency>

Převody hotovosti ke koupi jídla

Převody hotovosti a poukázky na jídlo jsou často používány, když místní trhy mají dostatek potravy, a lidé si ho přesto nemohou dovolit. Převody peněžních prostředků mohou být použity, jsou-li lidé fyzicky rozprostřeni nebo vysoce mobilní. Například: V odlehlých oblastech Nigeru, rodiny ohrožené hladem používají "inteligentní" karty k výběru hotovosti získané v rámci programu částečně financovaného USAID. Karty musejí mít paměťové čipy pro identifikaci příjemce a určené množství peněz, které by měl obdržet, aby byla uspokojena základní potřeba potravin. (38)

Obrázek č. 7: Převody hotovosti ke koupi jídla

Zdroj: <http://www.usaid.gov/what-we-do/agriculture-and-food-security/food-assistance/programs/emergency-programs/types-emergency>

Poukázky na jídlo

Poukázky je možné použít v případě, že jsou konkrétní bezpečnostní rizika spojená s převodem hotovosti, nebo je potřeba zajistit lidem příjem specifické sady potravin. Poukázky mohou posílit místní trhy tím, že umožňují místním prodejcům prodávat více potravin. (38)

Například: USAID s partnerem WFP v současné době poskytují potravinovou pomoc syrským uprchlíkům přes mnoho způsobů, včetně papírových i elektronických poukázek potravin. Poukázky jsou spolehlivé, včasné a je to bezpečný způsob, jak poskytnout pomoc zranitelným jednotlivcům, a také umožnit rodinám přizpůsobit potravinovou pomoc jejich individuálním potřebám, a současně podpořit místní ekonomiku v uprchlických hostitelských oblastech. (38)

Obrázek č. 8: Poukázky na jídlo

Zdroj:<http://www.usaid.gov/what-we-do/agriculture-and-food-security/food-assistance/programs/emergency-programs/types-emergency>

4. Finanční ukazatele a indikátory pro zpracování návrhové části

V předešlé kapitole jsem se obecně zamyslela nad možnostmi financování rozvojové spolupráce a pomoci. Zaměřila jsem se na informace, které se týkají rozvojových projektů obecně. V další části své práce se pokusím zpracovat vlastní financování k projektu, který byl vytvořen skupinově v rámci předmětu návrhu projektu rozvojové pomoci a poté úspěšně obhájen před odbornou komisí.

Mezi ukazatele, které poslouží k finančnímu hodnocení projektu, jsem vybrala:

- čistou současnou hodnotu,
- ziskovou marži,
- analýzu bodu zvratu.

K vytvoření finančního plánu a cash flow je nezbytné vypočítat účetní odpisy a anuitní splátku. Ke zjištění budoucí návštěvnosti provincie Chiang Rai a stanovení odhadované roční poptávky poslouží regresní odhad.

Čistá současná hodnota

Patří mezi základní dynamickou metodu hodnocení investičních projektů.

„Čistá současná hodnota představuje rozdíl aktualizované hodnoty čistých peněžních příjmů a kapitálových výdajů. Projekt je přijatelný, je-li čistá současná hodnota > 0. Nejvýhodnější je projekt s nejvyšší čistou současnou hodnotou.“ (42)

$$\text{Čistá současná hodnota} = \sum_{t=0}^n (PP_t - KV_t) * (1 + i)^{-t}$$

PP_t = čisté peněžní příjmy plynoucí z projektu v jednotlivých letech;

KV_t = kapitálové výdaje na projekt v jednotlivých letech;

i = diskontní sazba;

t = jednotlivá léta;

n = počet let celkem. (42)

Zisková marže

Zisková marže vyjadřuje procentní vyjádření čistého zisku z tržeb podniku.

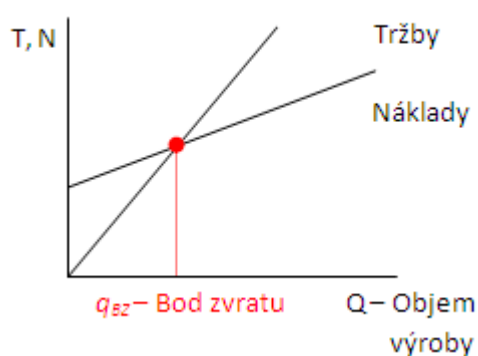
Vypočítá se pomocí vzorce $(VH \text{ po zdanění} / \text{celkové tržby}) * 100$.

Analýza bodu zvratu

Objem výroby Q , při kterém se tržby rovnají celkovým nákladům ($T=N$), se nazývá bod zvratu. Je též označován jako kritický bod rentability, bod zisku, mrtvý bod atd. Postup výpočtu se označuje jako analýza bodu zvratu. „Bod zvratu usnadňuje podniku volbu technologie v závislosti na realizovaném množství a struktuře nákladů.“

(47)

Obrázek č. 10: Bod zvratu

Zdroj: www.managementmania.com/cs/analyza-bodu-zvratu

Výpočet pro analýzu bodu zvratu $Q_{bz} = \frac{FN}{C - V_j}$

FN = fixní náklady

C = cena

V_j = variabilní náklady na jednotku

Finanční plán

Finanční plán je součástí podnikatelského plánu a je klíčovým předpokladem pro systematické řízení podniku. Měl by být v ideálním případě vypracováván v pravidelných intervalech. Finanční plán se dělí na dlouhodobý, který je na více let dopředu a na krátkodobý, který je určen pro následujících 12 měsíců. (44)

Jednou z nejdůležitějších součástí finančního plánu je stanovení finančních cílů. Finanční cíle by měly zahrnovat tyto oblasti:

- **Investice** jsou součástí investičního a odpisového plánu, jenž by se měl vypracovat jako první, a také plánu financování investičních potřeb, který pojednává o způsobu financování investic podniku a předkládá se například bance či investorovi.
- **Tržby** jsou velmi důležitou součástí finančních cílů. U tržeb bychom měli zohledňovat situaci na trhu, vývoj v minulosti nebo technologický vývoj.
- **Celkové náklady** dostaneme součtem dílčích nákladů, jež jsme určili v plánu potřeby zaměstnanců (především tedy mzdové náklady), marketingovém plánu, plánu provozních nákladů, plánu financování investičních potřeb, odpisového plánu atd.
- **Zisk** je primárním finančním cílem, a jeho upravováním ve finančním plánu často dochází ke změnám v plánech dílčích.
- **Řízení provozního kapitálu** je důležité pro řízení Cash flow pro sestavování rozvahy (44)

Peněžní tok (Cash flow)

Peněžní tok (anglicky Cash flow) se dá chápat jako příjem nebo výdej peněžních prostředků. Peněžní tok za určité období představuje tedy rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků za konkrétní období. (44)

V podnikové praxi je peněžní tok důležitou veličinou, která vypovídá o schopnosti podniku generovat peníze. Schopnost přinést podniku peněžní prostředky je také jedním z rozhodujících kritérií při výběru a hodnocení investičních projektů. V této souvislosti

se používají ukazatele pro hodnocení jako čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento nebo doba návratnosti. (44)

Účetní odpisy majetku

Účetní odpisy vyjadřují opotřebení majetku v průběhu. Jedná se o postupné opotřebení majetku, které je stanoveno na základě odborného odhadu co nejreálněji. Opotřebení může být jak fyzické, tak morální (zastarání vlivem vývoje nových technologií).

Metody odepisování:

- časové – majetek se odepisuje podle času
- výkonové – vycházejí z množství výkonu

Měsíční odpis = cena pořízení / počet měsíců

Dále potom vynásobíme měsíční odpis počtem měsíců v konkrétním roce užívání

Časové řady

„Důležitými statistickými daty, pomocí nichž můžeme zkoumat dynamiku jevů v čase, jsou tzv. časové řady. Mají základní význam pro analýzu příčin, které na tyto jevy působily a ovlivňovaly jejich chování v minulosti, tak pro předvídání jejich budoucího vývoje.“ (46)

Časovou řadou rozumíme posloupnost pozorování kvantitativní charakteristiky uspořádané v čase od minulosti do přítomnosti.

Splátka úvěru pomocí anuitních splátek

Umořovatel slouží k výpočtu hodnoty splátek a celkové hodnoty úroků. Umořovatel nám říká, jak velkou pravidelnou splátkou budeme splácet dnes poskytnutý úvěr na n let při roční úrokové míře i . (45)

$$Umořovatel = \frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1}$$

5. Praktická část

V praktické části mé práce je hlavním cílem vybrat vhodného poskytovatele finančních prostředků pro rozvojový projekt v Thajsku. Po výběru vhodného poskytovatele finančních prostředků zahrnuje návrhová část mé práce tvorbu variantních finančních plánů – optimistického, realistického a pesimistického.

K vypracování finančních plánů bylo potřebné vytvořit Ganttův diagram, histogram, výběr kritické cesty, odhadované náklady, odpisy dlouhodobého majetku, odhadovanou roční poptávku a odhad návštěvnosti provincie Chiang Rai pomocí časových řad, kalkulaci, plány tržeb – optimistický, realistický a pesimistický, finanční plány, analýzu bodu zvratu, ziskovou marži a splácení úvěru pomocí anuitních splátek.

5.1. Odůvodnění výběru vhodného poskytovatele finančních prostředků pro rozvojový projekt v Thajsku

Po prozkoumání finančních možností z Evropské Unie, Skupiny Světové Banky a americké vládní agentury USAID jsem zvolila jako nejspokladnější cestu k zafinancování projektu možnost požádat o úvěr od Skupiny světové banky, konkrétně z fondů Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD), která poskytuje průměrnou úrokovou sazbu 7% pro Thajsko. V roce 2013 byla úroková sazba 7% a v roce 2014 byla 6,8%. Beru tedy v úvahu 7% úrokovou sazbu. (27)

Je to sazba, která slouží pro potřeby soukromého sektoru. Je obvykle rozlišena podle bonity dlužníků a cílů financování. Termíny a podmínky spojené s těmito sazbami se liší podle každé země.

Vybrala jsem fond Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD) z toho důvodu, že chci, aby projekt byl ziskový, a Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA) dává ve většině případů jen granty, které by v současné době pro tento podnikatelský záměr v rámci rozvojové pomoci nebyly s největší pravděpodobností poskytnuty. Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA) naposledy zafinancovala Thajsko v roce 1979.

Podmínkou pro čerpání prostředků z fondů Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA) je, aby nižší hrubý národní produkt na jednoho obyvatele země nepřesáhl v hranici 1 195 USD. (3)

Thajsko má hrubý národní produkt na jednoho obyvatele 5 340 USD za rok 2013. (27) Hrubý domácí produkt je na jednoho člověka tedy činí 9 900 USD. (1)

Nástroje EU neposkytují snížené úrokové sazby ani granty konkrétně pro Thajsko. Fond DCI, který má za úkol finanční pomoc pro země Asie a jižní Ameriky, financuje v zemích Asie pouze státy: Bangladéš, Kambodžu, Laos, Mongolsko a Myanmar, a v zemích střední Asie země: Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán. (8, 9, 40)

U vládní agentury USAID jsem našla poslední data z roku 2012, kdy zafinancovala Thajsko částkou \$ 77,211,963.00. Z toho \$ 73,594,963.00 padlo na ekonomický sektor a \$ 3,617,000.00 pro armádu. (33)

Na modelovém případě nastiňuji, jak by situace mohla vypadat, kdyby si Thajská komunita v Chiang Rai vzala úvěr od Skupiny Světové Banky z finančního nástroje Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj ve výši 1 648 512, 389 USD s dobou splatnosti na 20 let.

Pro uvedený modelový projekt v Thajsku jsem vytvořila finanční plán a současně zpracovala přínosy, které realizace projektu je schopna vytvořit pro podnikatele i místní komunitu.

V příloze práce uvádím aktualizované a upravené znění projektu, na které jsem aplikovala jednu z možností jeho financování.

Všechny částky uvádím v USD, které jsou v současné době oficiální měnou Světové banky.

5.2. Krátké shrnutí o Thajsku

Thajsko, oficiálním názvem Thajské království, je stát, který leží v jihovýchodní Asii. Sousedí s Myanmarem, Laosem, Kambodžou a Malajsií. V minulosti bylo známo pod jménem Siam a na rozdíl od svých sousedů nebylo nikdy kolonizováno, na což jsou Thajci velmi hrdí. Thajsko bylo vždy pod vládou Thajců a v podstatě až do poloviny 20. století si udržovalo svou tradiční kulturu bez výraznějších vnějších vlivů, především kultury západu. (16)

Demografické údaje

Hlavním městem je Bangkok, který je zároveň i přímořským městem. Úředním jazykem je Thajština. Počet obyvatel je odhadován k roku 2014 na 67 200 000. Podle etnického složení najdeme v Thajsku 75% Thajců, 14% Číňanů a 11% ostatních národností, zejména Khméry a Malajce. Největší procento podle náboženského vyznání tvoří Buddhisté, kteří tvoří 93% obyvatel. Dále zde najdeme muslimy a křesťany. (16)

Ekonomika

Oficiální místní měnou je Thajský baht, který se rovná 100 satangů. V turistických oblastech obchodníci přijímají také USD či Eura. Sazba daně z příjmu právnických osob je 20%.

„Z hlediska podílu na HDP se Thajsko podobá struktuře vyspělých zemí (služby představují již více než 50 % podílu na HDP). Úroveň HDP na obyvatele se však stále ještě řadí mezi rozvojové země; v obecné rovině lze Thajsko označit za zemi s vyšším středním příjmem.“ (16)

Ekonomika Thajska je orientována především na export. Thajsko je hlavním exportérem rýže, mořských živočichů, vozů typu pick-up, počítačové techniky a spotřební elektroniky.

„Z hlediska domácí ekonomiky je stěžejním zdrojem příjmů cestovní ruch. V roce 2013 činil přímý příspěvek cestovního ruchu k HDP přibližně 9 %, pokud se však započítají nepřímé efekty, je nutné hovořit spíše o čísle přesahujícím 20 % HDP.“ (16)

Thajsko disponuje dostatkem přírodních zdrojů, pracovní silou, infrastrukturou a moderními dopravními kapacitami. Nezaměstnanost se pohybuje na velmi nízké úrovni, která nepřesahuje za poslední roky hranici 1 %. To je způsobeno především velkým počtem lidí žijících se samozásobitelským hospodařením nebo majících vlastní živnost. (16)

Klima

Podnebí v Thajsku je tropické. Klima je ovlivněno monzunou. Najdeme zde tři období v roce, kterým se zemědělci musejí přizpůsobovat. Jsou to období horka a vlhka, období vysoké zemědělské aktivity a sázení rýže, a období chladna a sucha. (16)

Cestovní ruch

Thajsko patří ke světovým velmocem, co se týče cestovního ruchu. Konkrétně v provincii Chiang Rai lákají turisty nejvíce chrámy, které se zde nacházejí. Za zmínku stojí rozhodně především chrámy Wat Ngam Muang a Wat Rong Khun, který je anglicky přezdívaný jako White temple. (30)

Chiang Rai

Zemědělství zde živí mnohem více lidí, než jakékoliv jiné zaměstnání či podnikání. Typickými plodinami pro toto místo jsou liči, ananas, papája, mango, banán, mangosteen, pomeranč. Chiang Rai je považována za jednu z nejchudších v celé zemi. Tato oblast nemá přístup k moři a její obyvatelé žijí skromnou políčkou s rýží. Proto je zde potřeba realizovat projekty, které budou vycházet ze zemědělské produkce a následně zvyšovat ekonomickou prosperitu provincie. Například tím způsobem, jakým je směřován rozvojový projekt na výrobu exotických marmelád. (30)

Agroturistika

Agroturistika je forma alternativního cestovního ruchu, která vytváří nové ekonomické příležitosti pro místní komunity. Obsahuje celou řadu dalších aktivit, jako jsou zemědělské festivaly, prohlídky a pobyty na farmách, naučné stezky, zemědělská muzea a mnoho dalšího. (30)

Projekt je koncipován hlavně na prodej exotických marmelád turistům, kteří provincii Chiang Rai navštíví. Přínosy agroturistiky jsou především: diverzifikace příležitostí pro místní zemědělce ke zvýšení jejich příjmů a zlepšení životaschopnosti obyvatel, vynikající nástroje ke vzdělávání veřejnosti o významu zemědělství, zvýšení přitažlivosti a poptávky po místních výrobcích a konečně podpora místního marketingu a přímého prodeje.

Mezi ČR a Thajskem neprobíhá žádný přímý (bilaterální) projekt rozvojové spolupráce. Při průzkumu v hypermarketech a supermarketech jsem nenalezla ani jednu z exotických marmelád, která by se u nás prodávala. Velkým přínosem by rozhodně bylo začat exotické marmelády vyvážet do zemí, kde exotické ovoce není typické, a pro obyvatele například střední a severní Evropy je vzácnou komoditou.

5.3. Návrhová část

5.3.1. Ganttův diagram

Tabulka č. 3: Ganttův diagram

Aktivity na prosinec 2015 - leden 2017	prosinec 2015	leden 2016	únor 2016	březen 2016	duben 2016	květen 2016	červen 2016	červenec 2016	srpen 2016	září 2016	říjen 2016	listopad 2016	prosinec 2016	leden 2017
Pre-investiční fáze														
Založení společnosti	■													
Zainteresování místní komunity	■	■												
Zaškolení a vzdělávání komunity		■	■											
Analýza trhu		■												
Tvorba produktového portfolia			■											
Tvorba manuálu pracovních postupů				■										
Získání povolení k provozu					■	■	■	■	■	■				
Výběr dodavatelů					■	■	■	■	■					
Nábor pracovníků, vytvoření skupiny					■	■	■	■	■	■				
Investiční fáze														
Výběr vhodné provozovny					■	■								
Koupě provozovny							■							
Nákup zařízení a jeho dovoz								■						
Vybavení a uspořádání provozovny								■	■	■				
Uzavření smluv s dodavateli									■	■				
Provozní fáze														
Testovací provoz											■			
Certifikace produktu												■		
Registrace produktu do OTOP programu												■	■	
Konzultace s odborníky (zeefektivnění)												■	■	
Nákup a dovoz materiálu na stálý provoz												■	■	
Začátek provozu														■

Zdroj: vlastní zpracování

Aktivity v pre-investiční a investiční fázi jsou naplánovány od prosince 2015 do září 2016, kdy proběhne založení společnosti, zainteresování a zaškolení místní komunity, analýza trhu, vytvoření produktového portfolia, výběr dodavatelů, nábor pracovníků, výběr, koupě a vybavení provozovny.

Aktivity v provozní fázi jsou naplánovány od října 2016 do prosince 2016. V říjnu 2016 proběhne testovací provoz a aktivity týkající se certifikace produktu, registrace do OTOP programu, konzultace s odborníky, nákup a dovoz materiálu. V lednu 2017 bude zahájen začátek provozu.

5.3.2. Histogram

Tabulka č. 3: Histogram

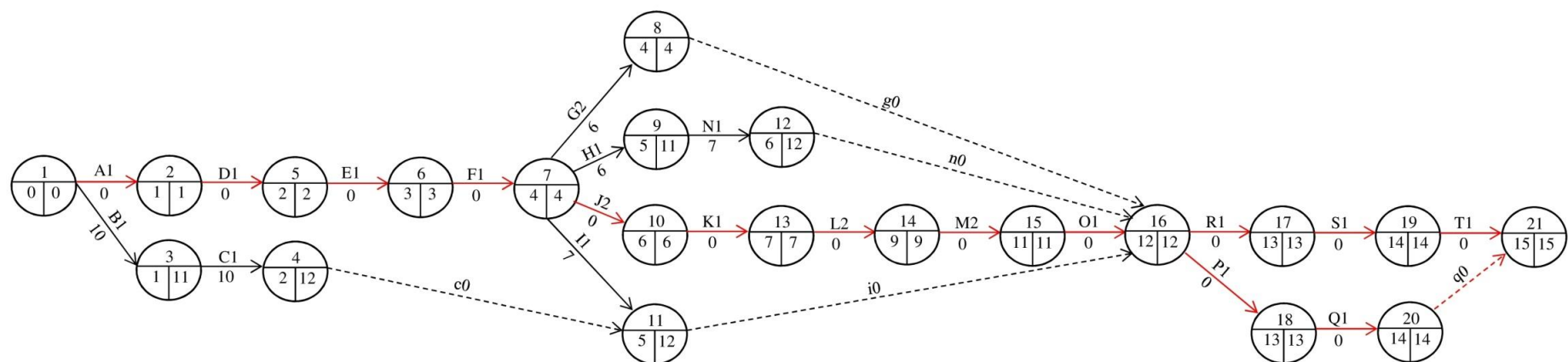
Označení	Činnost	Doba trvání	Následující činnost	Začátek činnosti	Konec činnosti
A	Založení společnosti	1	D	0	1
B	Zainterosování místní komunity	1	C	0	1
C	Zaškolení a vzdělávání komunity	1	I	1	2
D	Analýza trhu	1	E	1	2
E	Tvorba produktového portfolia	1	F	2	3
F	Tvorba manuálu pracovních postupů	1	G, H, I, J	3	4
G	Získání povolení k provozu	2	O	4	6
H	Výběr dodavatelů	1	N	4	5
I	Nábor pracovníků, vytvoření skupiny	1	O	4	5
J	Výběr vhodné provozovny	2	K	4	6
K	Koupě provozovny	1	L	6	7
L	Nákup zařízení a jeho dovoz	2	M	7	9
M	Vybavení a uspořádání provozovny	2	O	9	11
N	Uzavření smluv s dodavateli	1	O	5	6
O	Testovací provoz	1	P, R	11	12
P	Certifikace produktu	1	Q	12	13
Q	Registrace produktu do OTOP programu	1	T	13	14
R	Konzultace s odborníky (zefektivnění)	1	S	12	13
S	Nákup a dovoz materiálu na stálý provoz	1	T	13	14
T	Zahájení provozu	1		14	15

Zdroj: vlastní zpracování

V histogramu jsou vypsány činnosti, které na sebe navzájem navazují, doba jejich trvání, začátek a konec činnosti. Pomocí histogramu se hledá kritická cesta, u které nejsou časové rezervy, a nelze se s činností zpozdít, protože by se zpozdil celý plán po sobě jdoucích činnostech.

5.3.3. Kritická cesta

Obrázek č. 10: Kritická cesta

Zdroj: vlastní zpracování

- Cílem kritické cesty je stanovit dobu trvání projektu na základě délky kritické cesty. Zpoždění úkolu na kritické cestě se stoprocentně promítne a projekt se zpozdí. Zrychlením prací na úkolu ležícím na kritické cestě se zkrátí doba trvání projektu jako celku. (41)

V mém případě je kritická cesta označena červenými šipkami, kde není žádná časová rezerva.

5.3.4. Odhadované celkové náklady

Tabulka č. 5: Odhadované celkové náklady

Náklady	Položka	Částka (v USD)
Investiční	Výrobní hala	840500,00
	Výrobní zařízení	150000,00
	Nábor pracovníků	800,00
	Propagace	600,00
	Tvorba pracovních postupů	300,00
	Projektový tým	250,00
Provozní náklady		
Variabilní	Materiál	463622,18
	Energie	18541,18
	Mzdy	92644,31
	Odbyt	12497,18
Fixní	Odpisy	58016,67
	Správní režie	4696,88
	Marketing	6044,00
Celkem náklady		1648512,39

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce odhadovaných provozních nákladů jsou náklady rozděleny na projektovou fázi investiční a start-up. Dále jsou uvedeny provozní náklady, které připadají v úvahu pro provoz výroby marmelád. Provozní náklady jsou rozděleny na variabilní, které se mění se změnou produkce, a fixní, které zůstávají stejné.

V investiční fázi se jedná zejména o koupi výrobní haly a výrobního zařízení. Start-up projektová fáze obsahuje nábor pracovníků, propagaci, tvorbu pracovních postupů a mzdy pro projektový tým. Variabilní provozní náklady obsahují materiál, energii, mzdy pracovníků a odbytové náklady. Fixní náklady zahrnují opotřebení, správní režii a marketing.

Vše je uvedeno v amerických dolarech. Jeden THB je v přepočtu 0,030872 USD k 1. 4. 2015

Cena výrobní haly vychází z průměru cen z thajských realitních kanceláří. V mém případě připadá na koupi výrobní haly 840 500 USD. Dále pak na výrobní zařízení

připadá 150 000 USD. Sem patří varné a tlakové hrnce, vařiče, míchače, teploměry a další pomůcky k vaření.

U materiálu se bere v úvahu průměrná cena ovoce 15 TBH za 1 kg, což odpovídá 0,46308 USD za 1 kg ovoce.

U mezd pracovníků se vychází z průměrné měsíční mzdy v Thajsku, která je 10 683 TBH, což odpovídá 329,8 USD. (14)

Počítá se s tím, že bude vytvořeno minimálně 40 pracovních míst, kde bude mzda za osmihodinovou směnu činit 20 USD na osobu.

I zde jsou položky, u kterých musel být využit expertní odhad. Jedná se o položky ze start-up fáze: Nábor pracovníků, propagace, tvorba pracovních postupů, projektový tým. Dále položky z provozních nákladů, což jsou: energie, mzdy, odbyt a marketing.

Opotřebení vychází z odpisů. Správní režie je vypočtena z průměrných mezd.

Celkové provozní náklady činí 1 648 512 USD.

5.3.5. Odpisy

Tabulka č. 6: Odpisy

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Roční odpis budovy	28 017	28 017	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817
Roční odpis výr. zařízení	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	-	-	-	-	-
Zůstatková hodnota budovy	812 483	784 467	757 650	730 833	704 017	677 200	650 383	623 567	596 750	569 933
Zůstatková hodnota výr. zařízení	120 000	90 000	60 000	30 000	-	-	-	-	-	-
Celkový odpis	58 017	58 017	56 817	56 817	56 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817
Rok	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Roční odpis budovy	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817
Roční odpis výr. zařízení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zůstatková hodnota budovy	543 117	516 300	489 483	462 667	435 850	409 033	382 217	355 400	328 583	301 767
Zůstatková hodnota výr. zařízení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkový odpis	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817
Rok	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045
Roční odpis budovy	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817
Roční odpis výr. zařízení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zůstatková hodnota budovy	274 950	248 133	221 317	194 500	167 683	140 867	114 050	87 233	60 417	33 600
Zůstatková hodnota výr. zařízení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkový odpis	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817	26 817

Zdroj: vlastní zpracování

Pořizovací cena budovy je 840 500 USD.

Pořizovací cena výrobního zařízení činí 150 000 USD.

Budova i výrobní zařízení jsou zařazeny do dlouhodobého majetku společnosti

Odpisy jsou počítány podle metody účetních odpisů. Pro budovu je stanovena doba odpisování 30 let a pro výrobní zařízení 5 let.

Roční účetní odpis se vypočítá: (Pořizovací cena / celkem počet měsíců) * počet měsíců v daném roce.

Z toho vyplývá, že pro budovu měsíční účetní odpis činí $840\,500 / 360 = 2\,334,72$ USD. Roční účetní odpis potom je $2\,334,72 * 12 =$ zaokr. 28 017 USD. Roční odpis u budovy zůstává po dobu 30ti let stejný, a to každý rok 28 017 USD. Po třiceti letech je budova plně odepsána.

Pro výrobní zařízení je měsíční účetní odpis $150\,000 / 60 = 2\,500$. Roční účetní odpis činí $2\,500 * 12 = 30\,000$ USD. Roční odpis u výrobního zařízení zůstává po dobu 5 let stejný, a to každý rok 30 000 USD. Po pěti letech je výrobní zařízení plně odepsáno.

5.3.6. Odhadovaná roční poptávka

Tabulka č. 7: Odhadovaná roční poptávka

Distribuční kanál	Kapacita kanálu	Odhadovaná poptávka	Množství prodaných výrobků	Procentuelní vyjádření odbytu
Turisté v místě Chiang Rai	Expertní odhad	240 000	240 000	17,93%
Obchody Bangkok	5 obchodů	7 000	35 000	0,52%
OTOP obchody	5 obchodů	3 600	18 000	0,27%
OTOP festival	2 festivaly	300	600	0,02%
Lychee fair	1 festival	200	200	0,01%
Internetový prodej	vlastní internetový obchod	700 KS měsíčně	8 400	0,05%
Celkem	–	–	302 200	18,81%

Zdroj: vlastní zpracování

Odhadovaná roční poptávka zahrnuje nákup marmelád turisty přímo ve výrobě marmelád, kam budou moci přijet na exkurzi. Dále zahrnuje obchody v Bangkoku, specializované OTOP obchody a festivaly, festival Lychee fair a prodej na internetovém Eshopu.

Odhadovaná roční poptávka vychází z regresního odhadu návštěvnosti provincie Chiang Rai v letech 2004 – 2007. Počet turistů v celém Thajsku stále přibývá. Odhadovaná roční poptávka by tak mohla být 302 200 kusů marmelád za rok.

Počet prodaných výrobků se bude úměrně vyvíjet podle počtu turistů, kteří navštíví provincii Chiang Rai. V realistickém plánu tržeb tedy z expertního odhadu vyplývá, že každý přibližně každý pátý turista zakoupí jednu marmeládu.

5.3.7. Odhad návštěvnosti

Tabulka č. 8: Odhad návštěvnosti Chiang Rai pomocí časových řad lineární metodou

Období (x)	Rok	Návštěvnost Thajska	Návštěvnost Chiang Rai	Predikce lineární metodou pro Thajsko (y _{lin})
1	2004	11 650 703	1 072 872	9 806 127
2	2005	11 516 936	1 044 660	11 282 446
3	2006	13 821 802	1 173 563	12 758 764
4	2007	14 464 228	1 218 331	14 235 082
5	2008	14 584 220	1 290 998	15 711 401
6	2009	14 149 841	1 367 999	17 187 719
7	2010	15 936 400	1 449 593	18 664 038
8	2011	19 230 470	1 536 054	20 140 356
9	2012	22 353 903	1 627 671	21 616 674
10	2013	26 546 725	1 724 753	23 092 993
11	2014	24 809 683	1 827 626	24 569 311
12	2015	-	1 936 634	26 045 630
13	2016	-	2 052 144	27 521 948
14	2017	-	2 174 543	28 998 266
15	2018	-	2 304 243	30 474 585
16	2019	-	2 441 679	31 950 903
17	2020	-	2 587 313	33 427 221
18	2021	-	2 741 632	34 903 540
19	2022	-	2 905 156	36 379 858
20	2023	-	3 078 433	37 856 177
21	2024	-	3 262 045	39 332 495
22	2025	-	3 456 609	40 808 813
23	2026	-	3 662 778	42 285 132
24	2027	-	3 881 243	43 761 450
25	2028	-	4 112 739	45 237 769
26	2029	-	4 358 042	46 714 087
27	2030	-	4 617 976	48 190 405
28	2031	-	4 893 414	49 666 724
29	2032	-	5 185 280	51 143 042
30	2033	-	5 494 555	52 619 361
31	2034	-	5 822 276	54 095 679
32	2035	-	6 169 544	55 571 997
33	2036	-	6 537 525	57 048 316
Procentuelní vyjádření pravděpodobnosti				87%

Zdroj: vlastní zpracování

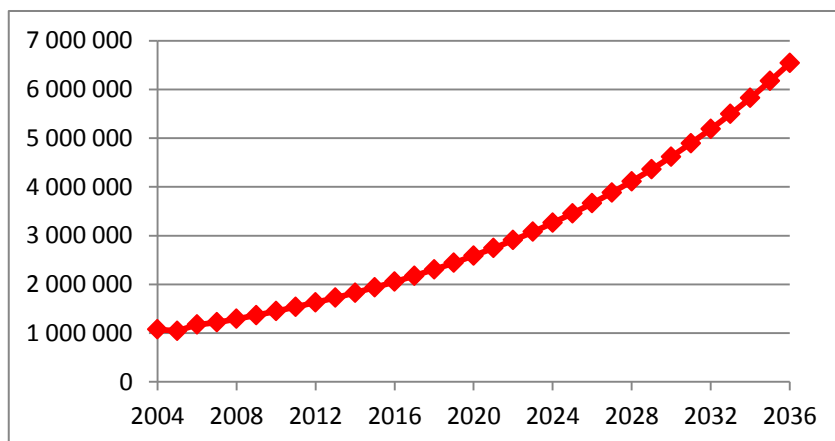
Údaje o počtu turistů, kteří navštívili Thajsko v letech 2004 až 2014, vycházejí ze statistických dat. (30) Starší data nejsou k dispozici.

Z důvodu nedostatku dat návštěvnosti provincie Chiang Rai jsem v jejích predikci vycházela z dat návštěvnosti pro celé Thajsko. Nejprve jsem použila metodu korelace dat, abych zjistila, jestli spolu data vzájemně korelují. Metoda korelace ukázala, že data jsou vzájemně závislá a společně korelují (99,3%). Za předpokladu, že do Thajska přijede více turistů, přijede do provincie Chiang Rai více turistů taktéž. Poté jsem využila metody predikce časových řad, kde jsem vytvořila odhad podle lineární metody (ylin). Z časové řady od roku 2004 do roku 2014 lze s největší pravděpodobností předpovědět počet turistů, kteří navštíví Thajsko do roku 2020. Na základě korelace předpokládám, že návštěvnost regionu Chiang Rai poroste stejným tempem, které činí 6%, jako návštěvnost Thajska.

V delším časovém intervalu, od roku 2021 a dále, se data jeví jako méně přesná. Avšak předpokládám nárůst návštěvnosti provincie Chiang Rai, který odpovídá z 87% skutečnosti.

V době zahájení provozu, tzn. v roce 2017, navštíví Chiang Rai 2 174 543 turistů.

Graf č. 9: Odhad návštěvnosti Chiang Rai za pomoci lineární metody

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu lze vypočítat pozvolný nárůst návštěvnosti Chiang Rai, který se odvíjí z tempa růstu návštěvnosti Thajska, které činí 6%. Finanční plán je vytvořen do roku 2036, tak aby korespondoval s úvěrem, který se bude splácet po dobu dvaceti let.

5.3.8. Kalkulace

Tabulka č. 9: Kalkulace na jednu marmeládu

	Nákladová položka	Částka v USD
Přímý materiál	Ovoce	0,69
	Cukr	0,17
	Citron	0,22
	Další ingredience	0,05
	Skleněná dóza	0,41
Přímé mzdy	Přímé mzdy	0,31
Výrobní režie	Spotřeba energie	0,06
	Opotřebení nástrojů	0,19
	Vlastní náklady výroby	2,09
Správní režie	Platy	0,02
	Vlastní náklady výkonu	2,11
Odbytové náklady	Odbyt, skladování	0,04
Marketing		0,02
Úplné vlastní náklady		2,17
Zisk 30%		0,65
Cena výkonu		2,82

Zdroj: vlastní zpracování

Kalkulace na jednu marmeládu zahrnuje přímý materiál, přímé mzdy, výrobní režii, správní režii, odbytové náklady, marketing, úplné vlastní náklady a 30% zisk, který jsem stanovila sama.

U položky ovoce беру на vědomí průměrnou cenu ovoce v Thajsku za 1 kg, která činí 15 TBH, což v přepočtu odpovídá 0,46308 USD za 1 kg. Cena cukru vychází z průměrných cen cukru v Thajsku. Cena skleněné dózy vychází taktéž z průměrných cen.

Mzda za jednu marmeládu vychází na 0,31 USD, kde беру в úvahu průměrnou měsíční mzdu v Thajsku, která činí 10 683 TBH, což odpovídá 329,8 USD. Za osmihodinovou směnu budou dostávat pracovníci 20 USD.

V kalkulaci se objevují i položky, které nelze přesně spočítat, např.: citron, další ingredience, spotřeba energie, odbytové náklady a marketing, proto je u těchto částek použit expertní odhad částek, které se běžně objevují ve výrobě marmelád v České republice.

Úplné vlastní náklady činí 2,16 USD. Zisk činí 0,65 USD a prodejní cena jedné marmelády je 2,82 USD.

5.3.9. Plány tržeb

Plány tržeb jsou vytvořeny tři – realistický, optimistický a pesimistický. V realistickém plánu se podniku podaří prodat 66% celkové produkce. Realistický plán vychází především z regresního odhadu turistické návštěvnosti Chiang Rai. Optimistický plán je nastaven na 100% úspěšnost prodeje celkové produkce. A v pesimistickém plánu se podniku podaří prodat jen na 33% z celkové produkce.

Plány tržeb jsou nastaveny na 20 let, tak aby korespondovaly se splácením úvěru. Všechny údaje o tržbách jsou v amerických dolarech.

Pro potřeby podnikatelského záměru a splácení úvěru předpokládám vývoj veškerých dat od roku 2020 stálým tempem jako do roku 2020.

Tabulka č. 10: Realistický plán tržeb

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Počet prodaných kusů	302 200	320 225	339 324	359 563	381 009	403 734	427 815	453 332	480 371	509 022
Tržby 66%	852 881	903 751	957 655	1 014 774	1 075 300	1 139 436	1 207 397	1 279 412	1 355 722	1 436 584
Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Počet prodaných kusů	539 383	571 554	605 645	641 768	680 046	720 607	763 588	809 132	857 392	908 531
Tržby 66%	1 522 269	1 613 064	1 709 275	1 811 224	1 919 254	2 033 727	2 155 028	2 283 564	2 419 767	2 564 093

Zdroj: Vlastní zpracování

V realistickém plánu tržeb bude projekt ziskový a udržitelný už od prvního roku splácení úvěru (viz realistický finanční plán). V prvním roce zahájení prodeje, tzn. v roce 2017, bude produkce marmelád 302 200 kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 852 881 USD. Po dvaceti letech, tzn. v roce 2036, bude očekávaná produkce marmelád 908 531 kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 2 564 093 USD.

U realistického plánu se předpokládá v prvním roce prodej marmelád 302 200 kusů. Ve druhém roce se prodej marmelád zvýší o 18 025 kusů. Rostoucí počet prodaných kusů koreluje s navyšujícím se počtem turistů, kteří navštíví provincii Chiang Rai, podle odhadované návštěvnosti. V dalších letech a plánech, jak v pesimistickém a optimistickém, je tahle posloupnost stále stejná.

Tabulka č. 11: Optimistický plán tržeb

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Počet prodaných kusů	457 879	485 189	514 128	544 793	577 287	611 719	648 205	686 867	727 835	771 246
Tržby 100%	1 282 061	1 358 529	1 439 558	1 525 420	1 616 403	1 712 813	1 814 973	1 923 227	2 037 937	2 159 489
Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Počet prodaných kusů	817 247	865 991	917 643	972 376	1 030 373	1 091 829	1 156 951	1 225 957	1 299 079	1 376 562
Tržby 100%	2 288 291	2 424 776	2 569 401	2 722 652	2 885 044	3 057 122	3 239 463	3 432 680	3 637 421	3 854 374

Zdroj: Vlastní zpracování

V optimistickém případě bude projekt také ziskový a udržitelný už od prvního roku splácení úvěru (viz optimistický finanční plán). V prvním roce zahájení prodeje, tzn. v roce 2017, bude produkce marmelád 457 879 => $((302\,200 / 66) * 100)$ kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 1 282 061 USD. Po dvaceti letech, tzn. v roce 2036, bude očekávaná produkce marmelád 1 376 562 kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 3 854 374 USD.

Tabulka č. 12: Pesimistický plán tržeb

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Počet prodaných kusů	151 100	160 112	169 662	179 782	190 505	201 867	213 908	226 666	240 185	254 511
Tržby 33%	423 080	448 314	475 054	503 389	533 413	565 228	598 941	634 665	672 519	712 631
Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Počet prodaných kusů	269 691	285 777	302 822	320 884	340 023	360 304	381 794	404 566	428 696	454 265
Tržby 33%	755 136	800 176	847 902	898 475	952 065	1 008 850	1 069 023	1 132 784	1 200 349	1 271 943

Zdroj: Vlastní zpracování

V prvním roce zahájení prodeje, tzn. v roce 2017, bude produkce marmelád 151 100 => $((302\ 200 / 66) * 33)$ kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 423 080 USD. Po dvaceti letech, tzn. v roce 2036, bude očekávaná produkce marmelád 454 265 kusů, a z toho plynoucí tržby budou činit 1 271 943 USD. V případě pesimistického plánu se projekt stává ziskovým až od roku 2024 (viz pesimistický finanční plán). Projekt je možné i v tomto případě zrealizovat, i když celková zisková marže bude pouhá 3% (viz celková zisková marže za 20 let), ale za předpokladu odložení splátek úvěru.

5.3.10. Variantní finanční plány

Tabulka č. 13: Realistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 66%

Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Kapitálové výdaje	992 450									
	Přírůstek NWC	656 062									
	Tržby	852 881	903 751	957 655	1 014 774	1 075 300	1 139 436	1 207 397	1 279 412	1 355 722	1 436 584
Variabilní náklady		587 305	622 334	659 453	698 786	740 465	784 630	831 429	881 020	933 568	989 250
	Materiál	463 622	491 275	520 577	551 626	584 528	619 392	656 335	695 482	736 964	780 920
	Energie	18 541	19 647	20 819	22 061	23 376	24 771	26 248	27 814	29 473	31 231
	Mzdy	92 644	98 170	104 025	110 230	116 805	123 771	131 154	138 976	147 265	156 049
	Odbyt	12 497	13 243	14 032	14 869	15 756	16 696	17 692	18 747	19 865	21 050
Fixní náklady		68 758	68 758	68 758	68 758	68 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení	58 017	58 017	58 017	58 017	58 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	0,07	114 154	111 318	108 279	105 019	101 523	97 775	93 756	89 447	84 826
	Úmor		39 217	42 052	45 092	48 352	51 847	55 595	59 614	63 924	68 545
	Zůstatek úvěru	1 648 512	1 609 295	1 567 243	1 522 151	1 473 799	1 421 951	1 366 356	1 306 741	1 242 817	1 100 772
	Očekávaný HV	43 448	59 288	76 073	93 859	112 706	162 677	183 840	206 264	230 026	255 206
	Daň	0,2	8 690	11 858	15 215	18 772	22 541	32 535	41 253	46 005	51 041
	HV po zdanění		34 758	47 431	60 859	75 087	90 165	130 142	147 072	165 011	204 164
	CF		92 775	105 447	118 875	133 104	148 182	158 159	175 088	193 028	212 038
	Diskontní faktor	0,06	0,94	0,89	0,84	0,79	0,75	0,70	0,67	0,63	0,59
	Diskontované CF		87 524	93 848	99 810	105 431	110 730	111 496	116 444	121 108	125 505

	Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	Tržby	1522269	1613064	1709275	1811224	1919254	2033727	2155028	2283564	2419767	2564093
Variabilní náklady		1048254	1110776	1177028	1247232	1321623	1400450	1483980	1572491	1666282	1765667
	Materiál	827 498	876 854	929 154	984 573	1 043 297	1 105 524	1 171 463	1 241 335	1 315 374	1 393 829
	Energie	33 093	35 067	37 159	39 375	41 724	44 212	46 849	49 643	52 604	55 742
	Mzdy	165 357	175 219	185 670	196 744	208 479	220 914	234 090	248 052	262 847	278 525
	Odbyt	22 306	23 636	25 046	26 540	28 123	29 800	31 577	33 461	35 457	37 571
Fixní náklady		38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	74 557	68 860	62 751	56 200	49 175	41 643	33 566	24 905	15 619	5 660
	Úmor	78 813	84 511	90 620	97 171	104 196	111 728	119 805	128 465	137 752	147 710
	Zůstatek úvěru	1 021 959	937 448	846 828	749 657	645 461	533 733	413 928	285 463	147 710	0
	Očekávaný HV	281 887	310 159	340 118	371 864	405 503	441 148	478 920	518 944	561 356	606 297
	Daň	56 377	62 032	68 024	74 373	81 101	88 230	95 784	103 789	112 271	121 259
	HV po zdanění	225 509	248 127	272 094	297 491	324 402	352 919	383 136	415 155	449 085	485 038
	CF	253 526	276 144	300 111	325 508	352 419	380 935	411 153	443 172	477 101	513 055
	Diskontní faktor	0,53	0,50	0,47	0,44	0,42	0,39	0,37	0,35	0,33	0,31
	Diskontované CF	133 554	137 235	140 704	143 972	147 052	149 954	152 687	155 263	157 688	159 973

Zdroj: vlastní zpracování

ČSH 2 579 625

Všechny částky jsou uvedeny v USD.

Kapitálové výdaje zahrnují náklady na pořízení provozovny a jejího vybavení.

Přírutek NWC (Net Working Capital) je čistý pracovní kapitál. Tento pojem zahrnuje náklady na mzdy, materiál, energie, režie, odbyt a marketing.

Položka materiál zahrnuje ovoce, cukr, citron, další ingredience a skleněnou dózu. 1 kg ovoce v průměru stojí v Thajsku 15 TBH, což v přepočtu odpovídá 0,46308 USD.

Energie zahrnuje spotřebu elektrické energie provozem výroby.

Pod položkou mzdy jsou výplaty pracovníků, kteří se přímo podílejí na výrobě marmelád. Pod položkou správní režie se nacházejí mzdy administrativních pracovníků a provoz kanceláře.

Položka odbyt zahrnuje náklady na přepravu do místa prodeje a také náklady na internetový Eshop.

K marketingu patří náklady na reklamu a propagaci produktů.

Opatřebení zahrnuje účetní odpisy budovy a výrobního zařízení.

Anuitní splátka úvěru je pevně daná částka, která po dobu dvaceti let zůstává stejná.

Úroková sazba je 7%. V modelovém případě je celková částka úroku 1 418 903,372 USD.

Úmor je splátka jistiny dluhu, tedy část splátky, o kterou se snižuje výše dlužné částky.

Zůstatek úvěru je zůstatek dlužné částky.

Očekávaný VH je výsledek hospodaření, který vzniká odečtením všech nákladů od výnosů.

Daň je pevně daná částka. Sazba daně je 20%. (16)

VH po zdanění je výsledek hospodaření po odečtení daně.

Peněžní příjmy (Cash flow) jsou v mém případě výsledek hospodaření + odpisy. Peněžní příjmy (Cash flow) označují všechny peněžní prostředky, které má společnost k dispozici na konci daného období.

Diskontní faktor je koeficient, který diskontuje budoucí tržby. Slouží k výpočtu čisté současné hodnoty. Ve finančních plánech je nastaven na 0,06 v prvním roce výroby a dále se pohybuje podle vzorce diskontního faktoru.

Diskontované CF je hodnota CF diskontovaná na současnou hodnotu.

Variabilní náklady se budou v případě pesimistického, realistického i optimistického plánu měnit a fixní náklady zůstávají stejné.

ČSH je součet všech diskontovaných CF po dobu životnosti. V realistickém finančním plánu je ČSH 2 579 625. Toto číslo znamená, že uvedenou částku podnik vydělá za dobu dvaceti let své životnosti. Jelikož je hodnota ČSH kladná, jedná se o životaschopný, udržitelný a ziskový projekt.

Již od prvního roku zahájení provozu, tzn. v roce 2017, vykazuje podnik zisk po zdanění 34 758 USD. Na konci dvacátého roku splácení úvěru, tzn. v roce 2036, vykazuje podnik zisk po zdanění 485 038 USD. Z těchto údajů vyplývá, že projekt je vhodné realizovat.

Tabulka č. 14: Optimistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 100%

Rok			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Kapitálové výdaje	992 450										
	Přírustek NWC	656 062										
	Tržby		1 282 061	1 358 529	1 439 558	1 525 420	1 616 403	1 712 813	1 814 973	1 923 227	2 037 937	2 159 489
Variabilní náklady			889 856	942 931	999 172	1 058 767	1 121 917	1 188 834	1 259 741	1 334 878	1 414 496	1 498 864
	Materiál		702 458	744 356	788 753	835 798	885 648	938 473	994 448	1 053 761	1 116 612	1 183 213
	Energie		28 093	29 768	31 544	33 425	35 419	37 531	39 770	42 142	44 656	47 319
	Mzdy		140 370	148 743	157 614	167 015	176 977	187 532	198 718	210 570	223 130	236 438
	Odbyt		18 935	20 064	21 261	22 529	23 873	25 297	26 806	28 405	30 099	31 894
Fixní náklady			68 758	68 758	68 758	68 758	68 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie		4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing		6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení		58 017	58 017	58 017	58 017	58 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru		153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	0,07	114 154	111 318	108 279	105 019	101 523	97 775	93 756	89 447	84 826	79 871
	Úmor		39 217	42 052	45 092	48 352	51 847	55 595	59 614	63 924	68 545	73 500
	Zůstatek úvěru	1 648 512	1 609 295	1 567 243	1 522 151	1 473 799	1 421 951	1 366 356	1 306 741	1 242 817	1 174 272	1 100 772
	Očekávaný HV		170 076	193 469	218 258	244 524	272 358	331 851	363 104	396 220	431 312	468 497
	Daň	0,2	34 015	38 694	43 652	48 905	54 472	66 370	72 621	79 244	86 262	93 699
	HV po zdanění		136 061	154 776	174 606	195 619	217 886	265 481	290 483	316 976	345 050	374 798
	CF		194 078	212 792	232 623	253 636	275 903	293 498	318 500	344 993	373 067	402 814
	Diskontní faktor	0,06	0,94	0,89	0,84	0,79	0,75	0,70	0,67	0,63	0,59	0,56
	Diskontované CF		183 092	189 384	195 315	200 904	206 171	206 904	211 820	216 453	220 817	224 929

	Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	Tržby	2288291	2424776	2569401	2722652	2885044	3057122	3239463	3432680	3637421	3854374
Variabilní náklady		1588263	1682995	1783376	1889745	2002459	2121895	2248454	2382563	2524670	2675253
	Materiál	1 253 785	1 328 567	1 407 809	1 491 777	1 580 753	1 675 037	1 774 944	1 880 810	1 992 991	2 111 862
	Energie	50 141	53 132	56 301	59 659	63 217	66 988	70 984	75 217	79 704	84 458
	Mzdy	250 540	265 484	281 318	298 098	315 878	334 718	354 682	375 837	398 254	422 007
	Odbyt	33 796	35 812	37 948	40 212	42 610	45 152	47 845	50 698	53 722	56 926
Fixní náklady		38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	74 557	68 860	62 751	56 200	49 175	41 643	33 566	24 905	15 619	5 660
	Úmor	78 813	84 511	90 620	97 171	104 196	111 728	119 805	128 465	137 752	147 710
	Zůstatek úvěru	1 021 959	937 448	846 828	749 657	645 461	533 733	413 928	285 463	147 710	0
	Očekávaný HV	507 900	549 653	593 896	640 779	690 457	743 099	798 880	857 988	920 622	986 992
	Daň	101 580	109 931	118 779	128 156	138 091	148 620	159 776	171 598	184 124	197 398
	HV po zdanění	406 320	439 722	475 117	512 623	552 366	594 479	639 104	686 391	736 498	789 594
	CF	434 337	467 739	503 134	540 640	580 382	622 496	667 121	714 407	764 515	817 610
	Diskontní faktor	0,53	0,50	0,47	0,44	0,42	0,39	0,37	0,35	0,33	0,31
	Diskontované CF	228 803	232 452	235 889	239 125	242 173	245 043	247 745	250 288	252 682	254 935

Zdroj: vlastní zpracování

ČSH 4 484 925

V optimistickém finančním plánu je ČSH 4 484 925. Toto číslo znamená, že uvedenou částku podnik vydělá za dvacet let své životnosti. Jelikož je hodnota ČSH kladná, jedná se o životaschopný, udržitelný a ziskový projekt.

Již od prvního roku zahájení provozu, tzn. v roce 2017, vykazuje podnik zisk po zdanění 136 061 USD. Na konci dvacátého roku splácení úvěru, tzn. v roce 2036, vykazuje podnik zisk po zdanění 789 594 USD. Z těchto údajů vyplývá, že projekt je vhodné realizovat.

Tabulka č. 15: Pesimistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 33%

Rok			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Kapitálové výdaje	992 450										
	Přírutek NWC	656 062										
	Tržby		423 080	448 314	475 054	503 389	533 413	565 228	598 941	634 665	672 519	712 631
Variabilní náklady			293 652	311 167	329 727	349 393	370 233	392 315	415 715	440 510	466 784	494 625
	Materiál		231 811	245 637	260 288	275 813	292 264	309 696	328 168	347 741	368 482	390 460
	Energie		9 271	9 824	10 409	11 030	11 688	12 385	13 124	13 907	14 736	15 615
	Mzdy		46 322	49 085	52 013	55 115	58 402	61 886	65 577	69 488	73 633	78 025
	Odbyt		6 249	6 621	7 016	7 435	7 878	8 348	8 846	9 374	9 933	10 525
Fixní náklady			68 758	68 758	68 758	68 758	68 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie		4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing		6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení		58 017	58 017	58 017	58 017	58 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru		153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	0,07	114 154	111 318	108 279	105 019	101 523	97 775	93 756	89 447	84 826	79 871
	Úmor		39 217	42 052	45 092	48 352	51 847	55 595	59 614	63 924	68 545	73 500
	Zůstatek úvěru	1 648 512	1 609 295	1 567 243	1 522 151	1 473 799	1 421 951	1 366 356	1 306 741	1 242 817	1 174 272	1 100 772
	Očekávaný HV		-92 701	-84 981	-76 801	-68 133	-58 948	-19 215	-8 902	2 027	13 607	25 878
	Daň	0,2								405	2 721	5 176
	HV po zdanění		-92 701	-84 981	-76 801	-68 133	-58 948	-19 215	-8 902	1 621	10 886	20 702
	CF		-34 684	-26 964	-18 784	-10 116	-931	8 802	19 115	29 638	38 902	48 719
	Diskontní faktor	0,06	0,94	0,89	0,84	0,79	0,75	0,70	0,67	0,63	0,59	0,56
	Diskontované CF		-32 721	-23 998	-15 772	-8 013	-696	6 205	12 713	18 595	23 026	27 205

	Rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	Tržby	755 136	800 176	847 902	898 475	952 065	1 008 850	1 069 023	1 132 784	1 200 349	1 271 943
Variabilní náklady		524 127	555 388	588 514	623 616	660 811	700 225	741 990	786 246	833 141	882 834
	Materiál	413 749	438 427	464 577	492 286	521 649	552 762	585 732	620 667	657 687	696 914
	Energie	16 547	17 534	18 579	19 688	20 862	22 106	23 425	24 822	26 302	27 871
	Mzdy	82 678	87 610	92 835	98 372	104 240	110 457	117 045	124 026	131 424	139 262
	Odbyt	11 153	11 818	12 523	13 270	14 061	14 900	15 789	16 730	17 728	18 786
Fixní náklady		38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758	38 758
	Správní režie	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697	4 697
	Marketing	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044	6 044
	Opotřebení	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017	28 017
	Splátka úvěru	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371	153 371
	Úrok	74 557	68 860	62 751	56 200	49 175	41 643	33 566	24 905	15 619	5 660
	Úmor	78 813	84 511	90 620	97 171	104 196	111 728	119 805	128 465	137 752	147 710
	Zůstatek úvěru	1 021 959	937 448	846 828	749 657	645 461	533 733	413 928	285 463	147 710	0
	Očekávaný HV	38 881	52 660	67 260	82 731	99 125	116 497	134 904	154 410	175 079	196 981
	Daň	7 776	10 532	13 452	16 546	19 825	23 299	26 981	30 882	35 016	39 396
	HV po zdanění	31 105	42 128	53 808	66 185	79 300	93 197	107 924	123 528	140 064	157 585
	CF	59 121	70 144	81 825	94 201	107 317	121 214	135 940	151 545	168 080	185 602
	Diskontní faktor	0,53	0,50	0,47	0,44	0,42	0,39	0,37	0,35	0,33	0,31
	Diskontované CF	31 144	34 860	38 363	41 665	44 779	47 715	50 483	53 093	55 553	57 872

Zdroj: vlastní zpracování

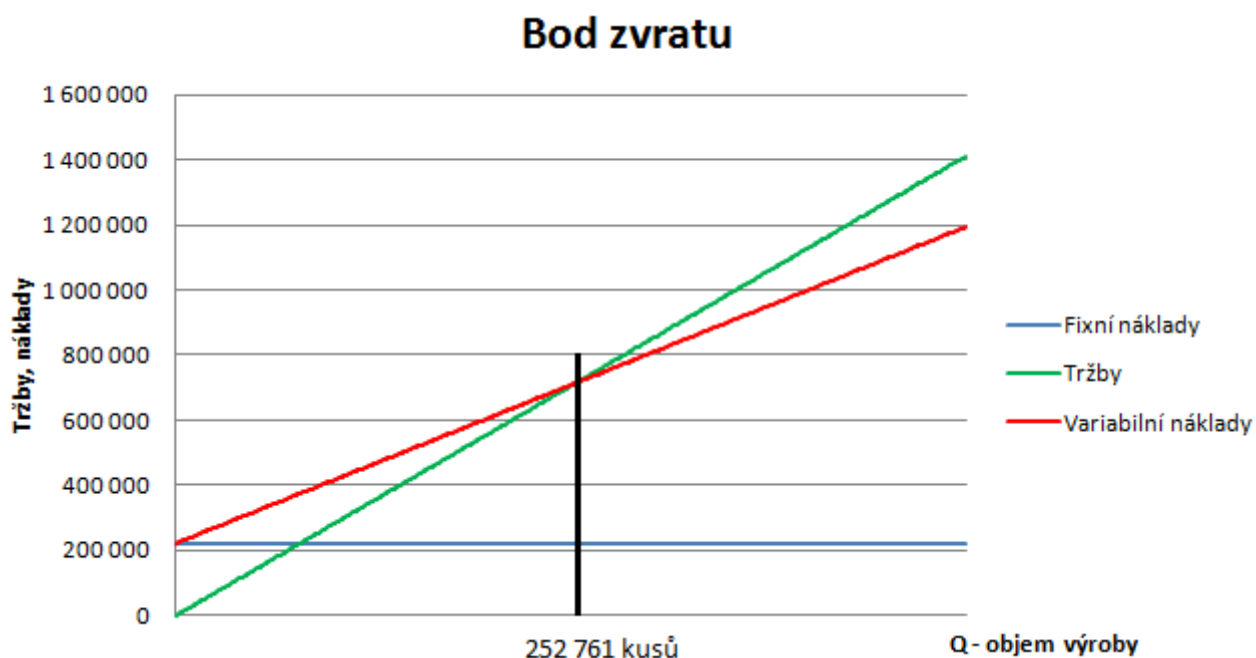
ČSH 462 071

V pesimistickém finančním plánu je ČSH 462 071. Toto číslo znamená to, že se podnik stane během své životnosti ziskovým. Jelikož je hodnota ČSH kladná, také se jedná o životaschopný, udržitelný a ziskový projekt.

V prvním roce zahájení provozu, tzn. v roce 2017, vykazuje podnik ztrátu 92 701 USD. Od roku 2024 začíná být projekt ziskový a vykazuje zisk po zdanění 1 621 USD. Na konci dvacátého roku splácení úvěru, tzn. v roce 2036, vykazuje podnik zisk po zdanění 157 585 USD. Z těchto údajů vyplývá, že projekt je možné zrealizovat a naše investice se nám vrátí zpět.

5.3.11. Bod zvratu

Graf č. 10: Analýza bodu zvratu

Zdroj: vlastní zpracování

Analýzu bodu zvratu vypočteme podle vzorce:

$$Q_{bz} = \frac{68\,757,54 + 153\,370,79}{2,82 - (293\,652,42 : 151\,100)} = 252\,761 \text{ kusů}$$

Částka 68 757,54 jsou fixní náklady, které jsou ve všech třech finančních plánech stejné, částka 153 370,79 je splátka úvěru, která je také ve všech třech finančních plánech stejná. 2,82 je prodejní cena marmelády, částka 293 652,42 jsou variabilní

náklady celkem v roce 2017 v pesimistickém finančním plánu a částka 151 100 je počet kusů prodaných marmelád v roce 2017 v pesimistickém plánu tržeb.

Ve všech třech případech (optimistickém, realistickém a pesimistickém) je bod zvratu 252 761 kusů marmelád. Toto číslo je zaokrouhleno na jednotky nahoru. V přepočtu na peníze je bod zvratu při tržbách 713 352,4 USD. Způsobem zaokrouhlení může přijít k tolerované přípustné odchylce ve výpočtu výsledku.

5.3.12. Zisková marže

Tabulka č. 16: Celková zisková marže za 20 let

Finanční plán	Procentuelní vyjádření
Realistický	15%
Optimistický	18%
Pesimistický	3%

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce jsou průměrné hodnoty ziskové marže za 20 let provozu podniku. U realistického plánu činí zisková marže 15%, u optimistického plánu 18% a u pesimistického plánu 3%.

Tabulka č. 17: Zisková marže v letech 2017 – 2036

Finanční plán / rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Realistický	4%	5%	6%	7%	8%	11%	12%	13%	14%	14%
Optimistický	11%	11%	12%	13%	13%	15%	16%	16%	17%	17%
Pesimistický	-22%	-19%	-16%	-14%	-11%	-3%	-1%	0%	2%	3%
Finanční plán / rok	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Realistický	15%	15%	16%	16%	17%	17%	18%	18%	19%	19%
Optimistický	18%	18%	18%	19%	19%	19%	20%	20%	20%	20%
Pesimistický	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	11%	12%	12%

Zdroj: vlastní zpracování

Pro realistický finanční plán začíná zisková marže v roce 2017 na 4% a dále pak plynule narůstá. V roce 2036 zisková marže činí 19%.

U optimistického plánu činí zisková marže hned v prvním roce provozu, tzn. v roce 2017, 11% a poté do roku 2036 plynule narůstá až na 20%.

U pesimistického plánu je v prvním roce provozu zisková marže -22%. Zápornou hodnotu drží až do roku 2024, kdy zisková marže činí 0%. Záporné hodnoty poukazují na to, že podnik je ve ztrátě. Od roku 2025 činí zisková marže 2% a podnik začíná dosahovat zisku. V tomto případě je možné projekt realizovat, i když průměrná zisková marže za 20 let jsou pouhá 3%.

Postup výpočtu ziskové marže byl v případě realistického finančního plánu v roce 2017 následovný: $ZM = \frac{34\,758}{852\,881} * 100 = \text{zaokr } 4\%$

5.3.13. Anuitní splácení úvěru

Tabulka č. 18: Anuitní splácení úvěru (v USD)

2017														
Měsíc	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Suma ke konci roku
Splátka úvěru		12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	0,005833333	9616,322	9597,862	9579,295	9560,618	9541,834	9522,939	9503,934	9484,819	9465,591	9446,252	9426,8	9407,234	114153,5009
Úmor		3164,577	3183,037	3201,604	3220,281	3239,065	3257,96	3276,965	3296,08	3315,308	3334,647	3354,099	3373,665	39217,28711
Zůstatek úvěru	1648512,389	1645348	1642165	1638963	1635743	1632504	1629246	1625969	1622673	1619358	1616023	1612669	1609295	1609295,102
2018														
Měsíc	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Suma ke konci roku	
Splátka úvěru		12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881	
Úrok		9387,555	9367,76	9347,85	9327,824	9307,681	9287,421	9267,042	9246,545	9225,928	9205,19	9184,332	9163,352	111318,4801
Úmor		3393,344	3413,139	3433,049	3453,075	3473,218	3493,478	3513,857	3534,354	3554,971	3575,709	3596,567	3617,547	42052,30796
Zůstatek úvěru		1605902	1602489	1599056	1595602	1592129	1588636	1585122	1581588	1578033	1574457	1570860	1567243	1567242,794
2019														
Měsíc	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	Suma ke konci roku	
Splátka úvěru		12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881	
Úrok		9142,25	9121,024	9099,675	9078,201	9056,602	9034,877	9013,025	8991,046	8968,938	8946,702	8924,336	8901,839	108278,5153
Úmor		3638,649	3659,875	3681,224	3702,698	3724,297	3746,022	3767,874	3789,853	3811,961	3834,197	3856,563	3879,06	45092,27271
Zůstatek úvěru		1563604	1559944	1556263	1552560	1548836	1545090	1541322	1537532	1533720	1529886	1526030	1522151	1522150,521
2020														
Měsíc	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	Suma ke konci roku	
Splátka úvěru		12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881	
Úrok		8879,211	8856,452	8833,559	8810,533	8787,372	8764,077	8740,645	8717,077	8693,371	8669,528	8645,545	8621,422	105018,7913
Úmor		3901,688	3924,447	3947,34	3970,366	3993,527	4016,822	4040,254	4063,822	4087,528	4111,371	4135,354	4159,477	48351,99675
Zůstatek úvěru		1518249	1514324	1510377	1506407	1502413	1498396	1494356	1490292	1486205	1482093	1477958	1473799	1473798,524
2021														
Měsíc	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	Suma ke konci roku	
Splátka úvěru		12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881	
Úrok		8597,158	8572,753	8548,205	8523,515	8498,68	8473,7	8448,575	8423,303	8397,884	8372,316	8346,599	8320,733	101523,4216
Úmor		4183,741	4208,146	4232,694	4257,384	4282,219	4307,199	4332,324	4357,596	4383,015	4408,583	4434,3	4460,166	51847,3665
Zůstatek úvěru		1469615	1465407	1461174	1456917	1452634	1448327	1443995	1439637	1435254	1430846	1426411	1421951	1421951,158

2022													
Měsíc	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	8294,715	8268,546	8242,224	8215,748	8189,118	8162,333	8135,391	8108,292	8081,035	8053,619	8026,044	7998,307	97775,37124
Úmor	4486,184	4512,353	4538,675	4565,151	4591,781	4618,566	4645,508	4672,607	4699,864	4727,28	4754,855	4782,592	55595,41682
Zůstatek úvěru	1417465	1412953	1408414	1403849	1399257	1394638	1389993	1385320	1380620	1375893	1371138	1366356	1366355,741
2023													
Měsíc	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	7970,408	7942,347	7914,122	7885,733	7857,178	7828,456	7799,567	7770,509	7741,282	7711,884	7682,315	7652,573	93756,37406
Úmor	4810,491	4838,552	4866,777	4895,166	4923,721	4952,443	4981,332	5010,39	5039,617	5069,015	5098,584	5128,326	59614,41399
Zůstatek úvěru	1361545	1356707	1351840	1346945	1342021	1337069	1332087	1327077	1322037	1316968	1311870	1306741	1306741,327
2024													
Měsíc	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	7622,658	7592,568	7562,303	7531,861	7501,242	7470,444	7439,466	7408,308	7376,967	7345,444	7313,738	7281,846	89446,84325
Úmor	5158,241	5188,331	5218,596	5249,038	5279,657	5310,455	5341,433	5372,591	5403,932	5435,455	5467,161	5499,053	63923,9448
Zůstatek úvěru	1301583	1296395	1291176	1285927	1280647	1275337	1269996	1264623	1259219	1253784	1248316	1242817	1242817,382
2025													
Měsíc	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	7249,768	7217,503	7185,05	7152,408	7119,575	7086,55	7053,333	7019,922	6986,317	6952,515	6918,516	6884,319	84825,77611
Úmor	5531,131	5563,396	5595,849	5628,491	5661,324	5694,349	5727,566	5760,977	5794,582	5828,384	5862,383	5896,58	68545,01194
Zůstatek úvěru	1237286	1231723	1226127	1220499	1214837	1209143	1203415	1197654	1191860	1186031	1180169	1174272	1174272,37
2026													
Měsíc	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	6849,922	6815,325	6780,526	6745,523	6710,317	6674,905	6639,287	6603,461	6567,426	6531,181	6494,724	6458,055	79870,65166
Úmor	5930,977	5965,574	6000,373	6035,376	6070,582	6105,994	6141,612	6177,438	6213,473	6249,718	6286,175	6322,844	73500,13639
Zůstatek úvěru	1168341	1162376	1156375	1150340	1144269	1138163	1132022	1125844	1119631	1113381	1107095	1100772	1100772,234

2027													
Měsíc	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	6421,171	6384,073	6346,758	6309,226	6271,474	6233,503	6195,309	6156,893	6118,253	6079,388	6040,296	6000,976	74557,32086
Úmor	6359,728	6396,826	6434,141	6471,673	6509,425	6547,396	6585,59	6624,006	6662,646	6701,511	6740,603	6779,923	78813,4672
Zůstatek úvěru	1094413	1088016	1081582	1075110	1068600	1062053	1055467	1048843	1042181	1035479	1028739	1021959	1021958,767
2028													
Měsíc	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	5961,426	5921,646	5881,634	5841,388	5800,907	5760,191	5719,237	5678,044	5636,61	5594,935	5553,017	5510,854	68859,88894
Úmor	6819,473	6859,253	6899,265	6939,511	6979,992	7020,708	7061,662	7102,855	7144,289	7185,964	7227,882	7270,045	84510,89911
Zůstatek úvěru	1015139	1008280	1001381	994441,3	987461,3	980440,6	973378,9	966276	959131,8	951945,8	944717,9	937447,9	937447,8676
2029													
Měsíc	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	5468,446	5425,79	5382,885	5339,73	5296,323	5252,663	5208,748	5164,578	5120,149	5075,461	5030,513	4985,302	62750,58921
Úmor	7312,453	7355,109	7398,014	7441,169	7484,576	7528,236	7572,151	7616,321	7660,75	7705,438	7750,386	7795,597	90620,19884
Zůstatek úvěru	930135,4	922780,3	915382,3	907941,1	900456,5	892928,3	885356,2	877739,8	870079,1	862373,7	854623,3	846827,7	846827,6687
2030													
Měsíc	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	4939,828	4894,088	4848,082	4801,807	4755,263	4708,446	4661,357	4613,993	4566,353	4518,435	4470,237	4421,758	56199,64771
Úmor	7841,071	7886,811	7932,817	7979,092	8025,636	8072,453	8119,542	8166,906	8214,546	8262,464	8310,662	8359,141	97171,14035
Zůstatek úvěru	838986,6	831099,8	823167	815187,9	807162,2	799089,8	790970,2	782803,3	774588,8	766326,3	758015,7	749656,5	749656,5284
2031													
Měsíc	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	4372,996	4323,95	4274,618	4224,998	4175,089	4124,888	4074,395	4023,607	3972,523	3921,14	3869,459	3817,475	49175,13811
Úmor	8407,903	8456,949	8506,281	8555,901	8605,81	8656,011	8706,504	8757,292	8808,376	8859,759	8911,441	8963,424	104195,6499
Zůstatek úvěru	741248,6	732791,7	724285,4	715729,5	707123,7	698467,7	689761,2	681003,9	672195,5	663335,7	654424,3	645460,9	645460,8785

2032													
Měsíc	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	3765,188	3712,597	3659,698	3606,491	3552,974	3499,144	3445,001	3390,541	3335,764	3280,668	3225,25	3169,508	41642,82616
Úmor	9015,711	9068,302	9121,201	9174,408	9227,925	9281,755	9335,898	9390,358	9445,135	9500,231	9555,649	9611,391	111727,9619
Zůstatek úvěru	636445,2	627376,9	618255,7	609081,3	599853,3	590571,6	581235,7	571845,3	562400,2	552900	543344,3	533732,9	533732,9166
2033													
Měsíc	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	3113,442	3057,049	3000,326	2943,273	2885,887	2828,166	2770,108	2711,712	2652,975	2593,895	2534,471	2474,7	33566,00276
Úmor	9667,457	9723,85	9780,573	9837,626	9895,012	9952,733	10010,79	10069,19	10127,92	10187	10246,43	10306,2	119804,7853
Zůstatek úvěru	524065,5	514341,6	504561	494723,4	484828,4	474875,7	464864,9	454795,7	444667,8	434480,8	424234,3	413928,1	413928,1313
2034													
Měsíc	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	2414,581	2354,111	2293,288	2232,11	2170,575	2108,682	2046,427	1983,809	1920,826	1857,476	1793,756	1729,664	24905,30514
Úmor	10366,32	10426,79	10487,61	10548,79	10610,32	10672,22	10734,47	10797,09	10860,07	10923,42	10987,14	11051,23	128465,4829
Zůstatek úvěru	403561,8	393135	382647,4	372098,6	361488,3	350816,1	340081,6	329284,5	318424,4	307501	296513,9	285462,6	285462,6484
2035													
Měsíc	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	1665,199	1600,357	1535,137	1469,537	1403,554	1337,186	1270,431	1203,287	1135,751	1067,821	999,4945	930,7697	15618,52499
Úmor	11115,7	11180,54	11245,76	11311,36	11377,34	11443,71	11510,47	11577,61	11645,15	11713,08	11781,4	11850,13	137752,2631
Zůstatek úvěru	274346,9	263166,4	251920,6	240609,3	229231,9	217788,2	206277,8	194700,1	183055	171341,9	159560,5	147710,4	147710,3853
2036													
Měsíc	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	Suma ke konci roku
Splátka úvěru	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	12780,9	153370,7881
Úrok	861,6439	792,1149	722,1804	651,8378	581,085	509,9194	438,3387	366,3404	293,9221	221,0814	147,8158	74,12286	5660,402759
Úmor	11919,26	11988,78	12058,72	12129,06	12199,81	12270,98	12342,56	12414,56	12486,98	12559,82	12633,08	12706,78	147710,3853
Zůstatek úvěru	135791,1	123802,3	111743,6	99614,57	87414,75	75143,77	62801,21	50386,65	37899,68	25339,86	12706,78	2,21E-08	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Úvěr je poskytnut od skupiny Světové banky, konkrétně z finančního portfolia Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD) v celkové částce 1 648 512, 389 USD. Doba splácení úvěru je nastavena na 20 let s možností odložení splátek až na dobu pěti let. V modelovém případě je odložena splátka jen v prvním roce, tzn. v roce 2016. Úvěr se začne splácet až v roce 2017, kdy bude zahájena výroba marmelád. V roce 2036 by měl být podle plánu celkový úvěr splacen.

Nultý rok v tabulce znamená rok 2016 s možností odložení splátky o jeden rok. Číslo 0,0058333333 je procentuelně vyjádřený úrok pro jeden měsíc => $0,07 / 12$ měsíců.

Splátka úvěru je anuitní a činí pevně danou částku 153 370, 7881 USD ke konci každého roku.

Úroková sazba pro Thajsko je 7%.

Suma úroků je 1 418 903,372 USD; suma úmoru je 1 648 512,389 USD a celková suma, kterou zaplatíme během 20 let za poskytnutí úvěru, je 3 067 415,761 USD.

5.4. Zhodnocení dopadů a přínosů projektu ze socioekonomického hlediska

Realizaci daného projektu v provincii Chiang Rai v Thajsku vidím jako velmi přínosnou pro místní komunitu, která je relativně chudá. Hlavním cílem projektu je zlepšit ekonomickou a sociální situaci místní komunity na severu Thajska.

Místní komunita bude zainteresována do projektu s podnikatelským záměrem. Získá vzdělání ve zpracovávání ovoce pro výrobu marmelád a také pracovní místa pro zdejší obyvatele. Obyvatelé se tak naučí novým věcem ohledně zpracování ovoce a jako zaměstnanci podniku budou dostávat mzdy, které budou vyšší, než momentální průměrná mzda v Thajsku. Bude vytvořeno minimálně 47 pracovních míst na pozicích přímo ve výrobě. Další pracovní místa, budou vymezena pro administrativní a obchodní činnost v podniku.

Dále získá místní komunita povědomí o podnikání, které je důležité pro posílení místní ekonomiky a rozvoje. Thajsko se vyšplhalo z pozice nízkého indexu lidského rozvoje na pozici středního, ale stále jsou v zemi oblasti, které je třeba rozvíjet, jak ekonomicky, tak sociálně.

Dalším dopadem realizace projektu bude vyřešení přebytku ovoce, kdy je trh ovocem přesycen, a tento fakt poté způsobuje pokles jeho ceny a nižší příjmy místním zemědělčům. A naopak v jiných měsících je ho nedostatek. Výroba marmelád je pro tento fakt ideálním příkladem.

Dalším obecným přínosem může být i zvýšení návštěvnosti lokality a cestovního ruchu. Turisté budou moci využít přímo exkurzi místní výroby.

Jelikož se prodej finálních produktů bude realizovat i přes internetový eshop, mohou si tak lidé po celém světě zakoupit marmelády z exotického ovoce v BIO kvalitě. Výhodou u produktů, jako jsou marmelády, je jejich delší doba expirace. Tudíž se výrobky nebudou kazit v krátkém časovém intervalu a bude možné je uskladnit i po dobu několika měsíců.

Závěr

Cílem mé práce bylo na základě analýzy možností financování najít vhodného poskytovatele finančních prostředků pro návrh projektu rozvojové pomoci v Thajsku v provincii Chiang Rai. Projekt je zaměřen na výrobu marmelád a jejich následný prodej spotřebitelům. Tento projekt je navržen tak, aby byl ziskový a zároveň poslouží jako rozvojová pomoc v Thajsku.

V teoretické části práce jsem se zabývala obecně největšími světovými donory finanční pomoci a rozvojové spolupráce. Po prozkoumání finančních možností z Evropské Unie, Skupiny Světové Banky a americké vládní agentury USAID jsem zvolila formu financování projektu pomocí bankovního úvěru u Skupiny Světové banky. Konkrétně z fondů Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj.

Dále jsem vytvořila tři variantní finanční plány – optimistický, realistický a pesimistický. Projekt se osvědčil jako ziskový a životaschopný v optimistickém a realistickém finančním plánu. K pesimistickému plánu jsem vytvořila analýzu bodu zvratu, která poukazuje na dobu, od které se množství produkce a tržby rovnají nákladům, a projekt začne být ziskový.

Ke zpracování finančních plánů bylo nezbytné také vytvořit Ganttův diagram, histogram a kritickou cestu, aby na sebe činnosti a aktivity projektu plynule navazovaly a bylo možné je přesně naplánovat. Dále pak bylo nutné vytvořit odhadované celkové náklady, odpisy dlouhodobého majetku, odhadovanou roční poptávku, odhad návštěvnosti Chiang Rai pomocí časových řad, kalkulaci na jednu marmeládu, optimistický, realistický a pesimistický plán tržeb, ziskovou marži a plán anuitního splácení úvěru po dobu dvaceti let s možností odložení splátky v prvním roce.

Jako metoda hodnocení financování projektu mi posloužila čistá současná hodnota, a pro pesimistický finanční plán, výše zmiňovaná analýza bodu zvratu a také zisková marže.

Současně jsem zpracovala přínosy a dopady, které vyplynou z realizace projektu. Hlavním přínosem je posílení ekonomiky a zaměstnanosti v chudé části země, která přispěje k místnímu rozvoji.

V příloze mé práce uvádím aktualizované a upravené znění projektu, na který jsem aplikovala jednu z možností jeho financování.

Všechny částky uvádím v USD, které jsou v současné době oficiální měnou Světové banky.

Seznam použité literatury

Seznam internetových zdrojů

- (1) CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY. The World Factbook: GDP – Per capita *Cia.gov* [online]. 2014 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2004.html>
- (2) CZECH TRADE. Rozvojová spolupráce. *Businessinfo.cz* [online]. © 1997-2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/rozvojova-spoluprace.html>
- (3) CZECH TRADE. Světová banka. *Czechtrade.cz* [online]. © 2009-2014 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/sluzby/exportni-prilezitosti/svetova-banka/>
- (4) CZECH TRADE. Zahraniční pomoc Evropské unie. *Businessinfo.cz* [online]. © 1997-2015 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zahranicni-pomoc-eu-finance-system-7212.html?page=3#!&chapter=3>
- (5) DESK FOR THE EUROPEAN UNION. What is IPA? *Eudesk.org* [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: http://eudesk.org/lang1/what_is_ipa.html
- (6) EUROPEAN COMMISSION. Budget: European Development Fund. *Ec.europa.eu* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/FED/fed_en.cfm
- (7) EUROPEAN COMMISSION. Humanitarian aid and civil protection. *Ec.europa.eu* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/echo/>
- (8) EUROPEAN COMMISSION. International Cooperation And Development. *Ec.europa.eu* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/europeaid/countries-territories-and-regions-where-we-are-active_en

- (9) EUROPEAN COMMISSION. International Cooperation And Development: Countries of the region *Ec.europa.eu* [online]. 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europeaid/regions/pacific-0_en
- (10)FAO. What we do. *Fao.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.fao.org/about/what-we-do/en/>
- (11)INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. Programy a další orgány OSN: Rozvojový program OSN. *Osn.cz* [online]. © 2005 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/system-osn/programy-a-dalsi-organy-osn/?i=99>
- (12)INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. Rozvojové cíle MDGs. *Osn.cz* [online]. © 2005 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zaber/?i=205>
- (13)INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. Skupina světové banky. *Osn.cz* [online]. © 2005 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=698>
- (14)MLADÁ FRONTA. Jak vysoké jsou mzdy v Asii? *Finexpert.e15.cz* [online]. 2012, © 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/jak-vysoke-jsou-mzdy-v-asii>
- (15)MZV ČR. Rozvojový program OSN - UNDP. *Mzv.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/mnohostranna_zrs_cr/osn/undp_rozvojovy_program_osn.html

- (16)MZV ČR. Thajsko: Základní charakteristika teritoria. *Mzv.cz* [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/thajsko/
- (17)MZV ČR. Zahraniční rozvojová spolupráce. *Mzv.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/pomoc>
- (18)Přínos EU k dosažení rozvojových cílů tisíciletí. *Europa.eu* [online]. 2009, © 1995-2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/development/general_development_framework/r12533_cs.htm
- (19)ROZVOJOVKA. Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce. STOJANOV, Robert, Josef PAZDERKA, Romana VYŠANSKÁ, Michal KAPLAN a Andrea VOLFOVÁ. *Rozvojovka.cz* [online]. 2008 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/humanitarni-pomoc-a-rozvojova-spoluprace>
- (20)ROZVOJOVKA. Mezinárodní finanční instituce. EHL, Martin, Robert STOJANOV, Michal BROŽA, Vojtěch KOTECKÝ, Petr LEBEDA, Michal KAPLAN, Martin KONEČNÝ, Tomáš CHLEBEČEK, Ivo BĚLOHOUBEK a Romana VYŠANSKÁ. *Rozvojovka.cz* [online]. 2008, © 2011 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/mezinarodni-financni-instituce>
- (21)ROZVOJOVKA. Organizace spojených národů. PROCHÁZKA, Michal, Martin EHL, Robert STOJANOV, Michal BROŽA, Michal KAPLAN a Romana VYŠANSKÁ. *Rozvojovka.cz* [online]. 2008, © 2011 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/organizace-spojenych-narodu>
- (22)ROZVOJOVKA. Rozvoj: Historický vývoj pojmu rozvoj ve světě. STOJANOV, Robert, Ondřej NÁDVORNÍK, Romana VYŠANSKÁ, Michal KAPLAN a Andrea VOLFOVÁ. *Rozvojovka.cz* [online]. 2008, © 2011 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:

<http://www.rozvojovka.cz/rozvoj>

- (23) ROZVOJOVKA. Rozvojové cíle tisíciletí. *Rozvojovka.cz* [online]. Robert Stojanov. © 2011 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/rozvojove-cile-tisicileti>
- (24) THE WORLD BANK GROUP. GNI per capita. *Worldbank.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.CD>
- (25) THE WORLD BANK GROUP. Infographic: What is IDA? *Worldbank.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.worldbank.org/en/news/feature/2013/10/11/infographic-what-is-ida>
- (26) THE WORLD BANK GROUP. International Bank for Reconstruction and Development. *Worldbank.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.worldbank.org/en/about/what-we-do/brief/ibrd>
- (27) THE WORLD BANK GROUP. Lending interest rate. *Worldbank.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/FR.INR.LEND/countries>
- (28) THE WORLD BANK GROUP. Millennium Development Goals. *Worldbank.org* [online]. © 2015 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.worldbank.org/mdgs/>
- (29) THE WORLD BANK GROUP. What we do. *Worldbank.org*. [online]. © 2015 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.worldbank.org/en/about/what-we-do>
- (30) TOURISM THAILAND. Amazing Thailand: Tourism Data of Thailand [online]. © 2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.tourismthailand.org>

- (31) U.S. Agency for International Development. *Forreingassistance.gov* [online]. © 2009-2014 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.foreignassistance.gov/web/Agency_USAID.aspx
- (32) UNDP. Human development index. *Hdr.undp.org* [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>
- (33) USAID. Total foreign assistance profile: Thailand. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <https://eads.usaid.gov/gbk/data/profile.cfm>
- (34) USAID. Who we are. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.usaid.gov/who-we-are>
- (35) USAID. What we do. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-18]. Dostupné z: <http://www.usaid.gov/what-we-do>
- (36) USAID. Budget. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-18]. Dostupné z: <http://www.usaid.gov/results-and-data/budget-spending>
- (37) USAID. Mission, vision and values. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.usaid.gov/who-we-are/mission-vision-values>
- (38) USAID. Types of emergency food assistance. *Usaid.gov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.usaid.gov/what-we-do/agriculture-and-food-security/food-assistance/programs/emergency-programs/types-emergency>
- (39) VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Světová banka: Přehled členů organizace a jejich funkcí. KURSA, David. *Euroskop.cz* [online]. © 2005-2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9145/sekce/svetova-banka/>
- (40) WELCOME EUROPE. DCI – Development Cooperation Instrument. *Welcomeeurope.com* [online]. © 2000-2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:

http://www.welcomeurope.com/european-funds/dci-development-cooperation-instrument-611+511.html#tab=onglet_details

Seznam knižních zdrojů

- (41) DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO. *Projektový management podle IPMA*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 526 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4275-5.
- (42) TETŘEVOVÁ, Liběna. *Financování projektů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006, 182 s. ISBN 80-86946-09-6.
- (43) EU fondy - CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003, xxxii, 709 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 8071798045.
- (44) MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. *Obchodní podnikání ve 21. století*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 520 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4780-4.
- (45) FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, 356 s. Expert (Grada). ISBN 80-247-0939-2.
- (46) FOTR, Jiří a Jiří HNILICA. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 299 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5104-7.
- (47) SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 471 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

Elektronické dokumenty

- (48) *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Editor Daniela Králová, Blanka Medková, Jana Mračková. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, c2007, 89 s. ISBN 978-80-86961-31-6.
- (49) Hana Svobodová. *Slovenská politologická revue: Brettonwoodský systém, Mezinárodní měnový fond a Světová banka* [online]. 2005 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/20070609135402/http://www.ucm.sk/revue/2005/3/svobodova.pdf>

Seznam použitých zkratek

Zkratka	Anglický název	Český název
UNDP	United Nations Development Programme	Rozvojový program OSN
HDI	Human Development Index	Index lidského rozvoje
OSN	-	Organizace spojených národů
WHO	World Health Organization	Světová zdravotnická organizace
UNICEF	United Nations Children's Fund	Dětský fond Organizace spojených národů
EU	-	Evropská unie
FORS	-	České fórum pro rozvojovou spolupráci
WFP	World food programme	Světový potravinový program
FAO	Food and Agriculture Organization	Organizace pro výživu a zemědělství
IDA	International Development Association	Mezinárodní asociace pro rozvoj
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development	Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries	Organizace zemí vyvážejících ropu
USAID	United States Agency for International Development	Americká agentura pro mezinárodní rozvoj
DFID	Department for International Development	Oddělení pro mezinárodní rozvoj
CIDA	Canadian International Development Agency	Kanadská mezinárodní rozvojová agentura
JICA	Japan International Cooperation Agency	Japonská mezinárodní agentura pro rozvoj
SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency	Švédská mezinárodní agentura pro rozvojovou spolupráci
EIB	European Investment Bank	Evropská investiční banka
ES	-	Evropské společenství
EDF	European Development Fund	Evropský rozvojový fond
DCI	Development Cooperation Instrument	Nástroj pro rozvojovou spolupráci
ENPI	The European Neighbourhood Instrument	Evropský nástroj sousedství a partnerství
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance	Nástroj předvstupní pomoci
EIDHR	European Instrument for Democracy and Human Rights	Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva
AKT	-	Africké, karibské a tichomořské státy
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization	Organizace OSN pro průmyslový rozvoj
MMF	-	Mezinárodní měnový fond
WBG	World Bank Group	Skupiny světové banky

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Index lidského rozvoje

Obrázek č. 2: Nejchudší země, kde pomáhá Mezinárodní asociace pro rozvoj

Obrázek č. 3: Země, na které bylo poskytnuto nejvíce finančních prostředků v roce 2013

Obrázek č. 4: Odhadovaný počet dospělých a dětí žijící s nálezou HIV, data za rok 2013

Obrázek č. 5: Země, kde pomáhá USAID

Obrázek č. 6: Proces při potravinové pomoci z USA

Obrázek č. 7: Místní a regionální nákup

Obrázek č. 8: Převody hotovosti pro jídlo

Obrázek č. 9: Poukázky na jídlo

Obrázek č. 10: Bod zvratu

Seznam grafů

Graf č. 1: Výdajové stropy EU v procentech

Graf č. 2: Rozpočet EU pro zahraniční spolupráci a pomoc

Graf č. 3: Finanční perspektiva na léta 2007 – 2013: Geografické nástroje EU

Graf č. 4: Podíl toku financí rozpočtu ENPI podle sektorů rozvojové pomoci rok 2010 a 2011

Graf č. 5: Podíl toku financí rozpočtu DCI podle sektorů rozvojové pomoci rok 2010 a 2011

Graf č. 6: Podíl finančního rozpočtu UNDP do rozvojových zemí za rok 2013

Graf č. 7: Top deset největších dlužníků IBRD ve fiskálním roce 2014

Graf č. 8: Podíl finančních prostředků ve fiskálním roce 2013

Graf č. 9: Regresní odhad návštevnosti Chiang Rai

Graf č. 10: Analýza bodu zvratu

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Nejhladovější země (% podvyživených z populace)
- Tabulka č. 2: Rozpočet nejvýznamnějších sektorů USAID pro rok 2016
- Tabulka č. 3: Ganttův diagram
- Tabulka č. 4: Histogram
- Tabulka č. 5: Odhadované celkové náklady
- Tabulka č. 6: Odpisy
- Tabulka č. 7: Odhadovaná roční poptávka
- Tabulka č. 8: Odhad návštěvnosti Chiang Rai pomocí časových řad lineární metodou
- Tabulka č. 9: Kalkulace na jednu marmeládu
- Tabulka č. 10: Realistický plán tržeb
- Tabulka č. 11: Optimistický plán tržeb
- Tabulka č. 12: Pesimistický plán tržeb
- Tabulka č. 13: Realistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 66%
- Tabulka č. 14: Optimistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 100%
- Tabulka č. 15: Pesimistický finanční plán 2017 - 2036: Tržby 33%
- Tabulka č. 16: Celková zisková marže za 20 let
- Tabulka č. 17: Zisková marže v letech 2017 – 2036
- Tabulka č. 18: Anuitní splácení úvěru

Přílohy

Návrh projektu rozvojové pomoci: Výroba marmelád z exotického ovoce ve vybrané thajské komunitě v provincii Chiang Rai

Autoři: Bc. Jan Praus, Bc. Denisa Poppová, Bc. Magda Pěnková, Bc. Radka Maková

Mendelova univerzita v Brně
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Výroba marmelád z exotického ovoce ve vybrané
thajské komunitě v provincii Chiang Rai

Návrh projektu rozvojové pomoci

Bc. Jan Praus

Bc. Denisa Poppová

Bc. Magda Pěnková

Bc. Radka Maková

(Aktualizovaná verze, Brno 2015)

Obsah

Úvod	3
Teritoriální informace.....	3
Provincie Chiang Rai	5
Analýza cílového trhu	7
Agroturismus	10
Agroturismus v Chiang Rai.....	10
Stav návštěvnosti destinace	12
Popis současné situace potřebnosti projektu	13
Cíle a výstupy.....	15
Popis procesu výroby	16
Schéma pracovního procesu	18
Management kvality odpadů	18
Organizace práce v komunitě.....	19
Marketingový potenciál	20
Marketingový mix.....	22
Odhadované náklady.....	26
Implementační proces projektu	27
Matice logického rámce	28
SWOT analýza projektu	29
Rizika projektu a jejich eliminace	30
Závěr a udržitelnost projektu	32
Zdroje	33
Seznam tabulek a obrázků.....	35

Úvod

Thajsko je turisticky velmi oblíbená země, která má také velký potenciál ve výrobě nových potravinových produktů. Teplé podnebí a množství lidských zdrojů jsou dalšími faktory k návrhu rozvojového projektu v dané oblasti. V této práci jsme se rozhodli vytvořit návrh rozvojové pomoci ve formě výroby marmelád z exotického ovoce ve vybrané thajské komunitě v thajské provincii Chiang Rai.

Teritoriální informace

Thajské království, zkráceně Thajsko, je stát v jihovýchodní Asii. Jeho sousedy jsou Myanmar, Laos, Kambodža a Malajsie. Hlavním městem je Bangkok, thajsky nazývaný Krung Thep. Thajsko se tradičně rozděluje na pět oblastí. Není to sice administrativní rozdělení, ale všechny tyto oblasti jsou zřetelně odlišné klimatem, přírodními podmínkami, historií a tradicemi. V našem projektu se budeme zabývat oblastí Severního Thajska, kde se nachází provincie Chiang Rai.

Podnebí

Thajsko je typickou tropickou zemí. Zdejší klima je ovlivněno monzuny, které v Severním Thajsku vytváří tři roční období - období horka a vlhka (březen-červen; vysoké teploty a vlhkost), období dešťů (červen-říjen; období vysoké zemědělské aktivity a sázení rýže, typické jsou monzuny z Indického oceánu) a období chladna a sucha (listopad-březen; turisticky ideální období, v Chiang Rai trvá období sucha 6 měsíců, tedy až do května).

Obyvatelstvo

Etnické složení - Thajci 75 %, Číňané 14 %, ostatní 11 %. Daná oblast je tradičním domovem řady horských kmenů. Původní Thajci pocházejí z provincie Yunnan (dnešní J Čína). V prvních stoletích 2. tisíciletí docházelo ke stěhování do oblasti dnešního Thajska a mísili se s

místním obyvatelstvem. V zemi převládá buddhismus 94,6 %. Dále zde najdeme islám 4,6 % a křesťanství 0,7 %.

Politický systém

Thajsko je konstituční monarchií a v jejím čele stojí král Pchúmipchon Adunjadét. Královská moc je regulovaná ústavou a je také podřízena jejím ustanovením. Král zahajuje zasedání parlamentu, jmenuje premiéra a také členy kabinetu. Armáda se skládá z Královské thajské armády, Královského letectva, Královského námořnictva a policie.

Ekonomika

Ekonomika Thajska patří k nejsilnějším v regionu. Mezi lety 1985 a 1996 zažívalo rychlý ekonomický růst a dnes patří mezi nově industrializované země. Hospodářství je založeno převážně na exportu - vyváží se rýže a různé průmyslové produkty. Hrubý domácí produkt v roce 2012 byl 6 572 USD na osobu a růst činil 6,5%. Nezaměstnanost v první čtvrtině roku 2014 činila pouze 0,9 %. To je způsobeno velkým počtem lidí žijících se samozásobitelským hospodařením, majících živnost nebo zaměstnaných v rodině bez nároku na mzdu.

O rozvojovém charakteru thajské ekonomiky však svědčí stále ještě neúměrně vysoký podíl zaměstnanosti obyvatel v zemědělském sektoru. Přestože se zemědělství podílí jen 13,3% na tvorbě HDP, váže na sebe téměř 41% thajské pracovní síly. K rychlému rozvoji thajské ekonomiky v posledních dvaceti letech přispěl zejména rychlý rozvoj průmyslu orientovaného na export. Ještě před deseti lety Thajsko vyváželo především textil a zemědělské výrobky, dnes patří k významným exportérům automobilů a jejich dílů (největší světový exportér pick-upů), počítačové techniky a spotřební elektroniky. Thajsko je také největším světovým exportérem rýže. Významnou pozici rovněž zaujímá v mezinárodním obchodu s rybími produkty, krevetami a kuřaty. Thajsko i nadále zůstává světovou velmocí v oblasti cestovního ruchu. K úspěšným odvětvím orientovaným spíše na domácí poptávku patří výroba železa a oceli, motocyklů, cementu a stavebních materiálů.

Měnou v Thajsku je 1 TBH čili Thajský Baht, který se rovná 100 satangů (v turistických oblastech lze možno platit také USD či Eury).

Severní Thajsko

Centrem oblasti je 2. největší město Thajska - Chiang Mai. Severní Thajsko se skládá ze série pohoří s průměrnou výškou 1 200 m.n.m., kterými protékají řeky Ping, Wang, Yom a Nan. Zde se také nachází nejvyšší bod v zemi - hora Doi Inthanon (2 595m.n.m.). Rozlehlá část oblasti je krytá tropickým monzunovým pralesem. Nejcennějším artiklem zde je dřevo - teak (dnes plný zákaz těžby). O lukrativnosti Severního Thajska značí i fakt, že první tři Thajská království v Indočíně (Sukhothai, Chiang Mai a Chiang Saen) měla svá sídla právě zde.

Provincie Chiang Rai

Chiang Rai je provincie o rozloze kolem 11 680 km², se stejnojmenným hlavním městem. Provincie je součástí Zlatého trojúhelníku - místa, kde mají hranice tři státy – Thajsko, Laos a Barma (Myanmar). V Chiang Rai nalezneme také nejsevernější bod Thajska, kterým je Mae Sai. Nadmořská výška provincie je v průměru kolem 580 m n. m., hornatý terén je však převážně na severu a na západě.

Historie Chiang Rai se datuje od 7. století, kdy došlo k prvnímu osídlování, ve 13. století se oblast stala centrem Království Lanna Thai (Království milionu rýžových polí) a v roce 1262 se stalo jeho oficiálním hlavním městem. V provincii žije 1 270 000 obyvatel. Většina populace v oblasti jsou Thajci, 12.5% patří k horským kmenům. Město Chiang Rai je hlavní město a obchodní centrum provincie, je domovem 70 000 obyvatel.¹

¹ Chiang Rai Province [online]. Citováno 2014-12-28. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Chiang_Rai_Province>.

Chiang Rai má tropické vlhké a suché klima. Zimy jsou poměrně suché a teplé. Teploty stoupají až do dubna s průměrným denním maximem při 34,9 ° C. Monzunové období trvá od konce dubna do října, s hustým deštěm a poněkud chladnější teploty během dne, i když noci zůstávají teplé.

Obrázek č. 1: Mapa Thajska: Oblast provincie Chiang Rai²

² Mapa modifikována z <<http://www.thaihotelslinks.com/thailand/pic/thailand-map1.gif>>

Provincie Chiang Rai je rozdělena na 18 okresů³:

- 1 Mueang Chiang Rai
- 2 Wiang Chai
- 3 Chiang Khong
- 4 Thoeng
- 5 Phan
- 6 Pa Daet
- 7 Mae Chan
- 8 Chiang Saen
- 9 Mae Sai
- 10 Mae Suai
- 11 Wiang Pa Pao
- 12 Phaya Mengrai
- 13 Wiang Kaen
- 14 Khun Tan
- 15 Mae Fa Luang
- 16 Mae Lao
- 17 Wiang Chiang Rung
- 18 Doi Luang

Analýza cílového trhu

Zemědělství

Jako hlavní tržní plodina v provincii Chiang Rai se pěstuje rýže, a to díky kvalitě půdy a velkému množství vody. Zemědělství živí mnohem více lidí než jakékoliv jiné zaměstnání či podnikání. Někteří zemědělci nabízejí vypěstované plodiny k prodeji ve stáncích u silnice. Období dešťů, které v dané oblasti trvá 5 - 6 měsíců, podporuje rychlý růst rostlin a zajišťuje dobrý příval vody.

Plody typické pro danou oblast jsou: liči, ananas a jahody. K dispozici je také mango, mangosteen, pomeranč, banán a papája. Ceny ovoce se výrazně liší v závislosti na ročním období, avšak vždy je zde k dispozici velká nabídka ovoce, které je velmi levné. Bohaté tržní plodiny jsou káva Arabica, čaj, mango a brambory.

³ Chiang Rai Province [online]. Citováno 2014-12-28. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Chiang_Rai_Province>.

Terén provincie má velký potenciál pro zemědělství, jelikož kromě malých hor a řek (78% terénu je hornatý), má také mnoho rovinatých pozemků vhodných pro zemědělství. Pěstuje se zde rýže, fazole, kukuřice, juta, brambory, cibule, česnek, zelená listová zelenina, chřest, houby, káva a tabák. Z ovoce je nejčastěji pěstováno liči, longan, ananas, jahody a melouny.

Přestože lidé produkují hodně znečištění (zde převážně prostřednictvím svých motorových vozidel), vzduch je čištěn bujnou vegetací a dostatkem srážek. Dříve byla provincie Chiang Rai nebezpečnou oblastí, kvůli blízkosti "Zlatého trojúhelníku", kudy se pašovaly drogy přes hranice. Dnes je to minulostí a k pašování drog zde již nedochází.⁴

Obrázek č. 2: Čajové plantáže v Provincii Chiang Rai⁵

⁴ Agriculture, Natural Resources and Natural Environment [online]. Citováno 2014-12-29. Dostupné z: <<http://www.chiangraiprovince.com/guide/index.php?page=p33>>.

⁵ tamtéž

Cestovní ruch v Chiang Rai

Návštěvníky do regionu lákají především zajímavé chrámy, které se zde nacházejí. Za zmínku stojí Wat Ngam Muang, který stojí na stejnojmenném kopci a pochází z roku 1489. Je zde uchován popel a ostatky krále Meng Raie, před chrámem byla postavena v roce 1952 také jeho socha. Od chrámu Wat Phra That Doi Chom Thong, který rovněž stojí na kopci, je pěkná vyhlídka na řeku Mae Kok. Naproti chrámu lze vidět také stavbu k příležitosti 60. narozenin krále Ramy IX, kterou tvoří 108 pilířů.

V chrámu Wat Phra Singh byla dříve uložena jedna ze tří stejných soch Phra Buddha Singh, které v Thajsku jsou, nyní je zde však již jen kopie. Stejnojmenný chrám naleznete také v Chiang Mai. Mezi nejzajímavější však patří chrám Wat Phra Kaeo ze 13. století, k němuž se váže pověst, že když jej v roce 1436 zasáhl úder blesku, zjevila se černá soška Buddha, ze které se zrodil Smaragdový Buddha, který konal zázraky. Dnes je zde k vidění již jen replika sošky. Krásný a značně populární je také tzv. White Temple (bílý chrám) Wat Rong Khun, který působí velice elegantně a je dosti fotogenický.

Obrázek č. 3: White Temple v provincii Chiang Rai⁶

⁶ Chiang Rai Province [online]. Citováno 2014-12-28. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Chiang_Rai_Province>.

Přírodní krásy provincie jsou také lákadlem pro zvyšující se počet návštěvníků celé provincie. Navštěvovaný je například vodopád Khun Kon, který leží asi 30 km na jih od hlavního města, je se svou výškou 70 m v provincii nejvyšší, a je také považován za nejkrásnější. Z vesnic okolo řeky Mae Kok se turisté mohou vydat do některého výcvikového tábora slonů či na výlet do pralesa. V regionu návštěvníci mohou navštívit také muzeum Up Kham, kde je možno shlédnout předměty, vč. nábytku z období Království Lanna, či z majetku bývalých králů. Také muzeum Ho Watthanatham Nithat nabízí starodávné artefakty, písemnosti či literaturu. Dále se turisté mohou vydat z provincie Chiang Rai do sousední Barmy nebo Laosu.

Agroturismus

Agroturistika je forma alternativního cestovního ruchu, která vytváří nové ekonomické příležitosti pro místní komunity. Obsahuje celou řadu dalších aktivit, jako jsou zemědělské festivaly, prohlídky a pobyty na farmách, naučné stezky, zemědělská muzea a mnoho dalšího.

Potenciální přínosy agroturistiky pro místní zemědělství jsou různé. Za prvé, agroturistika může generovat diverzifikace příležitostí pro místní zemědělce ke zvýšení jejich příjmů a zlepšit životaschopnost obyvatel. Za druhé, může být vynikajícím nástrojem ke vzdělávání veřejnosti o významu zemědělství a jeho podílu na ekonomice a kvalitě života. Za třetí, může poskytovat ekonomické pobídky ke snížení rozdílů mezi vesnicí a městem. A v neposlední řadě agroturistika zvyšuje přitažlivost a poptávku po místních výrobcích, podporuje místní marketing a přímý prodej. Celkově vytváří přidanou hodnotu daného výrobku, která stimuluje ekonomickou aktivitu a šíří výhody turismu mezi ostatní místní komunity.

Agroturismus v Chiang Rai

Severní regiony Thajska jsou od ostatních odlišné zejména kulturou, geografii a způsobem života. Místní prostředí se může těšit z hor, zalesněných vrchů, husté a těžko proniknutelné džungle, ale také z úrodné zemědělské půdy ve spojení s nádhernými scenériemi nabízejícími nezapomenutelné zážitky. Agroturismus závisí zejména na topografii regionu. V provincii se nachází řada organizací, především pod královskou iniciativou, které podávají pomocnou ruku

místním obyvatelům ve snaze zefektivnit zemědělství. Královské programy zlepšují životní standardy a zemědělské postupy, které nahrazují původní praktiky jako vypalování půdy nebo kultivaci opia, například pěstováním kávy nebo čaje. Etnická diverzita hraje zásadní roli pro charakter agroturismu v regionu. Snoubí původní staleté znalosti s moderními zemědělskými postupy.⁷

Zde pro příklad pár agroturistických center z provincie Chiang Rai⁸:

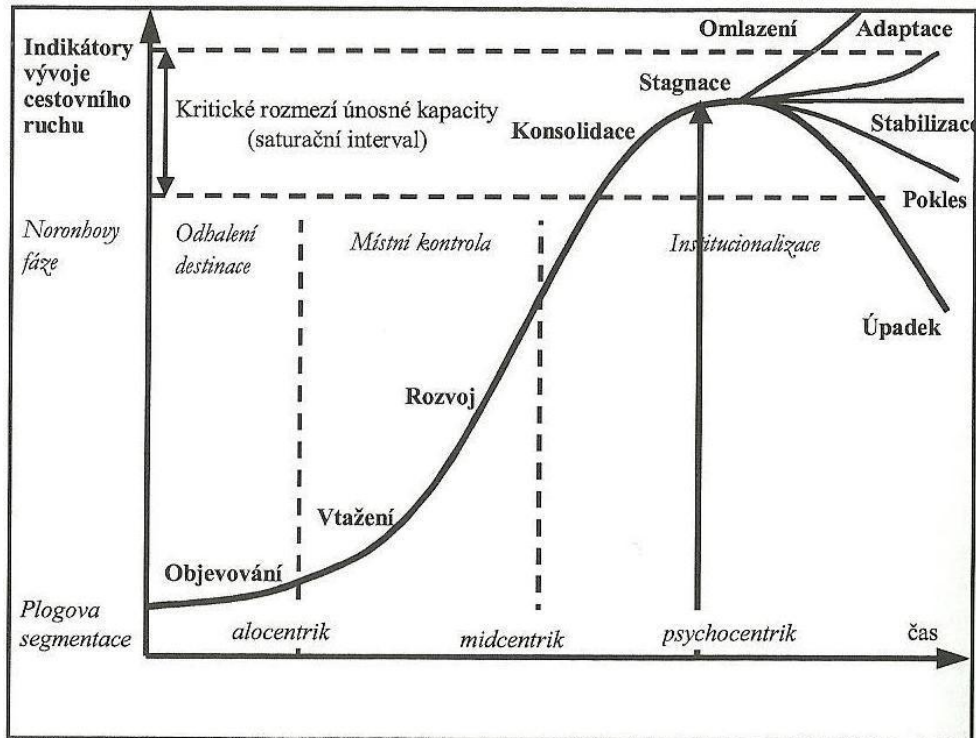
- 1) **Ban Mae Chan Tai Agro-tourism Centre** - centrum kávových plantáží, které turistům přibližuje pěstování a výrobu kvalitní kávy. Pobyty trvají obvykle 3 dny, centrum zprostředkovává homestay a jídlo.
- 2) **Chiang Rai Agricultural Research and Development Centre** - centrum kávových plantáží, kde turisté vidí proces výroby kávy a integrovaný zemědělský systém. Také je zde pro turisty budhistická zahrada pro meditaci.
- 3) **Doi Mae Salong Nok Agro-tourism Centre** - centrum čajových plantáží, známé pro svůj vysoce kvalitní čaj Oolong (světově proslulý Tradiční čínský čaj). Čaj nahradil pěstování opia v dané oblasti. Návštěvníci zde uvidí jak typický proces výroby pěstování čaje, tak návštěvu plantáže a ochutnávku čaje a tradičních jídel Yunnanese. Centrum zprostředkovává ubytování a jídlo.
- 4) **Prince Chakraband Pensiri Centre for Plant Development** - centrum pro vývoj rostlin, kde farmáři pěstují semena k produkci zeleniny (jak ke spotřebě, tak k prodeji pro domácnosti jako extra příjem). Turistům je umožněno cestování za pěstovanými plodinami - jak na různé pozemky, tak do laboratoří. Návštěvníci mohou vypěstované rostliny ochutnat v restauraci nebo v obchodě s místními produkty. Centrum nabízí ubytování a parkování.

⁷ Agritourism: Green Travel in Thailand. [online]. Citováno 2014-12-29. Dostupné z <tourismproduct.tourismthailand.org>.

⁸ Agritourism: Green Travel in Thailand. [online].

Stav návštěvnosti destinace

Obrázek č. 4: Životní cyklus destinace (Pásková)⁹

Zdroj: Pásková (2008)

Navrhovaný projekt je zaměřen na cílovou destinaci ve fázi životního cyklu destinace rozvoje. Je marketingově mířen na individuální návštěvníky, převážně inovativnějšího typu, preferující dobrodružnější formu cestování, které si zpravidla zajišťují vlastními silami a na základě vlastních znalostí. Návštěvníci tohoto typu jsou označováni jako alocentrici (až midcentrici) nebo jako „objevovatelé“, zpravidla znají nebo se snaží intenzivně poznávat místní kulturu a jsou místní komunitou obvykle příznivě přijímáni. Podle Christallerova modelu se zpravidla jedná o návštěvníky ze vzdálenějších zdrojových oblastí, kteří jsou do destinace přitahováni jejími jedinečnými nebo podstatně odlišnými přírodními a kulturními charakteristikami.

⁹ PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. 1. vydání. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. 298s. ISBN 978-80-7041-658-7.

Návštěvnost území začíná mít známky pravidelnosti. Podle Doxeyho iritačního indexu lze stávající postoj většiny místních obyvatel k návštěvníkům a potažmo k rozvoji CR charakterizovat jako entuziasmus, označovaný jako „nadšené přijetí“. Protože ve vznikající destinaci neexistuje rozvinutější suprastruktura CR (zejména ubytovací kapacity), je míra využívání místní (původní, „neturistické“) infrastruktury a intenzita kontaktu návštěvníků s místními obyvateli značná (ubytování v homestayích). Na fyzickou strukturu a sociální prostředí (ekonomický a společenský život místních obyvatel) destinace mají tito návštěvníci zvyšující se vliv a zprostředkováním své zkušenosti dávají rozhodující impuls pro zvyšování návštěvnosti destinace náročnějším segmentem, vyhledávajícím relativně větší komfort a jistotu, i inovativním investorům. Pokud by docházelo k nárůstu objemu a pravidelnosti návštěvnosti destinace, přešel by cestovní ruch v dané destinaci do fáze vtažení a rozvoje. Místní iniciativa v naší destinaci by vzrostla přímo úměrně zvyšujícím se nárokům návštěvníků, rozvoj cestovního ruchu by nabýval jisté úrovně organizovanosti a projevovaly by se první tlaky na samosprávu a veřejné instituce ve smyslu zabezpečení infrastruktury.¹⁰

Popis současné situace potřeby projektu

Thajsko se řadí mezi přední světové exportéry, jehož výrobky se exportují téměř po celém světě. Kvůli sezónnosti však je v určitém období v této zemi zaznamenán přebytek ovoce, a trh je těmito plody přesycen. To poté způsobuje pokles jeho ceny a nižší příjmy místním zemědělcům. Naopak v jiných měsících je ho nedostatek, a to může být problém. Všechno ovoce se nestihne sklízet, začne hnit a je zkrátka bez využití. Přitom obsahuje spoustu vzácných vitamínů a minerálů, a nad to je toto exotické thajské ovoce velice chutné. Řešením tohoto problému může být přidaná hodnota. To znamená, že se ovoce spotřebuje tak, že finální produkt bude mít trochu jinou podobu. Obvykle je to například džus, který však není tolik trvanlivý. Naší přidanou hodnotou, kterou se v tomto projektu zabýváme, je zpracování ovoce do podoby marmelád.

¹⁰ PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu

Oblast Chiang Rai jsme si vybrali proto, že se nachází na severu Thajska a je považována za jednu z nejchudších v celé zemi. Tato oblast nemá přístup k moři a její obyvatelé žijí skromná políčka s rýží, tabákem, kaučukem, cukrovou třtinou či maniokem. V Chiang Rai se ale nachází velmi významná památka, která do oblasti přiláká ročně řadu turistů. Jedná se o tzv. “White Temple”. Oblast tedy do jisté míry těží z příjmů z cestovního ruchu. Lidé z místní komunity zde však stále hledají nové aktivity a snaží se získat nové poznatky, o které se mohou později podělit s ostatními. Na severu Thajska jsou většinou lidé závislí na vlastní produkci a její přebytek prodávají na místním trhu. Cílem tohoto projektu je spotřebovat místní suroviny tak, aby bylo dosaženo jejich co nejvyššího využití při současném zachování co nejnižších výdajů.

Definice cílové skupiny

Majorita obyvatel v provincii Chiang Rai jsou farmáři a obchodníci. Projekt cílí k tomu, aby byla diverzifikována aktivita komunity, a to přispělo k nárůstu prodeje místních výrobků i k nárůstu návštěvnosti a příjmů z cestovního ruchu. Zvyšující se návštěvnost v regionu napomůže většímu odbytu lokálních výrobků a vygenerují se zdroje dodatečných příjmů. V oblasti se nachází řada možností alternativního ubytování typu “home-stay”. Tato forma ubytování je nabízena i v blízkosti místa realizace našeho projektu. Projekt dále umožní prohlubování vazeb v komunitě, jelikož zainteresovává řadu lidí, a vyžaduje kooperativní přístup celé skupiny. Projekt nabídne možnost participace a spolupráce starším obyvatelům, kteří se mohou na realizaci účastnit a předávat zkušenosti novým generacím. V rámci projektu se komunita také naučí postupům konzervace ovoce, udržitelnosti a ochraně kulturních a přírodních hodnot. Jelikož se jedná o projekt s více zainteresovanými stranami (narozdíl od aktivit řízených a plánovaných jedním farmářem), bude vyžadovat optimální využití existujících lidských zdrojů a efektivní spolupráci.

Místní komunita postrádá zdroje pro investování do rozvoje místní infrastruktury, komunálních a hygienických zařízení (např. čističky vod). Navrhovaný projekt přinese finanční prostředky do komunitní pokladny, které mohou být následně alokovány na financování aktivit a projektů podle aktuálních potřeb na základě rozhodnutí komunity samotné. Zároveň zajistí

pracovní místa lidem žijícím v komunitě.

Také je předpokládán zvyšující se příliv turistů do oblasti, kde komunita sídlí. Tím se bude úměrně zvyšovat rozvoj cestovního ruchu (služeb s ním spojených) a příjmy z něho.

Cíle a výstupy

Hlavním cílem projektu je zlepšit ekonomickou a sociální situaci vybrané thajské komunity v provincii Chiang Rai (okresu Mae Suai) pomocí diverzifikace aktivit v podobě výroby lokálního produktu. Prostředkem k dosažení cíle bude doplnění komunitních aktivit o výrobu marmelád a džemů z lokálního ovoce a jejich následný prodej. Jelikož se farmáři a prodejci ovoce v regionu často kvůli vlivu sezónnosti a výkyvům v poptávce mohou setkávat s přebytkem své úrody, je výroba marmelády také způsobem konzervace tohoto přebytkového ovoce a jeho vhodnou přeměnou na finanční prostředky. Produkt je dále podrobněji popsán v podkapitole *Produkt kapitoly Marketing*. Finanční prostředky získané z prodeje navrhovaného produktu budou následně přesunuty místní komunitě a alokovány podle jejich potřeb. Jedná se tedy o vytvoření pracovních míst pro místní komunitu. Nepřímou přidanou hodnotou projektu bude i zvýšení míry vzdělanosti (např. zvýšení ekonomické gramotnosti komunity, vzdělání v konzervaci potravin, ochraně přírody, rozvoj jazykových dovedností díky zvýšené koncentraci turistů, zlepšení organizačních schopností, utužování komunity apod.).

Výroba místních exotických marmelád by do vesnice mohla přivést návštěvníky zajímavící se o výrobu lokálních produktů nebo kulinářský cestovní ruch.

Cílem bude vytvoření produktu, který je ekologicky udržitelný (založen na socio-kulturních a politických aspektech ekologie a bude klást důraz na ochranu přírodních zdrojů a ekosystémů, nenarušovat životní prostředí), důraz na diferentnost (rozdílnost regionů, kultur, vzorců chování a systémů hodnot), šetrně bude využívat místních zdrojů (zachovávat a racionálně využívat jak přírodní, tak společenské a kulturní zdroje, což ve výsledku přinese komunitě dlouhodobý ekonomický efekt), zapojí místní komunitu do rozvoje, a tím podpoří místní ekonomiky bez škod na životním prostředí. Organizací projektu bude zasazeno o zodpovědný marketing, tj. působení

na návštěvníky i místní komunitu tak, aby byly poskytnuty úplné a pravdivé informace, které povedou k většímu respektu k přírodnímu i společenskému prostředí a zvýší uspokojení návštěvníků i místních komunit.

Cíle projektu byly definovány tak, že při vhodně zvoleném financování, provozní a marketingové strategii jsou dosažitelné.

Popis procesu výroby

Marmelády jsou většinou vyráběny z toho, co si lidé sami vypěstují nebo levně nakoupí. V našem případě se jedná o exotické ovoce, které roste v thajské oblasti Chiang Rai (viz. tabulka níže). Želírováním různých druhů ovoce je zajištěna jeho dlouhodobá konzervace v jiné podobě. Při vhodném uskladnění mohou mít tyto výrobky trvanlivost až několik let.

Ovoce by mělo být dobře zralé, ale nikoliv přezrálé (beze stop hniloby). Pro výrobu klasické marmelády jsou potřebné následující ingredience: **ovoce** (množství záleží na typu ovoce - jiné bude u manga než například u malého ovoce jako je litchi), **želírovací / pektinový přípravek, šťáva z citrónu, cukr** (palmový).

**Želírování, kterým se z ovoce získají marmelády, je závislé na pektinu, který každý druh ovoce obsahuje v různém množství. Protože však při dlouhodobějším vaření ovoce ztrácí mnoho důležitých vitamínů a dalších látek, přidává se pektin, želírovací cukr, nebo cukr a kyselina citronová přímo do směsi a proces tepelné úpravy pak trvá maximálně 5 minut. Ztráty vitamínů, minerálů a dalších látek, ale i chuti, barvy a aroma jsou při krátkém vaření minimální.*

Sklenice (včetně jejich víček), ve kterých budou marmelády uskladněny, je nutné důkladně omýt horkou vodou, postavit dnem vzhůru a nechat na utěrce okapat a vyschnout. Plody se opláchnou studenou vodou, oloupou a zbaví pecek nebo jádřinců. Takto připravené plody se rozmixují či poctivě rozmačkají. K vaření je nejvhodnější široký nižší kastrol (co největší plocha pro odpařování vody). Směs (ovoce, citron, cukr, želírovací přípravek) v kastrolu při vaření je potřeba průběžně míchat. Var začne ve chvíli, kdy se začnou objevovat velké bubliny. Pokud směs nestéká (vyzkoušet na studené nakloněné lžíci), je možné začít sklenice plnit. Po uzavření

se sklenice nechají vychladnout na utěrce postavené dnem vzhůru nebo je možné je ještě sterilovat dalších deset minut ve vroucí vodě (v tomto případě však vznikají další náklady).

Provozovna

Plně vybavená budova, ve které bude probíhat příjem surovin a samotný výrobní proces, musí mít takovou povahu, která umožňuje zabránit výskytu škodlivých zápachů, kouře, prachu a další kontaminace. Musí mít dostatečnou velikost pro dané účely a mít takovou konstrukci, která zabrání vniknutí a usídlení hmyzu, případně zvířete. Prostory musí být dobře osvětleny a ventilovány. V místě výrobního procesu by mělo být vhodné zařízení pro pracovníky na mytí a usušení rukou (hygienická opatření).

Skladování

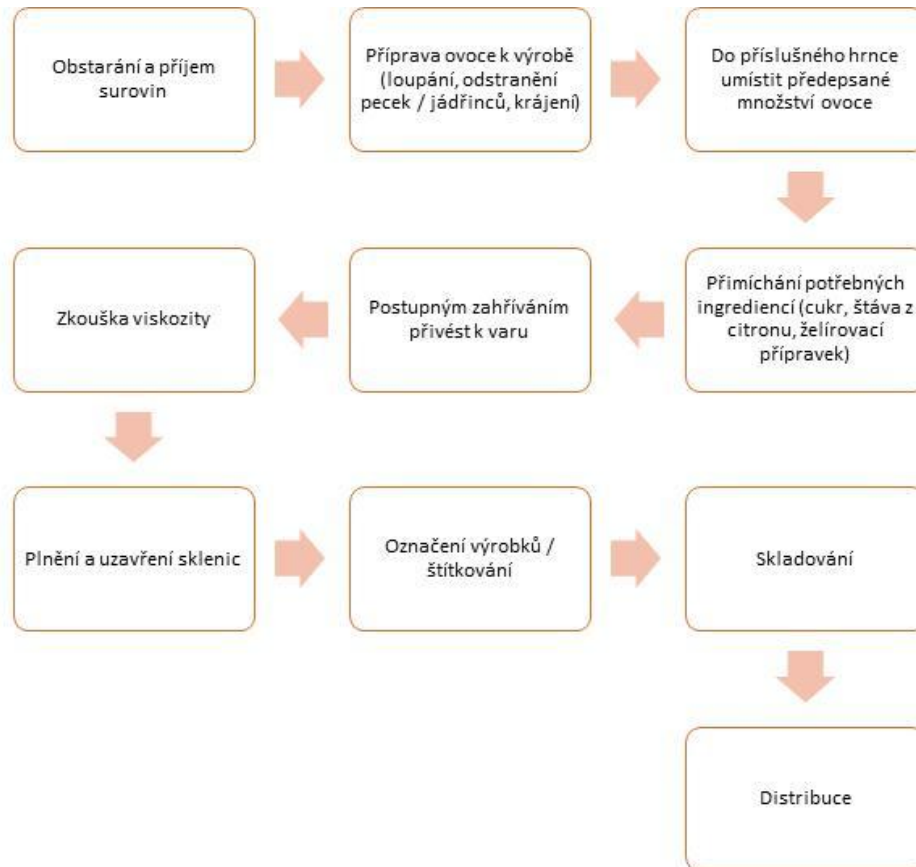
Sudy pro skladování ovoce v provozovně musí být umístěny tak, aby byl zachován dostatečný prostor pro jejich manipulaci a kontrolu. Odpovědný pracovník bude kontrolovat stav skladovaných surovin a určovat pořadí zpracování jednotlivých partií.

Před uložením hotových výrobků je nutné sklenice označit štítky s datem výroby, obsahem a potřebnými hodnotami. Skladovat by se měly na chladném a tmavém místě. Oblasti a prostory, kde jsou hotové marmelády přijímány a skladovány, musí být odděleny od oblastí přípravy, výroby nebo balení konečného výrobku tak, aby nedošlo ke kontaminaci hotových výrobků.

Podmínky skladování a přepravy musí být takové, aby zajistily integritu obalu a aby nebyla nepříznivě změněna kvalita a potravinová bezpečnost výrobku.

Schéma pracovního procesu

Obrázek č. 5: Schéma pracovního procesu

Zdroj: autoři práce

Management kvality odpadů

Ve výrobním procesu hraje důležitou roli kontrola kvality. Konečný výrobek musí splňovat požadované normy. Vzhledem k neustále se zvyšujícím nárokům na kvalitu výrobků byly mezinárodní standardizační organizací ISO zpracovány normy systému managementu kvality řady ISO 9000. Za kontrolu a bezpečnost potravin je odpovědný úřad pro kontrolu potravin a léčiv (FDA - Food and Drug Administration). K registraci produktu, která je před výrobou potřeba, je nutností mít podrobné údaje o postupu zpracování potřebných přísad. Poté musí být

inspektorem provedena kontrola zařízení pro výrobu marmelád a následně může výrobce získat licenci pro tuto výrobu. Ta bude po určité době pravidelně obměňována.

Prodávané marmelády musí být řádně označeny (nutriční hodnoty, obsah živin a určité informace o zdraví). Součástí štítku je i správný název a adresa distributora (pokud je výrobek vyráběn a prodáván ve stejné zemi, není nutné uvádět úplnou adresu).

Důležité je navrhnout takový systém, který bude řídit celý proces včetně výroby, řízení, ale i prodeje. Hlavními ukazateli, které je nutné v tomto případě sledovat a kontrolovat, jsou množství a kvalita. Množství je určováno poptávkou, v které je však potřeba počítat se změnami v závislosti například na sezoně nebo klimatických změnách. Pro každou sezonu musí být tedy objem výroby sledován tak, aby mohla být odhadnuta poptávka pro každé období v roce.

Změny v poptávce se budou měnit/budou odhadovány na základě zkušeností z minulých let. Cílem je sledovat produkci tak, aby splňovala objem stanovené výroby.

Celého procesu výroby marmelád se bude účastnit zhruba 47 lidí v dané komunitě. Kontrolovat její výrobu by měl někdo, kdo se v rámci komunity pohybuje, jelikož zná její strukturu, schopnosti jejích členů a strukturu prodeje. Zároveň však tato osoba musí mít zkušenost s výrobou marmelády a být schopna kvalitu vyhodnotit. Manažer kvality bude odpovědný za udržování vysoké kvality surovin, celý postup zpracování a konečný produkt.

Odpadem, který při výrobě vznikne, bude kůra či slupka z ovoce. Tu mohou využít místní zemědělci pro kompost a následné hnojení půdy. Tato služba samozřejmě nebude nijak zpoplatněna. Další možností, jak lze zbylý odpad využít, je kůru usušit pro dekoraci či následně rozemlít pro výrobu čajů či výplně do vonných polštářků.

Organizace práce v komunitě

Pro dosažení nejvyšší možné kvality a efektivity výroby bude pro členy místní komunity v Thajsku organizován školicí kurz. Cílem tohoto kurzu bude motivovat příslušníky dané oblasti, jak využívat nadměrného množství exotického ovoce pomocí zavedených technik s přidanou

hodnotou. Součástí kurzu bude přednáška a praktická část, která bude rozdělena do několika fází podle postupu výroby. Osoby, které se budou zabývat administrativou, marketingem, apod., budou muset být v této oblasti rovněž řádně proškoleni.

Cílem projektu je kromě vytváření příjmů místní komunitě také rozvoj schopnosti, znalosti a vzájemné spolupráce. V rámci organizační struktury bude několik jednotlivých oblastí a osoby zapojené do výroby budou v této struktuře zařazeny podle svých schopností, zkušeností či kvalifikace. Pro celý proces výroby bude potřeba několik dalších zaměstnanců. (Pracovníci provozu, nekvalifikovaní pracovníci, atd.)

Pro celkový provoz bude potřeba 47 osob, z toho 40 lidí, kteří se budou přímo podílet na výrobě, a tři pracovníci v administrativě a odbytu. Dále je potřeba jeden pracovník, jako předseda (vedoucí). Jeho práce bude zahrnovat i marketingové aktivity a tato osoba bude zodpovědná také za řízení podniku. Stejně tak bude potřebný jeden nebo dva pracovníci na pozici obchodního zástupce.

Na mzdách výroba přinese místním obyvatelům příjem (výroba marmelády bude představovat práci na plný úvazek).

Z výsledného zisku společnosti bude vytvořen rozpočet, kterým bude možné financovat potřebné projekty.

Marketingový potenciál

Provincie Chiang Rai sousedící s Myanmarem a Laosem není sice nejnavštěvovanější provincií Thajska, nicméně nabízí mnoho lákadel pro příchozí návštěvníky. Stejnomené hlavní město provincie Chiang Rai s okolo 200 tisíci obyvateli nabízí dobrou základnu pro prozkoumávání celého regionu. Charakter regionu je typicky severní a odlišuje se od ostatních částí Thajska v mnoha ohledech. Kuchyně je ostřejší a etnická skladba obyvatel je obohacena o procenta horských kmenů a barmských uprchlíků včetně kmene Karenů. Návštěvníky do regionu láká řada chrámů, z nichž nejznámějším a nejvyhledávanějším je zmíněný bílý chrám Wat Rong

Khun, dále pak místní příroda - vodopády a horké prameny Kun Korn, horské kmeny původních obyvatel a oblasti, které byly součástí tzv. Zlatého trojúhelníku.¹¹ Celý region má velký potenciál pro zvyšování návštěvnosti.

Současná doba je charakteristická zvyšující se poptávkou po lokálních produktech a organických bio potravinách. S měnícím se způsobem životní filozofie obyvatel nejen na západě, ale i v Thajsku, dochází k růstu trhu bio produktů. Pěstování organických plodin začalo v Thajsku v 90. letech a v posledních několika letech zaznamenává tento sektor velký nárůst. Těšil se jednak stabilnímu růstu na místních i mezinárodních trzích, zejména díky inovativním snahám thajského soukromého sektoru. V Thajsku vznikla řada certifikací, které postupně mají tendenci více se sjednocovat na regionální nebo celoasijskou úroveň. Sektor s bio produkty překročil počáteční rozvojovou fázi a vstoupil do fáze stabilního růstu. Státní i soukromý sektor podporuje a propaguje organické pěstování kvůli jasným benefitům ekologického zemědělství pro bezpečnost potravin a jeho environmentální přínos. Kromě tradičních bio produktů jako rýže a zeleniny se v posledních letech pozornost přenesla na jiné produkty jako čaj, koření, kosmetiku, textil a právě ovoce.¹²

Projekt je částečně propojen na cestovní ruch a alternativní způsob ubytování v místě, tj. ubytování v takzvaných homestayích, a poskytuje návštěvníkům při jejich pobytu atraktivitu cestovního ruchu v podobě kulinářského cestovního ruchu či agroturismu.

¹¹ Chiang Rai Travel Guide. [online]. Citováno 2014-12-27. Dostupné z: <http://wikitravel.org/en/Chiang_Rai>.

¹² Organic Farming Research in Thailand. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://www.orca-research.org/864.html>>.

Marketingový mix

Produkt

Finálním produktem vyrobeným v thajské komunitě jsou exotické marmelády vyrobené z lokálního ovoce v biokvalitě (vyrobené z ovoce, které pochází z kontrolovaného ekologického zemědělství, při pěstování plodin bez rizikových chemických látek, pesticidů, průmyslových hnojiv a antibiotik. Při výrobě se nepoužívají chemická aditiva jako umělá barviva, sladidla, konzervační látky nebo syntetické chuťové přísady)¹³. Ovoce pro přípravu marmelád bude nakupováno na místních trzích nebo přímo u farmářů, a to především z jejich přebytků.

Ovoce bude odebíráno od dodavatelů, kteří jsou ideálně držitelé certifikace ekologického zemědělství (A.C.T. programu¹⁴ pod záštitou thajského Ministerstva obchodu nebo lokální certifikace soukromé Northern Organic Standards Organization (NOSO)¹⁵, která certifikuje produkty ekologického zemědělství v severním Thajsku). Marmelády jsou slazené přírodním sladidlem, a to palmovým cukrem. Pro přípravu 1 kg marmelády bude použito zhruba 1,4 kg ovoce. Nejčastějšími druhy ovoce¹⁶ pro marmelády jsou mangosteen (pěstuje se celoročně), mango (od března do června), ananas (celoročně), citrusy (pomeranče, citrony, pomela), sezónně i jahody (prosinec až únor), litchi a jablka. Sezónně se budou vyrábět marmelády s různými kombinacemi ovoce. Pro dochucení marmelád budou použity další přírodní suroviny jako ibišek, skořice a další koření, které lze zakoupit na místních trzích.

¹³ Co znamená biokvalita potravin? Vystaveno 2013-12-20. [online]. Citováno 2014-12-21. [online]. Dostupné z: <http://zdrava-vyziva.doktorka.cz/co-znamená-bio-kvalita-potravin/>.

¹⁴ WYATT, Brett. *Local Organic Certification in Northern Thailand: The Role of Discourse Coalitions in Actor-Networks*. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <http://www.ijsaf.org/archive/17/2/wyatt.pdf>.

¹⁵ Chiang Rai: Thai Fruit. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <http://www.chiangmai-chiangrai.com/fruit-fruit.html>.

¹⁶ Organic Agriculture Certification Thailand. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <http://www.organic.moc.go.th/en/standard/mkt>.

Tabulka č. 1: Vybrané druhy ovoce pěstované v regionu Chiang Rai používané pro výrobu marmelády

Druh ovoce - měsíce sklizně		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
	Mango		x	x	x								
	Mangosteen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Ananas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Pomeranč	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Papája	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Liči					x	x						
	Marakuja	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x

Zdroj: autoři práce

Cena

Cena výsledného produktu bude závislá na použitém ovoci a celkových nákladech (variabilních i fixních). Předpokládají se sezónní výkyvy. Bude také reagovat na hladinu cen ovoce na trhu v Thajsku. Marmeláda bude prodávána ve skleněných dózách o objemu 220 gramů. Skleněné dózy budou odebírány ze skláren v Bangkoku nebo okolí. Cena jedné dózy marmelády ve výrobě bude dle kalkulace okolo **2,82 USD** včetně 30 % zisku. Výsledná cena bude ovšem záviset na druhu použitého ovoce a sezóně.

Distribuční cesta

Prodejním místem je zejména farma, kde se část surovin bude i sklízet, zpracovávat do marmelád a balit. Zákazníci, budou mít možnost v rámci své dovolené navštívit farmu a výrobu marmelád jako exkurzi a budou moci si marmelády zakoupit přímo na místě. Např. jako dárek pro své blízké. Dále se budou marmelády distribuovat do specializovaných obchodů v Bangkoku zaměřených na lokální thajské produkty a na produkty v biokvalitě.

V budoucnosti bude s ohledem na možnosti komunity a úspěšnosti projektu možné zvážit export exotických marmelád do zahraničí, kde poptávka po bioproduktech řadu let stoupá. V případě dalšího exportu (v pozdějších letech po zavedení projektu) může být využito serveru Alibaba.com.

Další distribuční cestou bude program OTOP - One Tambon One Product¹⁷, který byl navržen bývalým předsedou vlády Thaksinem Shinawatrou.

¹⁷ ThaiCaribbean: *What is OTOP?*. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://www.thaicaribbean.com/otop.html>>.

Program cílí k podpoře zlepšování kvality thajských lokálních produktů a jejich marketingu. V provinciích po celé zemi jsou specializovaná OTOP centra a obchody prodávající OTOP produkty. Tento obchod se nachází ve městě Chiang Rai na ulici Uttarakit Rd. Produkty se budou prodávat také na festivalech OTOP a na místních festivalech ve městě Chiang Rai - například Lychee Fair, který se koná každý rok v květnu, a jsou na něm prodávány lokální produkty. Produkty budou nabízeny k prodeji rovněž přes internetové stránky projektu OTOP (www.otoptoday.com) a ve vlastním internetovém obchodě.

Propagace

Produkt je cílen na návštěvníky regionu nebo vyšší střední vrstvu obyvatel, která vyhledává lokální produkty v biokvalitě. Je zamýšlen pro prodej v místní prodejně/výrobně a ve specializovaných obchodech se zdravou výživou nebo lokálními produkty. Odlišuje se od ostatních výrobků zejména užitím čistě přírodních ingrediencí, místních druhů tropického ovoce a vysokou kvalitou. Propagace bude uskutečňována za pomoci programu OTOP zmíněného v předešlé kapitole. Kritéria pro registraci produktu v programu OTOP jsou síla komunity a produktu, marketingový potenciál a standardizace produktu. Propagace za pomoci OTOP programu poskytne mnoho marketingových kanálů za prakticky nulových nákladů. Důležitá bude také prezentace produktů na zmiňovaných festivalech a trzích.

Hlavním médiem pro propagaci bude zejména distribuční síť maloobchodců (specializovaní prodejci a prodejny OTOP¹⁸). Dále bude produkt propagován tištěnými letáky v místních informačních centrech. Pro produkt bude zřízena internetová stránka s e-shopem a profil na sociální síti Facebook, jelikož je to nejrozšířenější sociální síť v Thajsku.

¹⁸ OTOP Center Wiang Chiang Rung v provincii Chiang Rai, OTOP Products Exhibition and Distribution Center v provincii Phayao (Chiang Kham District), Otop Center San Sai District v Chiang Mai, OTOP Center v Bangkoku

Celková poptávka je odhadována pro první rok zahájení projektu na 302 200 kusů, respektive 302 200 dóz 220gramových marmelád. Největším distribučním kanálem budou turisté v místě výroby a také specializované obchody v hlavním městě Bangkoku. Specializovaných obchodů v Bangkoku bude celkem 5, a v každém z nich odhadujeme pro první rok poptávku 7 000 kusů. Celkem předpokládáme 35 000 prodaných kusů ve specializovaných obchodech. V OTOP centrech, které se nacházejí v provincii Chiang Rai, v sousedících provinciích a v Bangkoku, odhadujeme poptávku v prvním roce na 18 000 ks marmelád ročně. Na festivalech a místním trhu očekáváme prodej 800 ks dóz marmelád. Předpokládáme, že po prvním roce se poptávka po marmeládě bude zvyšovat. Také bude zahájen internetový prodej a tam předpokládáme poptávku 700 kusů měsíčně, což je 8 400 kusů marmelád ročně.

Odhadované náklady

Odhadované počáteční náklady v pre-investiční fázi

Počáteční náklady v této fázi tvoří především náklady na analýzu trhu, založení podniku, tvorbu projektového portfolia, zaškolení a zainteresování místní komunity, nábor pracovníků a výběr dodavatelů. Dalšími náklady v této fázi jsou náklady spojené s marketingovou činností, která zahrnuje tvorbu obalů na výrobky, tisk propagačních letáků a zřízení webové stránky. Důležité pro výrobu jsou také stanovené pracovní postupy, které je nutné dodržovat z hlediska technologie výroby, zabezpečení hygienických a bezpečnostních předpisů.

Odhadované náklady v investiční fázi

V této fázi se bude provádět výběr a koupě výrobní haly a výrobního zařízení. Dále pak příprava a úprava výrobních prostor včetně instalace výrobního zařízení. Výrobním zařízením jsou potřebné vařiče, hrnce a další kuchyňské náčiní, které je pro výrobu marmelád nezbytné. Ve skladovacím prostoru bude potřebná instalace regálů a skladovacích polic na uskladnění hotových marmelád. Ve vlastní výrobě i skladu musí být před započítáním provozu provedena revize elektrických zařízení kvůli bezpečnosti.

Odhadované provozní náklady

Provozní náklady zahrnují především náklady na samotnou výrobu marmelád, která zahrnuje nákup materiálu, mzdy pracovníků, elektrickou energii, certifikaci produktu, odbyt, odpisy, správní režii, marketing a další náklady spojené s výrobou a odbytem. Předpokládáme, že dodávky elektřiny budou spolehlivé a nebudou narušovat výrobní proces.

Do provozních nákladů také bezpochyby patří vedení účetnictví, fakturace, provoz internetových stránek a další náklady spojené s výrobou a odbytem. Celkové náklady jsou odhadovány na 1 648 512,39 USD.

Implementační proces projektu

Aktivity

1. Analýza trhu
2. Tvorba produktového portfolia a manuálu pracovních postupů
3. Zainteresování místní komunity
4. Nábor pracovníků, vytvoření skupiny
5. Založení společnosti
6. Získání povolení k provozu
7. Výběr a uzavření smluv s dodavateli
8. Zaškolení a vzdělávání komunity
9. Nákup zařízení a jeho dovoz
10. Koupě, vybavení a uspořádání provozovny
11. Nákup a dodávky materiálu
12. Testovací provoz
13. Certifikace produktu
14. Registrace produktu do OTOP programu

15. Konzultace s odborníky (zefektivnění)

Matice logického rámce

Tabulka č. 2: Matice logického rámce

Záměr (opatření) Zlepšení ekonomických a sociálních podmínek thajské komunity	Objektivně ověřitelné ukazatele Zvýšení příjmů, počtu místních zapojených do realizace, Budování infrastruktury, Komunálních prostor, Sociálních zařízení	Zdroje k ověření Příjmy místních obyvatel, Rozpočet obce, Výsledek hospodaření místních farmářů a podnikatelů	
Cíl projektu (změna) Zvýšení příjmů z prodeje produktů, Zvýšení návštěvnosti oblasti	Objektivně ověřitelné ukazatele Zvýšení prodeje místních produktů, zvýšená koncentrace turistů, rozvoj služeb	Zdroje k ověření Účetnictví, fakturace Statistiky o návštěvnosti, průzkum spokojenosti návštěvníků	Předpoklady a rizika Špatně provedený marketingový průzkum, Nepříznivá ekonomická situace, Zvýšení cen vstupů
Výstupy projektu Vybavená výrobná Nový místní produkt	Objektivně ověřitelné ukazatele Změna prostoru a vybavení výroby marmelád, Zvýšení podílu lokálních produktů	Zdroje k ověření Dodací listy, Stavební dokumentace	Předpoklady a rizika Neudělení povolení, Selhání činnosti dodavatelů
Aktivity projektu Domluva s místní komunitou, Tvorba podnikatelského plánu ve spolupráci s komunitou, Technické úpravy zázemí, Marketing, Zaškolení místní komunity	Zdroje <i>viz. kapitola Financování</i>	Harmonogram aktivit <i>viz. kapitola Aktivity</i>	Předpoklady a rizika Selhání subdodavatelů, Ceny technologií a materiálů, Rizika ztráty klíčových pracovníků, Nedostatek kapitálu
<i>Zdroj: Autoři práce</i>			Předběžné podmínky <i>viz. kapitola Implementace projektu</i>

SWOT analýza projektu

Tabulka č. 3: SWOT analýza

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
☐ diverzifikace aktivit v komunitě ☐ účast komunity na realizaci ☐ peníze proudí přímo komunitě ☐ podpora rozvoje cestovního ruchu ☐ citlivé využívání kulturních, sociálních a přírodních zdrojů ☐ relativně snadný technologický postup nenáročný na použité technologie a vstupy	☐ závislost na místní komunitě ☐ neprověřený a nekvalifikovaný personál ☐ vysoké nároky na organizaci ☐ existující konkurence
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
☐ sociální faktory - zvýšená popularita biopotravin, změna životního stylu ☐ makroekonomické faktory - rozvoj cestovního ruchu v regionu, získání dotací, zvýšení sociálních dávek, snížení daní ☐ ekonomické faktory - získání investorů, snadnost získání půjčky ☐ politická stabilita regionu ☐ zapojení více vesnic/komunit a vytvoření fungující sítě ☐ možnost rozšíření výroby o další produkty, export produktů do zahraničí ☐ implementace některých norem a obdržení certifikace	☐ politické faktory - nestabilita trhu, nepokoje v regionu, politické převraty ☐ sociální faktory - infekční choroby, epidemie, nárůst kriminality ☐ živelné pohromy - ztráta úrody ovoce, zničení zásob ☐ vytlačení konkurencí ☐ neochota ze strany komunity ☐ neefektivní přerozdělování peněz

Zdroj: Autoři práce

Tabulka č. 4: Zvolené strategie na základě SWOT analýzy

Strengths-Opportunities	Opportunities-Weaknesses
Produkt zaujme odběratele a konečné spotřebitele, poptávka po produktu poroste, což bude znamenat nutnost rozšíření výroby, odbyt se zaměří více na rozšíření produktu po celém Thajsku (více odběratelů maloobchodního rázu, hotelů a stravovacích zařízení) a rozšíří se propagace výrobků pro jejich export.	Marketingové využití zvyšující se popularity biopotravin a životní stylu. Zvýšení důrazu na jedinečnost vyráběného produktu, rozšiřování produktového portfolia. Snaha o vyhledávání dalších zdrojů financování, obdržení certifikace.
Threats-Strengths	Weaknesses-Threats
Kvalita produktu a jeho potenciál zajistí dostatečnou poptávku. Bude kladen větší důraz na kontrolu kvality a dodržování standardů a vylepšování technologických postupů. Bude se zkvalitňovat způsob motivace projektového a realizačního týmu a místní komunity.	Strategie s větším důrazem na větší zainteresování a zvyšování kvalifikace místní komunity vtažené do procesu. Větší důraz na zkušený a citlivý marketing. Implementace přísnějších norem kvality.

Zdroj: Autoři práce

Rizika projektu a jejich eliminace

Kritéria úspěšnosti:

- tvrdé faktory: očekávání místní komunity, projektového týmu a všech zainteresovaných skupin jsou uspokojeny,
- měkké faktory: řádná motivace místní komunity a realizačního týmu, kvalifikační připravenost komunity, pečlivé dodržování technologických postupů, dosažení plánovaného odbytu.

Kritéria neúspěšnosti:

- špatně provedený průzkum trhu, špatné určení cílových skupin a jejich potřeb vedoucí k nevhodnému zvolení finální podoby produktu,
- překročení plánovaných termínů a nákladů, nedosažení plánované kvality a odbytu.

Tabulka č. 5: Eliminace rizik u ovlivnitelných faktorů

Rizikový faktor	Eliminace rizika
Závislost na místní komunitě	Zajištění náhradních pracovních sil či přemístění výroby do jiného místa.
Neprověřený a nekvalifikovaný personál	Prověření pracovníků při náboru a zajištění školicího kurzu.
Vysoké nároky na organizaci	Proškolení předsedy a obchodního zástupce a jejich vzájemná zastupitelnost, stanovení motivačního programu.
Existující konkurence	Marketingový průzkum a vhodně stanovená cenová politika.
Neochota ze strany komunity	Stanovení mzdové a jiné motivace.
Neefektivní přerozdělování peněz	Vypracování dlouhodobého programu výroby s vhodným využitím zisku do rozšiřování výroby. Tvorba programů, které budou ze zisku investovány.
Politické faktory - (nestabilita trhu, nepokoje v regionu, politické převraty)	Zajištění alternativních dodávek surovin a náhradního odbytu.
Sociální faktory - infekční choroby, epidemie, nárůst kriminality	Zajištění hygieny a pravidelné zdravotní prohlídky, instalace zabezpečovacího zařízení.
Živelné pohromy - ztráta úrody ovoce, zničení zásob	Pojistná smlouva.
Vytlačení konkurencí	Vhodná marketingová kampaň, cenová politika, kvalita produktů.

Zdroj: Autoři práce

Závěr a udržitelnost projektu

V závěru tohoto návrhu projektu je třeba prokázat jeho udržitelnost, což znamená, že z výhod plynoucích z projektu bude místní komunita čerpat i po jeho zavedení. Je důležité zmínit, že projekt a jeho cíle jsou v souladu s rozvojem komunity, a proto se očekává, že projekt získá dostatečnou podporu místních obyvatel, kteří ho následně převezmou do svojí iniciativy. Projekt necílí na bezprostřední eliminaci rozvojových problémů komunity, nicméně jeho realizací dojde k vytváření pracovních míst, dodatečných příjmů a nastartování rozvoje jak ekonomického, tak rozvoje cestovního ruchu a s ním spojený příliv finančních zdrojů. To by mělo v budoucnu v komunitě zlepšit její sociální i ekonomickou situaci.

Sociální udržitelnost bude zajištěna tím, že se jedná o projekt s takovou realizací, která je plně v kompetenci místní komunity, za současného předpokladu, že zároveň nebude narušovat její kulturní a sociální prostředí. Jen tak může být snadno přijat komunitou a obyvatelé budou mít vlastní zájem se na projektu účastnit. Cílová komunita bude bezprostředním příjemcem benefitů z projektu. Hlavní motivací pro obyvatele jsou pracovní místa, která zajistí chudé komunitě stálý příjem. Provoz výrobní marmelády bude založen na učení a získávání praxe, protože výroba tohoto produktu je pro komunitu nová. Je třeba jí předat potřebné znalosti jak o výrobě produktu, jeho propagaci a ekonomické stránce prodeje, tak o důležitosti ochrany jejich přírodních i kulturních zdrojů a jejich dalšího rozvoje. Na začátku projektu a v průběhu zavádění projektu bude zajištěna podpora odborníka. Také program OTOP zajišťuje konzultace s OTOP odborníkem pro zlepšení produktu.

Finanční udržitelnost se týká ziskovosti projektu, která se osvědčila ve finančním plánu. Projekt je finančně udržitelný, pokud jsou zajištěny peněžní toky, a nedochází k nedostatečným tokům hotovosti v dalších letech provozní fáze projektu. Veškeré náklady, výnosy a také prostředky z finančních prostředků byly jasně definovány a projekt je finančně životaschopný.

Zdroje

1. Chiang Rai: *Thai Fruit*. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <<http://www.chiangmai-chiangrai.com/fruit-tfruit.html>>.
2. Chiang Rai Travel Guide. [online]. Citováno 2014-12-27. Dostupné z: <http://wikitravel.org/en/Chiang_Rai>.
3. Doktorka.cz. *Co znamená biokvalita potravin?*. Vystaveno 2013-12-20. [online]. Citováno 2014-12-21. [online]. Dostupné z: <<http://zdrava-vyziva.doktorka.cz/co-znamenava-bio-kvalita-potravin/>>.
4. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Thajsko*. [online]. Citováno 2014-12-21. [online]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asi/thajsko/ekonomika/ekonomicka_charakteristika_zeme.html>.
5. PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 1. vydání. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. 298 s. ISBN 978-80-7041-658-7.
6. ROŠICKÝ, Stanislav. MAREŠ, Svatopluk. ŠTYRSKÝ, Jiří. HÁLEK, Vítězslav. KRUPKA, Vladimír. *Marketing XXL*. Bratislava: vydavatelství DonauMedia, s. r. o. 1. vydání. 672 s. 2010. ISBN 978-80-89364-34-3.
7. Thajsko.com. Info. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://thajsko.com/info/materialy/STI%20Thajsko%202011.pdf>>.
8. Thajsko.com. Jídlo. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://thajsko.com/jidlo/ovoce/ovoce.htm>>.
9. ThaiCaribbean: *What is OTOP?*. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://www.thaicaribbean.com/otop.html>>.
10. Organic Farming Research in Thailand. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://www.orca-research.org/864.html>>.
11. WYATT, Brett. *Local Organic Certification in Northern Thailand: The Role of Discourse Coalitions in Actor-Networks*. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <<http://www.ijsaf.org/archive/17/2/wyatt.pdf>>.
12. Agriculture, Natural Resources and Natural Environment [online]. Citováno 2014-12-29. Dostupné z: <<http://www.chiangraiprovence.com/guide/index.php?page=p33>>.
13. Chiang Rai Province [online]. Citováno 2014-12-28. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Chiang_Rai_Province>.
14. Chiang Rai (city) [online]. Citováno 2014-12-28. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Chiang_Rai_%28city%29>.
15. Agro-tourism: Green Travel in Thailand. [online]. Citováno 2014-12-29. Dostupné z: <<http://tourismproduct.tourismthailand.org/>>.

16. Organic Agriculture Certification Thailand. [online]. Citováno 2014-12-23. Dostupné z: <<http://www.organic.moc.go.th/en/standard/mkt>>.
17. ThaiCaribbean: What is OTOP?. [online]. Citováno 2014-12-25. Dostupné z: <<http://www.thaicaribbean.com/otop.html>>.
18. OTOP Center Wiang Chiang Rung v provincii Chiang Rai, OTOP Products Exhibition and Distribution Center v provincii Phayao (Chiang Kham District), Otop Center San Sai District v Chiang Mai, OTOP Center v Bangkoku

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka č. 1: Vybrané druhy ovoce pěstované v regionu Chiang Rai používané pro výrobu marmelády

Tabulka č. 2: Matice logického rámce

Tabulka č. 3: SWOT analýza

Tabulka č. 4: Zvolené strategie na základě SWOT analýzy

Tabulka č. 5: Eliminace rizik u ovlivnitelných faktorů

Obrázek č. 1: Mapa Thajska: Oblast provincie Chiang Rai

Obrázek č. 2: Čajové plantáže v Provincii Chiang Rai

Obrázek č. 3: White Temple v provincii Chiang Rai

Obrázek č. 4: Životní cyklus destinace

Obrázek č. 5: Schéma pracovního procesu